

**Arkeologisk og
naturvitenskapelig
undersøkelse av røyser fra
E.BRA og hus fra Y.ROM
ved Skadberg skole
(id. 157229 og 65854).**

**Skadberg gnr. 32 bnr. 19,
Sola kommune, Rogaland.**

**Jon Reinhardt Husvegg
Eli-Christine Soltvedt
Barbro Dahl**

Prosjektnummer: OF-10338
Journalnummer: 2012/3467

Dato: 10.01.2017
Sidetall: 71

Oppdragsgiver: Sola kommune

Stikkord: langhus Y.ROM
røyser E.BRA
steinbelte E.BRA
bortpløyd gravrøys
avfallsgrop med leirkarskår
sortglitta og spannforma leirkarskår
flateretusjert rhyolittspiss
brente bein
deltakende formidling for skoleelever

Oppdragsrapport 2017/01
Universitetet i Stavanger,
Arkeologisk museum,
Avdeling for fornminnevern

Utgiver:
Universitetet i Stavanger
Arkeologisk museum
4036 STAVANGER
Tel.: 51 83 31 00
Fax: 51 84 61 99
E-post: post-am@uis.no

Stavanger 2017

Universitetet
i Stavanger

Arkeologisk museum

Innberetning til topografisk arkiv

Universitetet
i Stavanger

Arkeologisk museum

Kommune: Sola
Gardsnavn: Skadberg
Gnr: 32
Bnr: 19
Lokalitetsnavn: Skadberg skoletomt
Tiltakshaver: Sola Kommune
Adresse:

Sakens navn: Plan 0491 Skadberg Skoletomt.
Prosjekt nr: OF-10338   **Flyfotoreg nr:**
Brevjournalnr: 2012/3467   **Fornminnenr: ID (Askeladden:)** 157229 og 65854

Aksesjonsnr: 2015/33
Museumsnr: S13311, S13312, S13444, S13445, S13446, S13447, S13448, S13449 og S13450.

Natvit. prøvenr: 2015/1
Intrasis: Am_2015_003

Befart (dato): 01.10.2012 og 08.10.2012
Av: Sigrid Dugstad, Guro Skjelstad og Olle Hemdorff
Feltundersøkelse (tidsrom): 21.04.2015 til 21.07.2015

Ved: Flo Reidarsdatter, Matthew Wilson, Runar Grønlie, Charlotte Eikeset Mundal, Kristine Reiertsen, Sarita Marjanna Louzolo, Jon Reinhardt Husvegg og Barbro I. Dahl

Feltleder: Jon Reinhardt Husvegg

Prosjektleder: Barbro I. Dahl

Gjelder: Treskipa langhus, fjernet gravhaug og steinbelte fra jern- og bronsealder ved Skadberg skole.

VEDLEGG:

1 LISTE OVER VITENSKAPELIGE PRØVER OG ANALYSER

2 KATALOGER

3 DATERINGSRESULTATER

FIGURLISTE

Figur nr.	Beskrivelse	S.
1	Flybilde over utgravningsområdet etter flateavdekking. Bilde tatt mot vest.	6
2	Kart som viser utgravningssted	7
3	Utgravningområdet	8
4	Forminner registret i nærområdet til utgravningsfeltet.	9
5	Helle og Jon rensar opp avfallsgrop	13
6	Mathew, Jon og Runar i sving med å rense opp den eksponerte flaten for hand.	15
7	Skoleelever under opprensing av steinbelte	16
8	Elever i arbeid	17
9	Flateavdekking. Fra venstre Runar, Matthew og Jon R.	18
10	Eksempel på innmålingsresultat. Innmålte strukturer på felt 1 og 2	20
11	Kalibrering av dateringer	22
12	Daniel Fredh og Eli-Christine Soltvedt tar prøver fra profil 1.	23
13	Kart over Skadberg med de tre omtalte undersøkelsene markert.	24
14	Prøveuttak fra profil 1, Skadberg 1.	25
15	Prøveuttak og resultater fra profil b (profil 5), Skadberg 2 (Westling and Overland 2011)	26
16	Profil c (profil 4) venstre fra Skadberg 2 (Westling and Overland 2011)	26
17	Lokalisering av åkerprofiler i denne undersøkelse (a) (Skadberg 3) og undersøkelse av åkerprofiler (b: profil 5) og c: profil 4) i 2011 (Skadberg 2)	26
18	Profil med forhistoriske dyrkingslag på Skadberg skoletomt, gnr 32.	28
19	Prøveuttak i og dateringer fra dyrkingslag i profil 1, serie 2.	29
20	Forkulla bygg, <i>Hordeum vulgare</i> , fra profil 1, serie 1, åkerlag, prøve 2015/01-25.	29
21	Planterester i profil 1, serie 1, Skadberg 3. Verdiene representerer antall per liter.	30
22	Forkulla bygg, <i>Hordeum vulgare</i> , fra sentral-ildsted AI9750 i hus 1	31
23	Grafisk framstilling av 14C-dateringer fra Skadberg 1, Skadberg 2 og Skadberg 3	32
24	Funnspredning på felt 1 og 2	34
25	Pilspiss fra røys 1	35
26	Området rundt husene på felt 1	37
27	Oversiktibilde over hus 1 tatt fra N mot S	40
28	Markeringer for hus 1 (rødt) og hus 2 (blått)	41
29	Kart hus 1 som viser område som har stått åpent.	41
30	Hus 2 kart	43
31	Avfallsgrop før utgraving	44
32	Avfallsgrop kart	45
33	Avfallsgrop etter formgraving	45
34	Dørstolper i hus 3	46
35	Hus 3	47
36	Rester av Resen.	48
37	AI3618 Anlegg funnet under den fjena haugen Resen.	48
38	AI3618 Anlegg funnet under den fjena haugen Resen - etter snitting	49
39	AG7600	49

40	AG7600 - etter snitting	49
41	Stolper funnet ved utgravning i 2012	52
42	Fotomosaikk over steinsbeltet på felt 2	53
43	Røys 1 like etter avdekking, sett mot sør.	54
44	Lagene i røys 8910	54
45	Røys 1 Lag 1	55
46	Røys 1 Lag 2	55
47	Røys 1 Lag 2a	55
48	Røys 1 Lag 3	56
49	Røys 2 før graving	56
50	Lagene i røys 2	57
51	Røys 3	58
52	Røys 3 Bunn	58
53	Røys 4 lag 1	59
54	Røys 4 lag 2	59
55	Del av jordbruksprofil som ligger over steinbeltet	60
56	Grop 9210 snittet	61
57	Utgravningsområdene fra 2010 og 2015 samt røyser registret av Helliesen og felt inndeling.	61
58	Alternativ tolkning av hus 1 og 2	63
59	Gardfar fra utgravning i 1998	65
60	Kart over utgravningen i 1998. Gardfar er merka med rødt	65
61	Relasjon mellom 1998 og 2015 utgravningene på Skadberg	65
62	Utgravning fra 2010 og 2015 sammen med georefererte kulturminner i nærheten	66
63	Oversikt over kulturminner rundt utgravinga i 2015	67

LISTE OVER TABELLER

Tabell nr.	Beskrivelse	S.
1	Tidsbruk i felt	14
2	De forskjellige feltenes areal	19
3	Prioriteringsliste for prøver	22
4	Tabell hus 1	39
5	Tabell hus 2	42
6	Tabell for avfallsgropens ulike strukturer	44
7	Tabell over strukturer i hus 3	46
8	Anlegg rundt Resen	50
9	Tabell over andre strukturer på felt 1	50
10	Andre anlegg felt 2	61

Innholdsfortegnelse

1. SAMMENDRAG	6
2. INNLEDNING	6
2.1 BELIGGENHET	6
2.2 BAKGRUNN FOR UNDERSØKELSEN	7
2.3 TIDLIGERE REGISTREINGER, FUNN OG ARKEOLOGISKE UNDERSØKELSER	9
2.3.1 SYNLIGE KULTURMINNER	9
2.3.2 IKKE-SYNLIGE KULTURMINNER	10
2.3.3 GJENSTANDSFUNN	10
2.3.4 LANDSKAPSHISTORIE	10
2.3.5 POLLEN OG MAKROFOSSILANALYSE	11
2.4 REGISTRERING VED ROGALAND FYLKESKOMMUNE	11
2.5 TIDLIGERE FORSKNINGSRISULTATER	12
3. PROBLEMSTILLINGER OG MÅLSETTING MED UNDERSØKELSEN	12
4. TIDSRUM OG DELTAKERE	13
4.1 TIDSRUM OG DELTAKERE	13
4.2 GJENNOMFØRING, VÆRFORHOLD OG TIDSBUK	14
5. FORMIDLING OG PUBLIKUMSKONTAKT	16
6. METODE	18
6.1 UTGRAVINGAS FORLØP OG BRUK AV ULIKE GRAVETEKNISKE METODER	18
6.2 DOKUMENTASJON	20
6.2.1 INN MÅLING	20
6.2.2 FOTOGRAFERING	21
6.2.3 TEGNING	21
6.2.4 FUNN	21
6.2.5 PRØVEUTTAK OG DATERINGER	21
7. NATURVITENSKAPELIGE ANALYSER PÅ SKADBERG (ECS)	23
8. FUNNMATERIALE	34
8.1 RØYS 1 (S13444)	34
8.2 RØYS 2 (S13445)	35
8.3 RØYS 3 (S13446)	35
8.4 RØYS 4 (S13447)	35
8.5 ØVRIGE FUNN FRA FELT 2 (S13448)	36
8.6 FUNN FRA OMRÅDET RUNDT HUS 1 (S13449)	36
8.7 ØVRIGE FUNN FRA FELT 1 (S13450)	36

9. BESKRIVELSE AV ANLEGG	37
9.1 FELT 1	37
9.1.1 HUS 1	38
9.1.2 HUS 2	42
9.1.3 AVFALLSGROP 8030	44
9.1.4 HUS 3	47
9.1.5 RESEN	50
9.1.5 ANDRE ANLEGG PÅ FELT 1	52
9.2 FELT 2	55
9.2.1 RØYS 1 (AR8910)	56
9.2.2 RØYS 2 (AR8960)	59
9.2.3 RØYS 3 (AR200056)	60
9.2.4 RØYS 4 (AR9580 OG AR9633)	62
9.2.5 JORBRUKSPROFIL	63
9.2.6 STEINBELTE	63
9.2.5 ANDRE ANLEGG FELT 2	64
9.3 FELT 3	65
	65
10. TOLKNING AV LOKALITETEN	66
10.1 HUSENE	66
10.2 RESEN	66
10.3 RØYSENE	67
10.4 STEINBELTET	67
10.5 KONKLUSJON	69
11. PROSJEKTEVALUERING	70
LITTERATUR	72

1. SAMMENDRAG

Utgravningen på Skadberg, på gnr.32 bnr.19 i Sola kommune, startet mandag 20. april og varte fram til 21. juli 2015. Det ble lagt ned 232 dagsverk. Det ble flateavdekket 3901 m² (se figur 1). Under utgravningen ble det påvist 223 anleggsspor, og blant disse har vi klart å identifisere deler av tre treskipa hus fra eldre jernalder, spor etter en bortpløyd gravhaug og et steinbelte. I steinbeltet fant vi flere røyser der fire av dem ble prioritert totalgravd. Røysene anlagt oppå steinbeltet har gitt dateringer til eldre bronsealder periode 1. Ved siden av hus 1 og hus 2 ble det avdekket ei avfallsgrop med store mengder keramikk. Hus 1 og avfallsgropa er datert til yngre romertid. Det ble også funnet mye keramikk i noen av røysene i steinbeltet. Det ble tatt ut makro- og kullprøver fra stolpehull, groper og røyser. I hellinga nedenfor husene, i samme område som steinbeltet og røysene lå, ble et dyrkningsprofil dokumentert. Fra profilet ble det tatt ut makro-, pollen-, morfologi- og jordkjemiprøver. Jordbrukshorisonten har daterte lag fra seinneolitikum til førromersk jernalder.

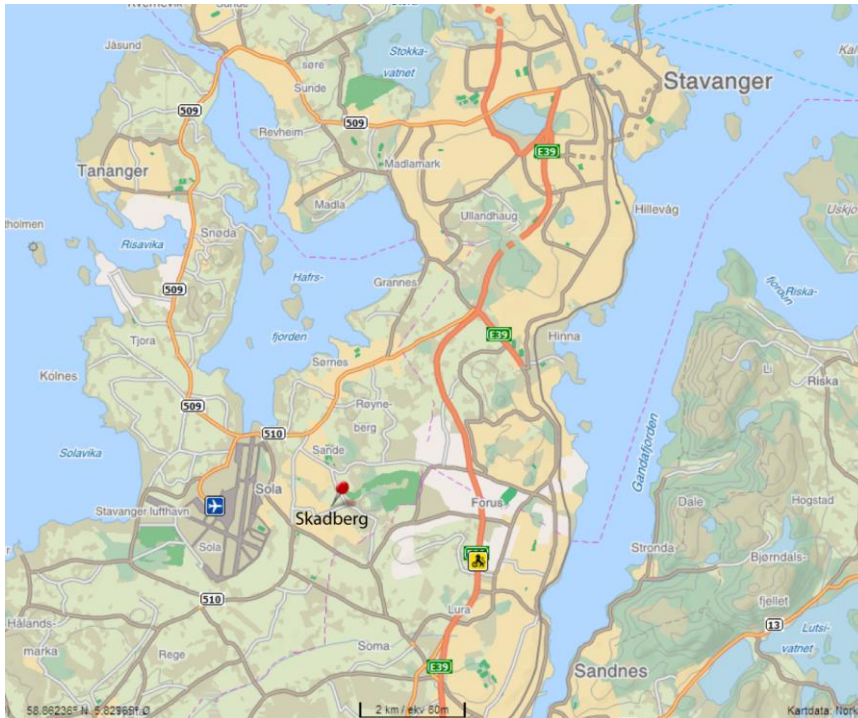

Figur 1: Flybilde over utgravningsområdet tatt mot vest.

2. INNLEDNING

2.1 BELIGGENHET

Sola kommune er en av kommunene på Nord-Jæren og omfatter arealer rundt fjordarmen Hafrsfjord, samt flere mindre øyer som Tjør og Rott utenfor fastlandet (se figur 2). Fjorden er liten og grunn, og den har et smalt sund inn fra Nordsjøen. I bunnen av fjorden stikker neset Sørnes fram i sørøst. Gården Skadberg ligger på sørøstsiden av ei bukt, Sømmevågen, lengst inne i fjordbunnen. Det omsøkte tiltaket på gården er lokalisert til utkanten av dagens sentrumsområde øst for Sola lufthavn.

Figur 2: Kart som viser beliggenheten til utgravningsfeltet.

Det er nok landskapet på Skadberg som har gitt navn til gården. Det er småkupert og veksler med langstrakte flatlendte sletter samt koller og knauser der fjellet stikker opp i dagen, som Nonsberget i vest, Varaberget i sørvest og Kjerrberget 101 moh. i øst. Berggrunnen består av glimmergneis som er dekket av flater med marine strandavsetninger, vindavsetninger og tykk morene.

I dag preges landskapet av en sterk og hurtig utbygging ved tettstedsbebyggelse i nord, vest og sør. Landbruksarealer med dyrka mark er avgrenset fortrinnsvis til områder sentralt og i nordøst. Tiltaksområdet er lokalisert til den vestlige delen av gården og omfatter tidligere dyrka mark som ligger på en langstrakt kolle 36–44 moh., på sørøstsiden av Skadbergbakken. Terrenget skråner svakt mot sørøst, men i den nordlige delen inntil veien er det ei jevnere flate (Dahl & Jensen 2015). Det berørte området framsto på utgravningstidspunktet som en inneklemt rest i et utbyggingsområde, grensende til Skadberg skole i vest.

2.2 BAKGRUNN FOR UNDERSØKELSEN

Bakgrunnen for utgravninga er utbygging av Skadberg skoletomt der det er registrert bosetningsspor og dyrkingslag (id 157229) samt en fjernet gravhaug (id 65854) i nordøstlig del av bosettingsområde id 157229 (se fig 3 for utstrekning av kulturminnefeltet id 157229). Tiltakshaver er Sola kommune.

Den 20.01.2012 vedtok Sola kommune en utvidelse av veien Skadbergbakken som en dispensasjon fra plan 0414 uten at saken ble sendt på høring til RFK. Veiutvidelsen berører nordlig del av det nyregistrerte bosettingsområdet id. 157229 og sikringssona til en fjerna gravhaug id. 65854. Da RFK ble kontaktet av kommunen i september 2012, var veien allerede opparbeidet nord og sør for strekningen som var i konflikt med de automatisk freda kulturminnene. Dispensasjonssøknad for veistrekket som var i konflikt med kulturminnene ble oversendt Riksantikvaren 02.10.12 og innvilget 18.10.12. Undersøkelsen av området ble opprinnelig lagt opp som en overvåkning, men da det dukket opp en konsentrasjon av anleggsspor i østlig ende av sjakta, ble det gjennomført en undersøkelse av de påviste anleggene i samarbeid mellom RFK og AM, UiS (se rapport Skjelstad & Eilertsen 2013).

Figur 3: Årets utgravingsområde (ID15229)

Ved befaring av RFK i oktober 2012 ble det klart at det påviste kulturminnefeltet var ytterligere skadet av nye inngrep. I sørlig del var det i forbindelse med opparbeidelse av veier og parkeringsplasser påført masser inntil profilene der det var påvist en steinmur, dyrkingslag og ei grop med ukjent funksjon (profil 6 i registreringsrapporten fra 2012). I fylkeskommunens notat fra befaring i oktober 2012 holdes det som sannsynlig at de påviste anleggene ved profil 6 kan være ødelagte ved påføring av masser. På den øvre flata med bosetningsspor var det kjørt med store maskiner på den blottlagte og ubeskytta undergrunnen (se bilde 1 i notat fra RFK datert 09.10.2012) (Dahl & Jensen 2015). Med andre ord er det i forbindelsen med opparbeidelsen av området gjentatte ganger påført skader på automatisk fredete kulturminner. I slike tilfeller er det ekstra viktig få gjort en fullstendig arkeologisk undersøkelse så fort så mulig for å få dokumentert de gjenstående restene av et større kulturminnemiljø.

2.3 TIDLIGERE REGISTREINGER, FUNN OG ARKEOLOGISKE UNDERSØKELSER

Figur 4: Forminner registret i Askeladden i nærområdet til utgravningsfeltet.

Fram til 2013 er det kjent, registrert og gjort funn av automatisk fredete kulturminner både over og under markoverflata fra steinalder, bronsealder og jernalder på gården Skadberg. Kjente kulturminner i nærområdet som er registret i Askeladden vises på figur 4.

2.3.1 SYNLIGE KULTURMINNER

I Askeladden foreligger opplysninger om til sammen 13 arkeologiske kulturminner som er synlige på markoverflata: 4 gårdsanlegg, 4 gravfelt og 5 gravminner. I 1997 og 1998 ble det undersøkt 1 gardfar, 3 rydningsrøyser og 1 innhegning.

De nærmeste registrerte kulturminnene i området er ID 120557, 120554, 14889, 44564, 24693 og 157229 (se figur 4). Synlige kulturminner fra jernalder som er kjent på gården ligger og har ligget fortrinnsvis tett på koller, skråninger, og terrasser i terrenget. Samlet er det tidligere registrert 30 kulturminner; fra gravminner, gårdsanlegg, og andre synlige bosetningsspor. En rekke kulturminner er fjernet, derav et gravminne, «Rishaug» eller «Resen» som lå i det nordøstlige hjørnet av tiltaksområdet.

ID 14889: «Tidligere har det ligget 3 rundhauger, 1 bautastein og 3 tufter. I dag er det dyrka mark, vei og boligbebyggelse, og intet synes. I flg. Helliesen: 9) Rundhaug. D. 21 m, h. 2 m. En stor del av haugen er fjernet til uthus. Et grisehus er innmurt i haugen. 10) Rundhaug. D. 12,5 m, h. 1,5 m. Den er gravd i toppen og i østre side. 11) Hustomt av stein. L. 15 m, br. 9 m. Straks øst for denne ligger 2 mindre, 7,5x7,5 m, samt en liten rundhaug. D. ca. 7 m. I toppen er det en fordypning. I flg. B. Myhre: Helliesen nr. 9: Stein fra denne haugen er tatt til låvemurer o.l. Tyskerne tok siste rest under 2. verdenskrig. Helliesen nr. 10 og 11: Disse ble fjernet en gang før 1920. Myhre nr. 32: Bautastein med runeinnskrift som ble brakt inn til Stavanger museum i 1914.» På bautasteinen skal de ha stått «Deltakere i ølgildet reiste denne stein etter Skarde da de drakk hans arveøl»

2.3.2 IKKE-SYNLIGE KULTURMINNER

Faste kulturminner under markoverflaten er påvist ved maskinell flateavdekking. I Askeladden for 2013 foreligger opplysninger om til sammen fire arkeologiske kulturminner som ikke er synlige på markoverflaten: to bosetnings- og aktivitetsområder og to lokaliteter med dyrkingsspor. I 1998 ble det utført en undersøkelse i regi av Øystein Lia av område hvor Skadberg skole nå ligger. Her ble det undersøkt et gardfar, en innhegning og fire røyser. Under utgravningen ble det funnet forhistorisk keramikkskår (Lia 1999). I 2001 ble det funnet et ildsted i forbindelse med en arkeologisk registrering. I 2010 ble det øverst i Skadbergbakken og 26 meter nordvest for det berørte området i forelagt plan foretatt en arkeologisk utgravning av en rekke bosetningsspor fra blant annet fem langhus tidfestet til yngre bronsealder og førromersk jernalder og fem graver fra vikingtid (Bjørlo 2011).

2.3.3 GJENSTANDSFUNN

Det foreligger til sammen 30 museumsnummer med løsfunn og funn fra arkeologiske undersøkelser på gården. Dette omfatter 11 løsfunn fra steinalder og bronsealder, 2 løsfunn fra jernalder, 2-3 funn fra jordbruksboplasser med spor etter hus, dyrking og andre aktiviteter. Funnene er fra tidsrommet yngre steinalder til og med jernalder. Enkelte funn kan tidfestes mer spesifikt til eldre jernalder, der i blant førromersk jernalder. I tillegg er det på gården 10 gravfunn fra jernalder, flere av dem velutstyrte graver, der en av disse er en våpengrav. Fra Skadberg er det også kjent en runestein fra yngre jernalder. Under både registreringen og nødutgravningen i forbindelse med den ulovlig påbegynte veien i 2012 ble det samlet inn gjenstandsfunn. Under registreringa ble det funnet flintavslag, brente bein, jernfragment, keramikk og tatt ut kull prøver.

Keramikken var stort sett udekorerte skår som kan være vanskelige å tidfeste. Et unntak var et spannformet skår med dekor i form av kambånd som kan dateres til folkevandringstid. Funnene fra registreringene ga oss en viss indikasjon på hva vi kunne forvente ved utgravninga.

2.3.4 LANDSKAPSHISTORIE

Landskapet på Jæren har endret seg dramatisk i tida etter siste istid for 12.000-14.000 år siden. Dagens landskap i Sola gjenspeiler endringene på ulikt vis. I deler av området er det berg i dagen, mens andre deler av landskapet er preget av mektige flygesandsavsetninger hvor vindens forflytning av sand fremdeles pågår. Marin grense i området er ca 20 m o.h., mens Tapes maksimum i perioden 5600-3400 f. Kr. var ca 10 m o.h. (Prøsch-Danielsen 2006 m.fl.). Det aktuelle området med kulturminner ligger dermed mer enn 20 m over tidligere havnivå. Under Tapes-transgresjonen var landskapet mer oppdelt i små fjorder og øyer. Nedenfor høyden mot nordøst lå det fram til 1908 et vann, Stokkavannet, som da ble oppdemt for å gi mer jordbruksland (Bang-Andersen 1986). Prøsch-Danielsen og Simonsens (2000) undersøkelse av avskogningen og den etterfølgende lyngheidannelsen viser at landskapet i Sola i stor grad var dekket av skog med furu (*Pinus sylvestris*) og lauvtre så som bjørk (*Betula*), eik (*Quercus*), hassel (*Corylus avellana*) og or (*Alnus*) fram til overgangen mellom yngre steinalder og eldre bronsealder ca. 2000-1600 BC (2 sigma), da de eldste sporene etter beiting og husdyrhold også er påvist. Gjennom bronsealderen fram til overgangen mot eldre jernalder ca. 800-600 BC (2 sigma) skjedde en gradvis endring av vegetasjonen fra skog til lynghei.

2.3.5 POLLEN OG MAKROFOSSILANALYSE

Det ble utført pollenanalytiske undersøkelser på flere deler av sletten mellom Sande, Sømmevågen og Sola flyplass midt på 1980-tallet (Prøsch-Danielsen 1993; Prøsch-Danielsen & Simonsen 2000, Prøsch-Danielsen & Selsing 2009). Disse undersøkelsene gir innsyn i vegetasjons- og landskapsutvikling i området fra eldre steinalder til middelalder. De eldste spor etter jordbrukslandskapet er i form av pollen av smalkjempe *Plantago lanceolata* 14C-datert til 2000-1600 BC (2 sigma), mens pollen av hvete *Triticum* er datert til overgangen yngre bronsealder - eldre jernalder ca. 800-600 BC (2 sigma). Under utgravningen av Skadberg gnr. 32 bnr. 1 og 2 i 2010 ble det samlet inn pollenprøver fra to åkerprofiler (Soltvedt 2011, Bjørlo 2011, Overland og Westling 2011). Det er bare makroprøvene som er analysert, mens pollenprøvene er lagret i naturvitenskapelig magasin på AM-UiS. Høsten 2011 ble det utført en sikringsundersøkelse på Skadberg gnr. 32 bnr. 19 (Skadberg II). I den undersøkelsen ble det analysert pollen og makrofossiler fra to jordprofiler som viser et åpent landskap med dyrking fra førromersk jernalder og fram til i dag (Overland & Westling 2011). Dette er profil 4 og 5 som er i vegskjæringen i sørøstlige del av kulturminnefeltet som denne prosjektplanen gjelder for.

I tillegg til makrofossilanalyser fra nylige utgravninger på Skadberg (Soltvedt 2011, Bjørlo 2011, Overland og Westling 2011), foreligger det makrofossilt materiale fra IVAR-prosjektets undersøkelser på Kidlingberget på Røyneberg gnr. 35 bnr. 10, NNØ for Skadberg. Disse viser spor av jordbruk med korndyrking tilbake i tid. Hovedaktiviteten synes ut fra 14C-dateringene å ha foregått i sen neolitikum/eldre bronsealder og førromersk jernalder. Både bygg *Hordeum* og hvete *Triticum* er påvist i de eldste strukturene, og etter hvert kommer også havre *Avena* inn.

2.4 REGISTRERING VED ROGALAND FYLKESKOMMUNE

Det er foretatt registreringer i 2011 i en liten del av tiltaksområdet som var eksponert og i restområder som ikke var blitt ødelagt av allerede igangsatt anleggsvirksomhet. Restområdene var funntomme. I området for massedeponering ble det påvist funn på en øvre flate i den nordvestlige delen av tiltaksområdet. Funnene omfatter 3 kokegroper, 1 ildsted, 3 stolpehull, og 1 funnrikt kulturlag med en mulig steinkonstruksjon. Det er gjort funn av artefakter som keramikkskår, brente bein og flint. I kulturlaget ble det funnet keramikkskår som kan tidfestes til folkevandringstid (400–550 e.Kr.). I den nedre delen av lokaliteten like nord og nordvest for anleggsveien er det påvist dyrkingslag i 6 profiler i veiskjæringen. Et av dyrkingslagene i en av profilene som er tolket som et forhistorisk kulturlag har sammenheng med to strukturer og en steinmur med uviss funksjon som går inn i profilet. Like ved steinmuren ble det avdekket en grop med brent leire og trekull.

Etter påvisning av de automatisk freda kulturminnene ved registreringer i 2011 og 2012, med påfølgende sikringsundersøkelse i september 2011 (Overland og Westling 2011), ble det foretatt en befaring av RFK i oktober 2012. Det ble da klart at det nylig registrerte kulturminnefeltet var ytterligere skadet av nye inngrep. I sørlig del var det i forbindelse med opparbeidelse av veier og parkeringsplasser påført masser inntil profilene der det var registrert dyrkingslag, en steinmur og ei grop med ukjent funksjon. I fylkeskommunens notat fra befaringsa holdes det som sannsynlig at de påviste anleggene ved profil 6 kan være ødelagte ved påføring av masser. På den øvre flata med bosetningsspor var det kjørt med store maskiner på den blottlagte og ubeskytta undergrunnen. 8. oktober ble det gjennomført en befaring med deltakere fra RFK, AM, Novaform og Dimensjon rådgivning. Kommunen var ikke tilstede på befaringsa, men ble representert gjennom Novaform og Dimensjon rådgivning. På befaringsa var det enighet om at det for å sikre kulturminnene må foretas arkeologiske

utgravinger, som etter opplysning fra museet burde bestilles innen mars 2013 for å kunne gjennomføres følgende feltsesong.

2.5 TIDLIGERE FORSKNINGSRESULTATER

Hafrsfjord er en viktig fjordarm langs den værharde Jærkysten med få naturlige havner. Skadberg ligger i et område rikt på arkeologiske kulturminner der det er påvist jordbruksbosetning fra neolitikum til og med jernalder på nabogårdene Sande, Sømme, Kirkesola og Utsola. Den yngste forhistoriske bosetningen fra jernalder knytter den indre delen av Hafrsfjorden til et sentralområde av nasjonal betydning med hensyn til de politiske prosessene med rikssamlingen i vikingtid og tidlig middelalder på Sørvestlandet.

Runesteinen fra Skadberg forteller om viktige hendelser i forhistorisk tid. I Rogaland er det gjennomført en rekke forskningsprosjekter som er knyttet til utvikling av gårdsbosetning der vekselspillet mellom menneskeskapt bebyggelse og ressursutnyttelse og dets innvirkning på landskapet er blitt undersøkt (Løken, Pilø & Hemdorff 1996; Prøsch-Danielsen & Simonsen 2000; Bakkevig et al. 2002, Børsheim & Soltvedt 2002). Det er viktig å undersøke og dokumentere kulturspor som kan føre til større forståelse for bakgrunnen for og framvekst av en jordbruksbosetning med betydelig aktivitet på Skadberg, og særlig i forhold til opplysninger om tapte arkeologiske kulturminner på gården. (Dahl & Jensen 2015).

3. PROBLEMSTILLINGER OG MÅLSETTING MED UNDERSØKELSEN

Det er naturlig å se lokaliteten som ble gravd i 2015 i sammenheng med området som ble undersøkt i 2010 kun 26 meter mot NNV (id. 120554). I 2010 ble det funnet hus fra yngre bronsealder og førromersk jernalder samt fem graver fra vikingtid. Det holdes som sannsynlig at vikingtidsgravene påvist i dyrka mark på toppen av høyderyggen kan ses som den vestlige fortsettelsen av det fjerna kulturminnemiljøet som tidligere utgjorde nordlig del av omsøkt kulturminnefelt. Før oppdyrking av høydedraget lå det her tre rundhauger, tre hustuffer og en bautastein (id. 65854).

Etter en samlet vurdering er det ikke tvil om at kollen på Skadberg omfatter et meget innholdsrikt kulturminneområde. I øvre og nedre del av tiltaksområdet er det påvist bosetningsspor og spor etter dyrkingslag og et mulig gjerde som kan avgrense bebyggelses- og jordbruksaktiviteter på stedet. Disse sporene kan danne grunnlag for en større oversikt over bosetning og bruk av kollen og på hvilken måte bebyggelse og ressursutnyttelse har endret seg over tid. Med funn av stolpehull, kokegroper, ildsted, steinmur og dyrkingslag kan dette tyde på at arealet kanskje er ett av flere tun- og dyrkningsområder på den forhistoriske gården. Det må derfor legges opp til en grundig undersøkelse. Aktuelle problemstillinger er:

- Hva forteller stolpehull og kokegroper som er påvist om bebyggelse og virke på stedet?
- Hva slags type jordbruksbosetning kan påvises her? Fehold og/eller kombinasjon fehold/åkerbruk?
- Hva slags åker- og utmarksbruk ble drevet i forhistorisk tid?
- Finnes det spor etter graver eller bevarte rester etter fjernete gravhauger i området?
- Hvordan er aktiviteter i tilknytning til bebyggelse, jordbruksdrift og gravskikk organisert?
- Hva er sammenhengen mellom funnene i undersøkelsesområdet i forhold til øvrige funn i nærområdet? (Dahl & Jensen 2015).

4. TIDSROM OG DELTAKERE

4.1 TIDSROM OG DELTAKERE

Figur 5: Helle og Jon renser opp avfallsgrop

I løpet av utgravningen ble det brukt 232 dagsverk eller 2004 timer (se tabell 1). Spesielt i begynnelsen av utgravningen var det mye manuelt arbeid og mange folk i arbeid.

Under prosjektet var Flo Reidarsdatter, Matthew Wilson, Runar Grønlie, Charlotte Eikeset Mundal og Kristine Reiersen ansatt som feltarkeologer. Jon Reinhardt Husvegg og Sarita Marjanna Louzolo var ansatt som feltledere. Jon Reinhardt Husvegg var ansvarlig for den daglige drifta i felt. Prosjektleder var Barbro Dahl.

I løpet av utgravningen deltok flere maskinførere fra TS Stangeland Maskin med å flytte masse lagret i kulturminnefeltet. Under mesteparten av prosjektet ble flateavdekkingen utført av maskinsjåfør Rolf Time.

19. og 20. mai hadde vi god hjelp av Kristian Horpestad fra Sola ungdomsskole som hadde arbeidsuke ved AM. Horpestad deltok i flateavdekking, framrensing og utgraving av anlegg. 1. og 2. juni deltok Helle Brekke fra Godalen videregående skole i utgravinga på Skadberg (fig. 5). Brekke deltok i framrensing av røyser og den funnrrike avfallsgropa like ved hus 1.

Navn	Stilling	Tidsrom	Dagsverk/timer
Flo Reidarsdatter	Feltarkeolog	20/04/15 - 21/07/15	56,5/424
Matthew Wilson	Feltarkeolog	20/04/15 - 22/05/15 og 8/6/15 - 02/07/15	42/315
Runar Grønlie	Feltarkeolog	20/04/15 - 08/05/15 og 3/6/15 - 19/6/15	30/225
Kristine Reiersen	Feltarkeolog	5/6/15 – 19/06/15	13/97,5
Charlotte Eikeset Mundal	Feltarkeolog	20/04/15 - 06/05/15	9/67,5
Jon Reinhardt Husvegg	Feltleder	20/04/15 - 10/07/15	53/397,5
Sarita Marjanna Louzolo	Feltarkeolog	20/04/15 - 20/05/15	9/68,5
Barbro Irene Dahl	Prosjektleder	20/04/15 - 21/07/15	54/403,5
Theo Gil Bell	GIS		5,5
Total tid i felt:		Dager 232	Timer 2004

Tabell 1: Tidsbruk i felt

Ellen Tjørnholm Bøe ved museets formidlingsavdeling deltok i planlegging og gjennomføring av formidlingen til tredje klasse ved Skadberg skole. Ved skolelevenenes deltakelse i feltarbeidet 10. og 11. juni fikk feltmannskapet hjelp av Ellen Tjørnholm Bøe og Ragnhild Nordahl Næss fra Strategi- og kommunikasjonsavdelingen ved Arkeologisk Museum, UiS.

Ansvarlige for den naturvitenskapelige delen av utgravningen var Daniel Fredh og Eli-Christine Soltvedt. De var i felt ved flere anledninger og tok prøver og dokumenterte en jordbruksprofil. Eli-Christine Soltvedt har foretatt de naturvitenskapelige analysene og forfattet den naturvitenskapelige delen av rapporten (kap. 7).

Under forarbeid og utgravning fikk vi hjelp til kartdata og annet GIS arbeid av GIS-ansvarlig ved Arkeologisk museum, Theo Gil Bell.

Det arkeologiske etterarbeidet ble utført av Flo Reidarsdatter, Jon Reinhardt Husvegg og Barbro Dahl. En del av keramikken har blitt tolket og limt sammen av Ruben With ved konserveringsavdelingen ved Arkeologisk Museum.

FotoDroner ved Eirik Bjørlo ble benyttet til å fotodokumentere utgravingsfeltene fra lufta siden firmaet hadde tillatelse til å fly med drone i nærheten av flyplassen.

4.2 GJENNOMFØRING, VÆRFORHOLD OG TIDSBRUK

Sola kommune hadde fjernet matjorda og avdekket kulturminner før dumping av massene på toppen og rundt de eksponerte anleggssporene. Før flateavdekkingen kunne begynne, måtte jordmassene fjernes. Det var knyttet usikkerhet til hvor jordmassene kunne lagres da det i Sola kommune finnes potetål i matjord og det er viktig at dette skadedyret ikke spres til nye jordbruksarealer. Entreprenørene fortalte at det ved det tidligere anleggsarbeidet i området var tatt prøver av jordmassene for å avklare om det fantes potetål. Prøveresultatene var ikke gjort kjent for feltmannskapet ved oppstart av prosjektet slik at jordmassene måtte behandles som potensielt spesialavfall. Usikkerhetene rundt flytting og behandling av jordmassene forsinket prosjektets framdrift i oppstartsfasen. Videre var det ikke klargjort gravemelding og det var behov for å lytte opp høyspentkabelen som gikk langs veien på toppen av Skadbergbakken. Vi visste ikke med sikkerhet hvilken side av veien kabelen lå på, og siden det var påvist langhus som fortsatte inn under den nylig utvidete veien, var det viktig å kunne avdekke undergrunnen så nært opp til veien som overhode mulig. Ved feltarbeidets oppstart var det heller ikke klargjort for strøm, vann eller kloakk for tilkobling til arbeidsbrakkene, noe som medførte at vi måtte bruke lettbrakke uten tilgang til vann i begynnelsen av utgravningen.

Det store feltmannskapet som var satt inn i feltarbeidets startfase, i påvente av oppstart av andre prosjekter, kunne i påvente av flateavdekkingas oppstart heldigvis sysselsettes i manuell framrensing av undergrunnen som hadde stått åpen og eksponert siden registreringa i 2011. Første del av utgravninga begynte således med grov opprensing av partiene der undergrunnen allerede var avdekket (se fig 6). Under registreringa ble det påvist en god del anleggspor innenfor det eksponerte området, og det var knyttet usikkerhet til anleggenes bevaringstilstand etter å ha vært utsatt for vær og vind i fire år. Med en stor arbeidsstyrke var det mulig å foreta en grov framrensing av avdekket undergrunn i løpet av to dager. Områder med en større tetthet av bevarte anlegg ble deretter finrenset og snitting av anleggene ble påbegynt.

Figur 6: Mathew, Jon og Runar med opprensing av den eksponerte flaten for hånd.

29. april var jordmassene fra kulturminnefeltet fjernet, gravmelding klar og flateavdekking kunne igangsettes med to maskiner. En maskin ble benyttet til flateavdekking og en til fjerning av de oppgravde jordmassene som ble flyttet til et område på utsiden av det påviste kulturminnefeltet. Vi begynte i den sørvestlige enden av feltet og beveget oss i nordøstlig retning. Da vi nærmet oss nordøstlig ende av utgravningsområdet, begynte det å komme frem flere og flere moderne forstyrrelser i undergrunnen. Helt mot enden av utgravningsfeltet fant vi rester etter gravrøysa Resen. Gravrøysa var fjerna ved oppdyrking av området, men vi forsøkte å finne bevarte spor i området hvor den hadde vært lokalisert. Vi fant et mønster av store steinopptrekk som vi tolket som den ytre kanten av gravrøysa. I midten fant vi også restene etter et ildsted. Da vi målte inn steinopptrekkene, fikk vi en sirkel som var like stor som registreringa, men som lå noen få meter skeivt i forhold til de GEO-refererte kartene av Tor Helliesen fra begynnelsen av 1900-tallet.

6. mai ble den ene gravemaskinen benyttet til å legge ei sjakt nedover langs skråninga for å se etter dyrkningsspor der det var tykkere jordmasser. I den nedre delen av sjakta ble det påvist tykke, bevarte dyrkningslag. I denne nedre delen av kulturminnefeltet hadde RFK registret en steinvegg. I samme område dukket det opp et svart, svært kullholdig lag som vi ville forsøke å avdekke i sin helhet. Det dukket da opp et steinbelte som ble avdekket for å se om det kunne være ei røys. Det viste seg at steinbeltet strakk seg over hele den nedre delen av feltet. Ved å anlegge ei brei sjakt ved siden av det påviste steinbeltet, ble det avdekket ytterligere ei lang steinsamling, parallell til det første steinbeltet. Den siste steinsamlinga var imidlertid mer karakterisert av flere tydelige røysar. I enkelte av røysene dukket det opp mye keramikk under framrensing.

Den 11. mai ble det stopp i flateavdekkinga på grunn av sprekker i festet til graveskuffen. Mens dette ble utbedret fortsette vi arbeidet med anleggene på toppene av feltet og røysene

som allerede var avdekket. 13. mai var maskinen på plass igjen og vi kunne fortsette avdekkingen av steinbeltet. Avdekkingen fortsatte fram til 21. mai.

Under arbeidet med gravemaskinene ble periodevis deler av feltmannskapet satt til å arbeide med anleggene på toppen av feltet. Framrensing og tolkning av anleggene som lå i det eksponerte området var spesielt krevende. Videre var det behov for en del rensing i forbindelse med de mange moderne forstyrrelsene på toppen av feltet. Den store avfallsgropa med all keramikken var eksempelvis dekket av moderne masse i overflata. I tiden etter vi var ferdige med gravemaskinene, snittet og dokumenterte vi anleggene på toppen av feltet. Samtidig ble røysene og store deler av steinbeltet rensert fram og dekonstruert. Feltet ble fotodokumentert ved hjelp av drone, mens fotostang ble benyttet kontinuerlig under utgravning av røysene.

Gjennom utgravninga var det perioder med mye regn, noe som gjorde at en del av anleggene på toppen av feltet ble prioritert dekket til. Den nederste delen av feltet var preget av svært finkornet, siltig masse som var vanskelig å arbeide med og bevege seg på ved store nedbørmengder. Det var likevel nødvendig å foreta opprensing av røyser i regnvær, da hovedsakelig ved at flere personer arbeidet på samme røys slik at bevegelsene ble begrenset og framdriften opplevd som god. Til alt hell var forholdene relativt tørre nederst på feltet ved skoleelevenes deltakelse i framrensinga av vestlig del av steinbeltet (se fig. 7 og 8).

5. FORMIDLING OG PUBLIKUMSKONTAKT

Figur 7: Skoleelever under opprensing av steinbeltet

Utgravninga forgikk inntil en skole og det ble derfor lagt ekstra stor vekt på formidling til skoleelever og lærere. Det ble raskt bestemt at det måtte settes opp et anleggsgjerde rundt utgravningsområdet på grunn av farlige situasjoner som kan oppstå i kontakten mellom nysgjerrige barn og tunge anleggsmaskiner. Elevene var flinke til å respektere at de ikke kunne ferdes på utgravingsfeltet.

Før utgravninga startet ble det tatt kontakt med Skadberg skole for å informere om den planlagte utgravninga og drøfting av muligheter for elevers deltakelse i feltarbeidet. Det ble besluttet at de fire klassene på tredje trinnet skulle delta i feltarbeidet på skolens aktivitetsdager 10. og 11. juni. Før oppstart av feltarbeidet informerte prosjektleder Barbro Dahl og pedagog Ellen Tjørnholm Bø alle elevene om prosjektet på et av skolens allmøter. Det ble holdt et planleggingsmøte med lærerne på tredje klassetrinn, og Dahl og Tjørnholm Bø besøkte hver av tredjeklassene slik at de kunne stille spørsmål om utgravninga spesielt og arkeologi generelt.

Før deltakelsen i feltarbeidet ble skoleelevene undervist av museets skoletjeneste. Videre tok kommunikasjonsrådgiver ved Arkeologisk museum, Ragnhild Nordahl Næss, kontakt med ordførerens kontor for å informere om formidlingsopplegget på Skadberg. Ordfører Ole Ueland takket ja til invitasjonen om deltakelse i feltarbeidet sammen med skoleelevene. Elevene, og ordføreren, deltok i opprensing av vestlig del av steinbeltet. Hver arkeolog og Ellen Tjørnholm Bøe fra museets formidlingsavdeling ledet 3-4 elever utstyrt med graveutstyr i rensinga av utvalgte steder av steinbeltet. De fleste elevene var svært interesserte i arbeidet og deltok med stor iver. Journalist i Solabladet, Linn Iren Erevik Nilsen, intervjuet de gravende elevene og ordføreren (http://solabladet.no/index.php?page=vis_nyhet&NyhetID=11649).

Figur 8: Elever i arbeid

Denne måten å involvere barn direkte i feltarbeidet ble testet ut i 2014 ved undersøkelsen av ei gravrøys og ei hustuft på Hellvik i Eigersund kommune. Ved å delta aktivt i feltarbeidet gis elevene en helt annen mulighet for opplevelse og forståelse av lokale kulturminner spesielt og interesse for arkeologi generelt. Utgravinger kloss i skolegårder gir en unik mulighet for å involvere skoleelevene ikke bare i arbeidets gang, men også med tanke på varig vern av resterende kulturminner i utbyggingsområder.

Formidlingsarbeidet på Skadberg ble beskrevet på norark.no 12. juni av prosjektleder (<http://norark.no/undersokelse/skoleelever-deltar-i-utgravinga-pa-skadberg>).

Prosjektet ble også presentert under resultatbørsen på Norsk Arkeolog Møte i Trondheim 5.-7. november 2016. Videre ble utgravinga presentert på faglig seminar ved Arkeologisk museum 10.03.2016 der også representanter fra Rogaland fylkeskommune og Riksantikvaren deltok. Utgravinga på Skadberg er presentert i det populærvitenskapelige tidsskriftet *Fra Haug ok heidni* nr. 4 2016: «Bronsealderrøysen og jernalderhus på Skadberg i Sola» av feltleder Jon R. Husvegg.

Som en del av formidlingsarbeidet hadde vi også med oss to skoleelever som ønsket å delta i arkeologisk feltarbeid. Både Kristian Horpestad fra Sola ungdomsskole og Helle Brekke fra Godalen videregående skole hadde også noen dager med funnbehandling og formidling inne på Arkeologisk museum i etterkant av feltarbeidet på Skadberg. Utenom det organiserte formidlingsopplegget for skoleelever hadde vi mange besøk fra Arkeologisk museum, Rogaland fylkeskommune og interesserte fra nærområdet.

6. METODE

6.1 UTGRAVINGAS FORLØP OG BRUK AV ULIKE GRAVETEKNISKE METODER

Planen for utgravningen var å begynne med maskinell flateavdekking samtidig som deler av feltpersonalet begynte å rense opp den allerede eksponerte undergrunnen med krafse og spade. Som forklart i kapittel 4.2 var dette ikke mulig. Den maskinelle avdekkingen av undergrunnen ble utført av Rolf Time som kjørte en Volvo Ec1400L.

Figur 9: Flateavdekking. Fra venstre Runar, Matthew og Jon R.

Flateavdekking innebærer å fjerne matjorda for se etter forhistoriske anleggspor som har vært nedgravd i undergrunnen, slik som kokegroper, ildsteder, groper og stolpehull til langhus (se figur 9). Det ble flateavdekket et areal på 3901 m² (se tabell 3). Bosettingssporene øverst på feltet ble først rensset grundig fram for deretter å bli innmålt og importert inn i Intrasis. Halve strukturen ble formgravd med graveskje for å få fram et profil som ble dokumentert med bilde og tegning. Ved snitting kan man avgjøre strukturenes karakter, om det dreier seg om arkeologiske spor, naturlige prosesser eller moderne aktivitet. Spesielt interessante anlegg

kan ved tilgjengelig tid totalgraves, slik som stolpehullene i Hus I ved prøveuttak, for å bedre få fram form, konstruksjon og eventuelle faser.

Anleggenes karakter og beliggenhet vurderes for å forstå deres sammenheng, sette dem i system og forstå hva de kan utgjøre spor etter. Et eksempel på dette er stolpehull som danner langhus. Alle stolpehullene som vi klarte å knytte til et hus ble det tatt ut naturvitenskaplige prøver fra, før stolpehullene ble totalgravd. Dette ble også gjort med avfallsgropa like ved hus 1. De strukturene vi påviste på den øverste flata (felt 1) var takbærende stolpehull, veggstolper, kokegroper, ildsted og avfallsgroper.

I den nederste delen av undersøkelsesområdet (felt 2) var det mange aktivitetsspor og derfor måtte vi prioritere hva vi ville undersøke. Vi valgte å totalgrave de tydeligste røysene og grave en sjakt gjennom steinbeltet. Ved undersøkelse av røysene ble det benyttet brukte litt forskjellige metoder. Men alle metodene har til felles at man rensar opp røysa med graveskje, fotograferer med fotostang fra lufta og måler inn. Etter dokumentasjon i overflata, graves lagene stratigrafisk under kontinuerlig fotodokumentasjon. Eventuelle indre konstruksjoner vil vies ekstra oppmerksomhet i form av rensing, dokumentasjon og prøveuttak.

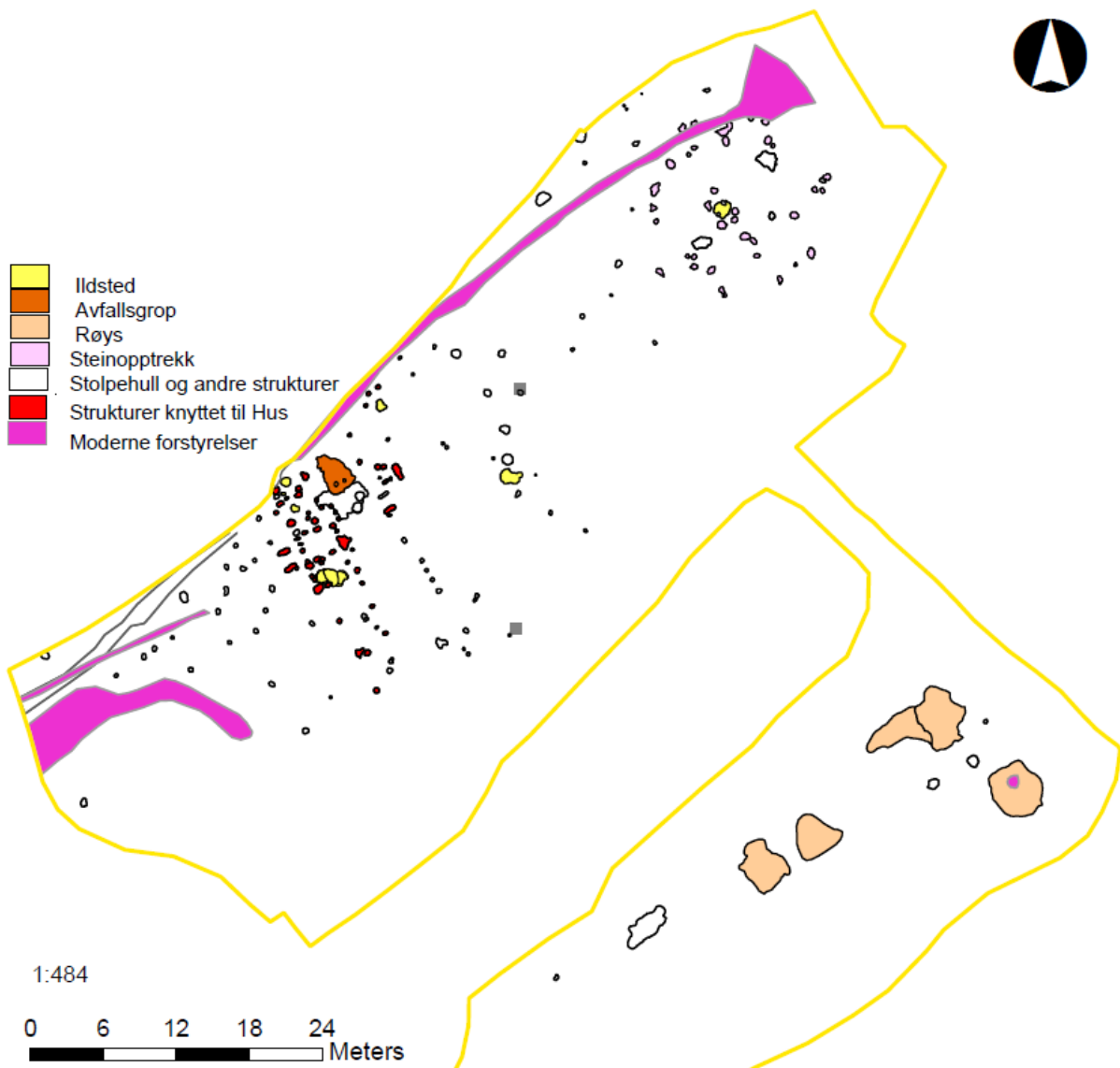
Underveis ble det tatt inn gjenstandsfunn, som måtte måles inn før man kunne fortsette gravingen. Ser man forandringer i jordmassen dokumenterer man også dette med foto og eventuelt innmåling. I røys 1 og 2 ble den ene halvparten gravd lagvis for å få fram et profil, før den andre halvparten ble gravd. Røys 3 og 4 ble gravd stratigrafisk uten profil. Gjennom steinbeltet ble det gravd ei sjakt for å få fram to profiler.

Mot slutten av prosjektet ble hele utgravingsområdet fotografert med drone. Til dette måtte vi bruke innleid firma med spesialtillatelse til å fly drone så nært Sola flyplass.

Feltnummer	Areal m²
Felt 1	2512
Felt 2	1241
Felt 3	148

Tabell 2: De forskjellige feltenes areal. Felt 3 var et lite område som ble avdekket på andre siden av jordbruksprofilet lengst øst på felt 2 (se fig 57). Området var funntomt.

6.2 DOKUMENTASJON

Figur 10: Eksempel på innmålingsresultat. Innmålte strukturer på felt 1 og 2.

6.2.1 INNMÅLING

Utgravinga på Skadberg har prosjektnummer Am_2015_003 i Intrasis. Alle anlegg, funn og prøver ble målt inn, samt feltgrense for felt 1 og 2. Felt 3 betegner et lite areal som ble avdekket øst for jordbruksprofilen nederst på felt 2 (se fig. 57). Området var funntomt og er kun fotodokumentert. Bokstavene i forkant av innmålingsnummeret indikerer anleggstype. Innmålingen ble gjort med en Trimble totalstasjon. Dataen blir importert i dataprogrammet Intrasis som fungerer som en database for prosjektet i felt- og etterarbeid. Her ble det tatt ut data i form av kart og lister som er inkludert i rapporten. Innmåling ble foretatt av alle som var tilstede i felt. Det ble lagt vekt på at de som hadde minst erfaring med slikt arbeid skulle gjøre det mest, slik at alle fikk tilstrekkelig opplæring og erfaring med innmålingsutstyr og importering.

6.2.2 FOTOGRAFERING

Til sammen ble det tatt 911 bilder under utgravningen. Området ble dokumentert ved hjelp av foto før, under og etter flateavdekkingen. Alle snitta strukturer som ikke ble avskrevet er dokumentert ved foto og tegning av profil. Jordbruksprofil 1 i felt 2 ble dokumentert med en fotomosaikk. Røysene er dokumentert i ulike nivåer med fotostang under dekonstruksjonen. Til slutt ble både felt 1 og 2 dokumentet med drone. Mange av bildene ble tatt som fotomosaikker som kan settes sammen i programmet Agisoft Photoscan til detaljerte ortofoto eller 3D-modeller ved behov. Alle bilder ble tatt digitalt i høyoppløselig RAW-format som blir lagret i museets digitale fotoarkiv. 465 av bildene ble tatt fra fotostang med et kompakt Sony kamra med wifi slik at man kunne styre billedtagningen gjennom en ipad. Disse bildene er stort sett oversikts- og planbilder, eller serier med fotomosaikker.

Til å ta mosaikkene med drone brukte vi firmaet FotoDroner ved Eirik Bjørlo. Til dette brukte han en DJI Phantom 2.

6.2.3 TEGNING

Tegning som dokumentasjonsform er fortsatt i bruk, men er i ferd med å bli erstattet av digital innmåling og foto. Dette er for å spare tid, men også for at man potensielt får et mer nøyaktig resultat av fotografering og innmåling. All informasjon blir lagret elektronisk, så håndtegnet dokumentasjon må i alle tilfeller skannes for å digitaliseres.

Under utgravningen på Skadberg ble tegning brukt som dokumentasjon sammen med foto og anleggsskjema for det fleste snittede strukturer. Her er tegning en velegnet dokumentasjonsmetode siden det ofte er vanskelig og kronglete å få gode profilbilder der de nedgravde strukturene er litt dype. Verken jordbruksprofiler eller røysers overflate ble tegnet for hånd da fotodokumentasjon er en langt mer effektiv dokumentasjonsform som gir et godt resultat. I den grad vi har brukt tegning er dette gjort i målestokk 1:10 på anleggsskjema.

6.2.4 FUNN

Mesteparten av de arkeologiske gjenstandsfunnene fra utgravninga er leirkarskår funnet i avfallsgropa, i stolpehull tilhørende hus 1 og i røysene. I tillegg ble det funnet noen steinartefakter i og ved røysene. Funnene ble tatt inn til Arkeologisk museum der de ble rengjort, katalogisert og magasinert som en del av etterarbeidet.

Funnene fra utgravninga er fordelt på sju museumsnumre (S13444–S13450). De totalt 718 funnene er gruppert i 156 undernumre etter gjenstandstype. 677 av funnene er leirkarskår.

6.2.5 PRØVEUTTAK OG DATERINGER

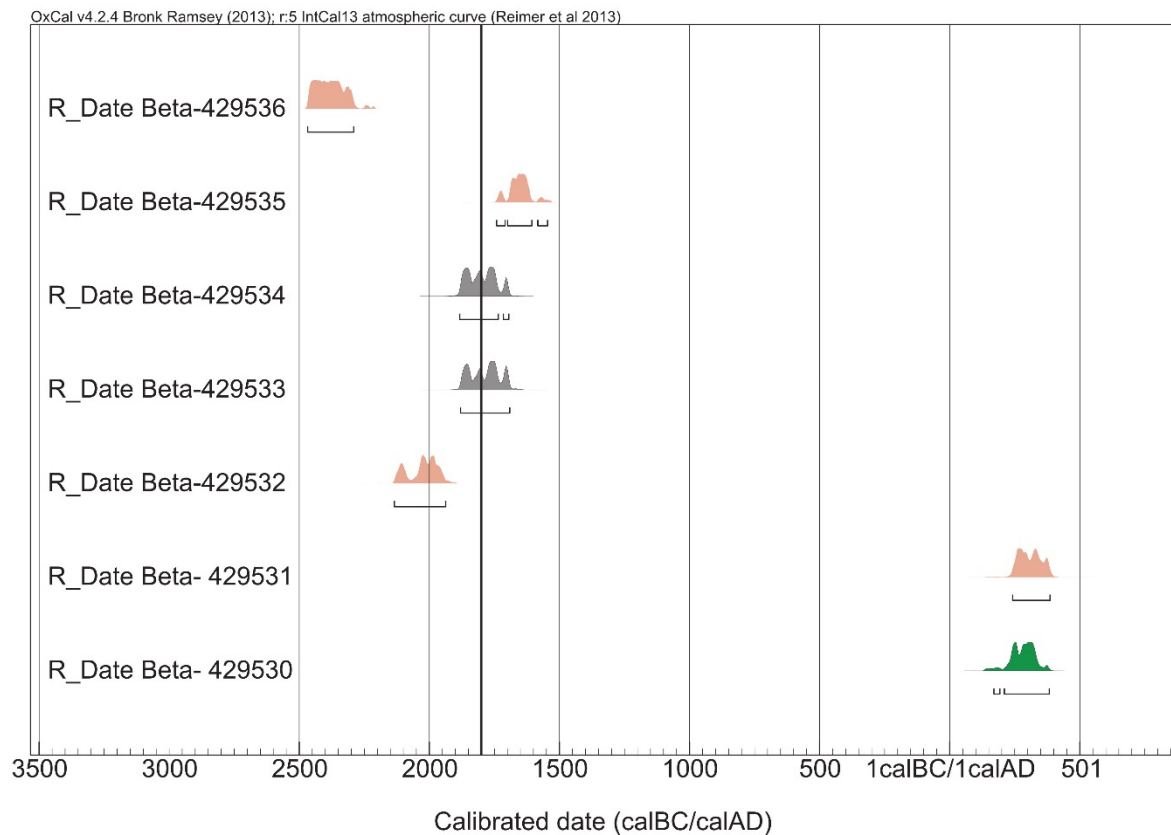
Til sammen ble det samlet inn 63 naturvitenskaplige prøver under utgravningen (se kap. 7). Av disse er 20 pollenprøver, 4 morfologiske prøver, 3 jordkjemiske prøver, 29 makrofossil prøver og 5 kullprøver. Det ble prioritert å samle inn prøver som kunne gi oss dateringer av de forskjellige anleggene. De fleste prøvene er tatt fra stolpehull fra antatt takbærende stolper, ildsteder, røysen og jordbruksprofil.

Det ble det satt opp første og andre prioritering for prøver til datering (se tabell 4). I første omgang ble det sendt inn sju prøver til datering. Resten av prøvene vil bli datert ved en senere anledning og analysert som en del av det naturvitenskaplige etterarbeidet. De sju første

prøvene ble valgt ut fra arkeologiske problemstillinger og med tanke på å kunne ha dateringer av ulike anlegg klare under rapportskrivning (se tabell 5). Det fleste dateringene er fra bronsealder. To dateringer fra husene i felt 1 er fra romertid.

Prøve 2015/01-	Kontekst	Anlegg	Datering	Periode	Lab. NO	Materiale	Vekt mg
37	Sentralildsted midtre del Hus I	AI 9750	AD 190-340 +/-30	Yngre Romertid	Beta-429530	Korn Hordeum vulg	10,9
39	Grunt ildsted i midtakse N i Hus I	AI 3113	AD 220-420 +/-30	Yngre Romertid	Beta-429531	Greinfragm.	19,2
40	Grunt ildsted i midtakse N i Hus I	AI 3046	BC 2020-1880 +/-30	Eldre Bronsealder	Beta-429532	Greinfragm.	7,2
44	Røys 2 – fase 1 fra profil	AR 8960	BC 1885-1690 +/-30	Eldre Bronsealder	Beta-429533	Hasselnøttekall	14,9
45	Røys 2 – fase 2 fra profil	AR 8960	BC 1885-1690 +/-30	Eldre Bronsealder	Beta-429534	Hasselnøttekall	29
46	Røys 1 fra profil	AR 8910	BC 1530-1690 +/-30	Eldre Bronsealder	Beta-429535	Greinfragm.	9,7
63	Grop med leirkarskår V på Felt 2	AG 9210	BC 2395-2150 +/-30	Yngre steinalder	Beta-429536	Greinfragm.	10

Tabell 3: Prøver med høyeste prioritet til sortering og datering.

Figur 11: Kalibrering av dateringer i oxcal

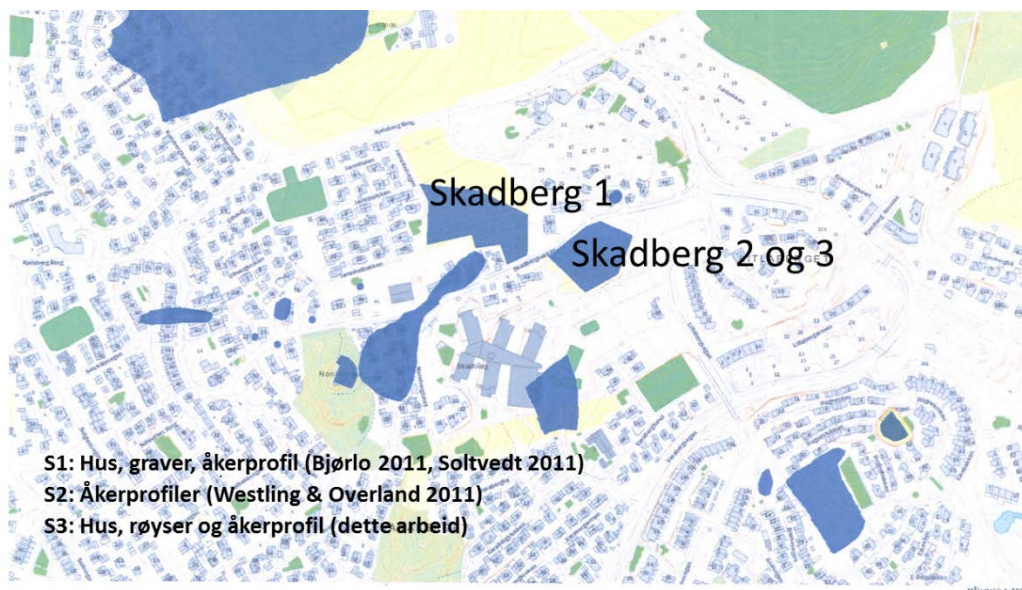
Figur 12: Daniel Fredh og Eli-Christine Soltvedt tar ut prøver fra profil 1.

7. NATURVITENSKAPELIGE ANALYSER PÅ SKADBERG (ECS)

Rapporten presenterer nye resultater av makrofossilanalyse av prøver tatt fra forhistoriske hus, åkerprofil og røyser framkommet ved arkeologiske undersøkelser på Skadberg skoletomt.

I 2010 ble et område, Skadberg gnr. 32, bnr. 1 og 2, NV for omtalt undersøkelse, gravd ut (Bjørlo 2011, Soltvedt 2011). Sju hus ble dokumentert og dateringer fra husene peker mot førromersk jernalder. Ved fylkeskommunens registrering på Skadberg skoletomt i august 2011 framkom det et snitt med flere dyrkingslag, RFK Rapport 13_2012 (Dugstad 2012). Snittet ble rensert og dokumentert 6 steder (profil 2-7). Arkeologisk museum ble kontaktet og det ble besluttet å gjennomføre en sikringsundersøkelse av profil 4 og 5; som bestod i uttak av makro- og pollen prøver, samt å analysere og rapportere et utvalg av prøvene (Westling and Overland 2011).

I denne rapporten vil analyseresultater fra Skadberg undersøkt i 2010 (Skadberg 1), 2011 (Skadberg 2) og 2015 (Skadberg 3) (fig 13) sammenlignes, dateringsresultater som foreligger fra tre undersøkelser på Skadberg er derfor presentert figur 23 i denne rapport. Resultater fra Skadberg 1 og Skadberg 2 vil bli referert.

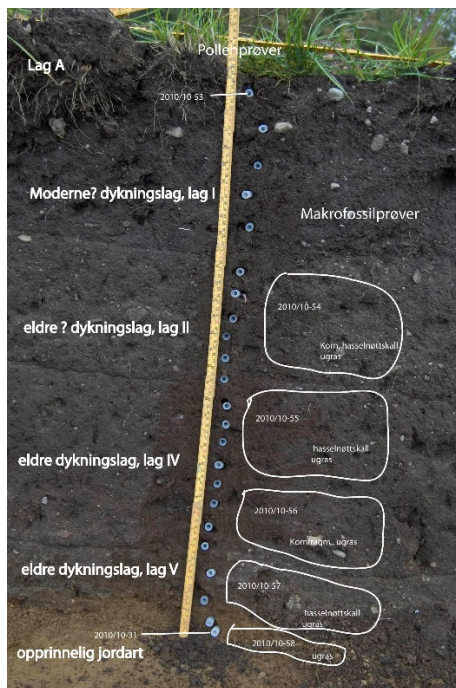
Figur 13: Kart over Skadberg med de tre omtalte undersøkelsene markert.

RESULTATER FRA SKADBERG 1 (BJØRLO 2011, SOLTVEDT 2011)

På området som ble undersøkt i 2010 (Bjørlo 2011, Soltvedt 2011) NV for omtalt område (fig 13), ble det påvist bosettingsspor i form av sju hus fra yngre bronsealder/ førromersk jernalder. I ett av husene (hus 3, datert til førromersk jernalder) var det en steinsetting og mellom steinene ble det funnet et forkulla korn som er datert til 1885-1755 BC, sen neolitikum/eldre bronsealder. Tre andre dateringer av korn fra hus 3 er datert til førromersk jernalder (figur 23). Dateringen av korn fra SN/EB viser at det sannsynligvis har vært bosetting og jordbruksaktivitet et sted i området på denne tiden.

I stolpehull fra både hus 2 og 4 ble forkullede fragmenter av hasselnøttskall datert til sen neolitikum (TRa-2840 og Tra-2843) (figur 23). Dette er ca. 1500 eldre enn korndateringene (førromersk jernalder) fra to stolpehull i hus 4. Lengst mot sør i feltet, sammen med hus 5-7 ble det funnet graver fra vikingtid. Fra hus 5 er det datert korn av hvete og havre som begge ble datert til førromersk jernalder. Det ble og påvist to profiler med flere faser dyrking, og makro- og pollenprøver ble tatt (Soltvedt 2011). Makroprøvene inneholdt ugrasfrø, korn, kornfragmenter, knuste hasselnøttskall og kvistfragmenter. Pollenprøvene er ikke analysert. Forkullede kvistfragmenter fra det nederste humusholdige laget (det eldste dyrkingslaget, prøve 2010/10-57) i profil ble datert til 1345±45 BP, AD 650-720, TRa-2842.

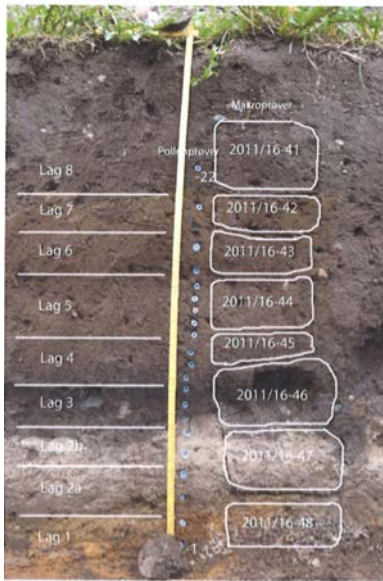

Figur 14: Prøveuttak fra profil 1, Skadberg 1.

RESULTATER FRA SKADBERG 2 (WESTLING OG OVERLAND 2011)

Det ble analysert makrofossiler fra lagene i to profiler, b (profil 5) og c (profil 4), se figur 15-17. Prøver fra lagene inneholdt frø fra ettårige ugras, gras og halvgras samt stråfragmenter og knuste hasselnøttskall. Artene tyder på at det har vært dyrking over lang tid og at det har vært perioder med beite og engvegetasjon (Westling and Overland 2011).

Det ble analysert 17 pollenprøver fra b (profil 5) som viser at det har vært lite skog i området da åkerlagene ble avsatt. I øvre del av lag 3, profil b er det færre pollen fra trær og busker, noe som kan tyde på at det har vært en avskoging rundt lokaliteten. I lagene 4-6 er polleninnholdet relativt ensartet, noe som indikerer omrøring og blanding av jordsmonnet, trolig som resultat av dyrkingsaktiviteten. Andelen uidentifiserte pollen øker, noe som også kan være en indikasjon på omrøring av lagene og lufttilførsel. Åpen engvegetasjon var mest sannsynlig dominerende. Det ble registrert kornpollen, åkerugras og trekull i alle pollenprøvene (Westling og Overland 2011). Hasselnøttskall fra lag 2 i profil c er datert til 3460 ± 30 BP, 1885-1690 BC. Stråfragmenter fra nedre del av lag 3 er datert til 2590 ± 30 BP, 800-595 B

I lagene 4-6 er polleninnholdet relativt ensartet, noe som indikerer omrøring og blanding av jordsmonnet, trolig som resultat av dyrkingsaktiviteten.

I øvre del av lag 3 er det færre pollen fra trær og busker enn i nedre del og lagene under, noe som kan tyde på at det har vært an avskoging rundt lokaliteten.

Figur 15: Prøveuttak og resultater fra profil b (profil 5), Skadberg 2 (Westling and Overland 2011)

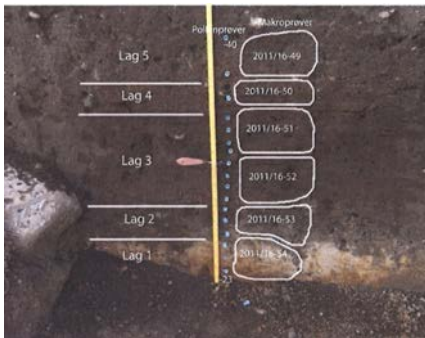

Fig 16. Profil c (profil 4) venstre fra Skadberg 2 (Westling and Overland 2011)

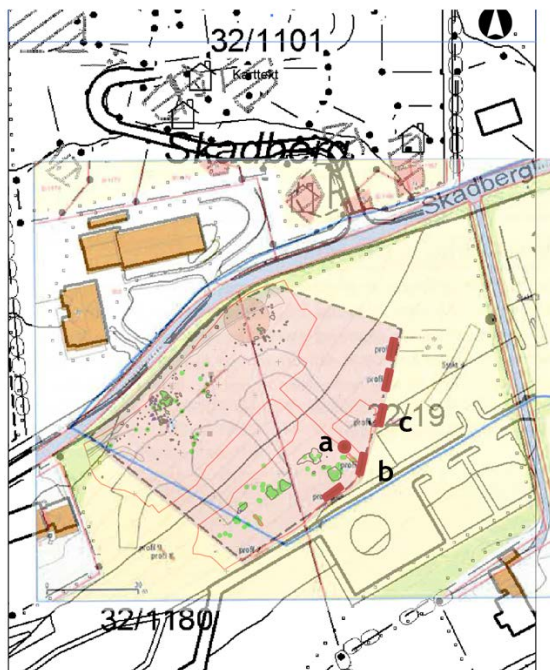

Fig 17: Lokalisering av åkerprofiler i denne undersøkelse (a) (Skadberg 3) og undersøkelse av åkerprofiler (b: profil 5) og c: profil 4) i 2011 (Skadberg 2) (Westling and Overland 2011)

Metode

Makrofossiler

I denne undersøkelsen er forkullede planterester sortert ut og analysert. Når organisk materiale blir forkullet blir det mineralisert slik at det blir seint nedbrutt av mikroorganismer i jorda. Forkulla organisk materiale kan ligge i jordsmonnet i flere tusen år og ennå være mulig å identifisere. Jorda blir tatt i stykker som brytes ut av fortrinnsvis en profil. Prøvene legges i bokser.

Før hver prøve blir tatt, renses (skrapes) prøvestedet for å minimalisere kontaminasjon.

Volumet på prøvene blir målt før flottasjon. Prøvene blir flottert i felt ved hjelp av en flotasjonsmaskin utviklet ved i Arkeologisk Museum, UiS (Bakkevig, Griffin et al. 2002). Maskevidden på siktene er 0,5 mm. Prøvene blir tørket og sortert. Avdelingsingeniør Tamara Virnovskaia og Ida S. Johannessen har sortert prøvene. Undertegnede har analysert makroprøvene. Stereoluper er benyttet både til sorterings- og analyse-arbeidet. I forbindelse med analysearbeidet er brukt referansesamlingen av frukter og frø ved Arkeologisk museum og relevant litteratur (Katz; N.Ya. 1965, Beijerinck 1976, Korsmo, Vidme et al. 1981, Jacomet 1987). Resultatene av makrofossilanalysene er arkivert og presentert ved hjelp av Excel-program.

Plantemakrofossilene som er analysert er i hovedsak frø, frukter, fruktsteiner og trekull. I tabellen er analyserte prøver presentert med opplysning om prøvolum, og tilknytning til anlegg/struktur og konstruksjon.

Jordprøvene blir lagt i bokser. Etter flottering legges materialet i mindre bokser, og når planterester og bein er sortert ut, legges dette i harde små bokser. Restdelen etter sortering legges i plastposer.

Trekull

Trekullmateriale er blitt bestemt av avdelingsingeniør Trond Magne Storstad (AM UiS). Analysen er gjort ved hjelp av et Zeiss pålysmikroskop med forstørrelse 8x, 16x og 40x. Til vedartsbestemmelser er brukt Arkeologisk museum sin referansesamling samt relevant faglitteratur (Mork 1966, Schweingruber 1978).

Prøver

Det er til sammen samlet inn 63 makrofossilprøver fra lokaliteten i 2015.

Dyrkingslag

Fra profil 1 fordeler prøvene seg på to serier. I serie 1 ble det samlet inn 15 pollen-, 6 makro-, 3 jordkjemi og 4 mikromorfologi-prøver. I serie 2 ble det samlet inn 5 pollen- og 2 makro-prøver.

Serie 1 ble tatt der hvor lagpakken var tykkest og like nord for steinbeltet (fig 18). I serie 1 er 8 lag beskrevet (fig 23). Da profilet ble beskrevet og prøvene ble tatt ut, ble 3 av lagene tolket som forhistoriske dyrkingslag, lag 5 (F1), lag 6 (F2) og lag 7 (F3). Prøveserie 2 ble tatt av dyrkingslag på mellom steinene av steinbeltet. Tre dyrkingslag er beskrevet. Dyrkingslag F3 ligger over de øverste steinene i steinbeltet i profil 1, serie 1 (fig 18), F2 ligger over de nedre steinene og mellom de øvre steinene i steinbeltet. Sedimentene som de nedre steinene ligger i kan være parallelle avsetninger til F1 i profil 1, serie 1.

Figur 18: Profil med forhistoriske dyrkingslag på Skadberg skoleomt, gnr 32 (S3 i figur 13).

Røyser og groper i sørlig del av feltet (felt 2)

Det er samlet inn makroprøver fra Røys 1 og 2, henholdsvis 1 og 2 prøver. Prøvene er tatt av kullkonsentrasjoner under og i nedre del av røysa (se fig. 50). To prøver ble tatt i en grop (AG9210). En prøve ble tatt i kokegrop (AK5019). Prøvene er analysert (fig. 23).

Bosetting på felt 1

Tolking av stolpehull på den øvre flaten tilsa at det er mulig at det er funnet rester etter tre hus her. Området består av morenemasser og det var mange steinopptrekk i tillegg til arkeologiske strukturer. Området var kraftig forstyrret av moderne aktivitet. Deler av området har vært eksponert over lang tid og bevaringsforholdene var derfor dårlige. Strukturene etter hus 1 står tydeligst fram. Strukturene på den mulige hustomten 3 var dårlig bevarte og usikre. Hus 2 lå på samme sted som hus 1 og kan representere en fase av hus 1. Det ble prioritert å ta botaniske prøver fra den best bevarte hustomten, hus 1 (fig 23). Det ble tatt 19 prøver fra 19 strukturer og alle er analysert.

Ildsteder/Groper på felt 1

Makrofossilprøver er tatt fra 5 ildsteder som har relasjon til hus 1 (Fig 23). Det er tatt to prøver (2015/1-59 og 60) fra en grop (AG8030) ved hus 1. Øst for huset lå restene etter en fjernet gravhaug, «Resen». I et ildsted midt i Resen ble det tatt en prøve.

RESULTAT

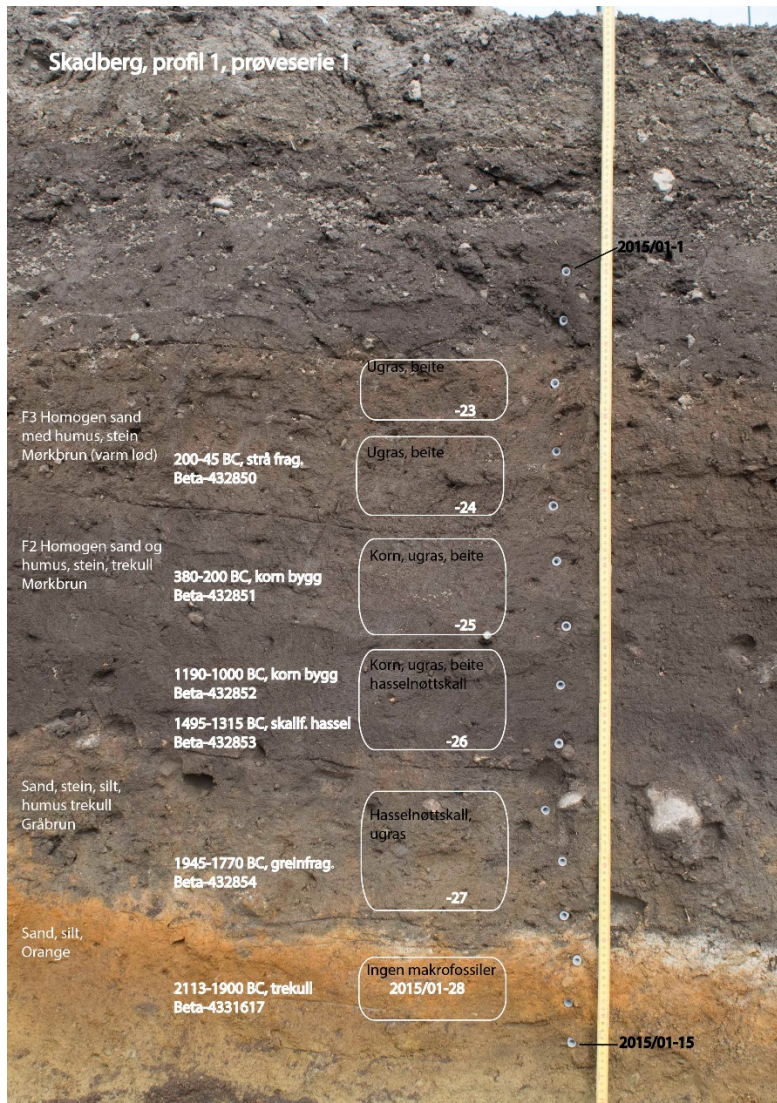
Dyrkingslag

I profil 1, serie 1

Den nederste prøven (-28) er tatt av masser hvor hovedbestanddelen er minorgent; sand og silt er oransje. Det er trekull i massene, men ingen frø eller frukter. Trekull av bjørk er datert til 3650 ± 30 BP, 2113-1900 BC, Beta-433617. Prøve -27 er tatt i masser som består av sand og humus med noe silt få stein. I prøveserie 2 er det denne prøven som har høyest innhold av trekull. Det var fragmenter av hasselnøttskall i prøven som ble datert til SN/EB (figur 23). I prøve 26 er det korn, hasselnøttskal, ugras og gras og halvgras. Hasselnøtt skall er datert til EB og korn er datert til eldste del av YB. I prøve 25 er det flere ugras, korn og gras/halvgras enn i underliggende prøve og korn herifra er datert til førromersk jernalder. Prøve 24 har det

høyeste innhold av ugras og stråfragmenter fra prøven er datert til førromersk jernalder. De mest dominerende ugrasene er småsyre og linbendel, som er ettårige. Begge plantene trives på relativt næringsfattig sur jord. Småsyre vokser først og fremst i naturlig eng og beite, men og i åker. I prøvene 23-26 er det frø fra smalkjempe som favoriseres av beite. I den øverste prøven er det frø fra ugras og det er linbendel, småsyre og smalkjempe også her.

Det er arter som kan tyde på at det har vært beite på stedet i perioder. Dateringene indikerer en bearbeiding av jorda / dyrkings aktivitet i SN, EB, YB og FRJ. I profil 1 ble det ikke tatt prøver av de øvre lagene fordi de i felt ble tolket som moderne åkerlag.

Figur 19: Prøveuttak og dateringer fra dyrkingslag i profil 1, serie 2.

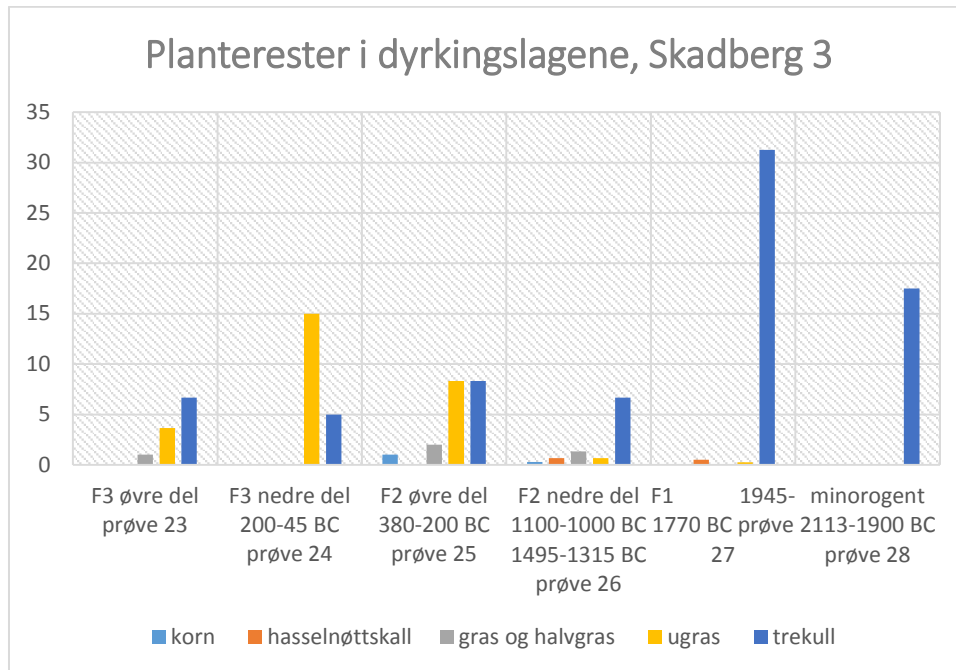

Fig 20. Forkulla bygg, *Hordeum vulgare*, fra profil 1, serie 1, åkerlag, prøve 2015/01-25 datert til 2220±30 BP, 380-200 BC, Beta-432851

Kommentar

Høyst sannsynlig er det de samme lagene beskrevet i Skadberg 3 som er representert og analysert for pollen og makro i Skadberg 2 (Westling and Overland 2011). Prøvene er fra et profil 10 m sørøst for profil 1, serie 1 (a) figur 15-17, se innledning. Overland dokumenterer en avskoging i det nederste humusholdige laget (lag 3). I profil 1 (Skadberg 3) er det relativt høy tetthet av trekull i det nederste humuslaget (fig 19). Resultatene fra analysene og dateringene kan tolkes dit at opparbeiding av dyrkingslag startet i sein steinalder. På grunnlag av Overland sine pollen analyser er det sannsynlig at området har vært åpent i perioden sein steinalder til nåtid.

Figur 21: Planterester i profil 1, serie 1, Skadberg 3. Verdiene representerer antall per liter. Trekull er ml. trekull per liter.

I profil 1, serie 2

Det er analysert to makrofossilprøver humusholdig lag. I den øvre prøven var det ett korn og relativt mange knuste hasselnøttskall (fig 23). I den nederste prøven var det ett frø fra ugraset maure (Galium).

Kommentar til areal av åkerlagene.

Røyser

Makroprøvene fra røys 1 og 2 inneholdt ikke korn eller ugrasfrø. De eneste makrofossilene som kunne identifiseres var forkullede fragmenter av hasselnøtt skall. Hasselnøttskall fra tre prøver i nedre del og under røys ble datert til sen neolitikum / eldre bronsealder.

Sannsynligvis er røysene samtidig eller yngre enn dateringene. Det er ikke makrofossiler som indikerer dyrking nede i /under røysene.

Grop AG9210

Det er analysert to makrofossilprøver fra gropen, en fra nedre lag og en fra øvre lag, begge prøvene inneholdt forkullede hasselnøtt skall. Den øverste prøven inneholdt et forkulla frø av ugraset hønsegras (Persicaria). Greinfragmenter fra det nederste laget ble datert til

begynnelsen av sen neolitikum. Det er ikke funnet korn eller ugras i det nederste laget som antyder dyrking. Et frø av hønsegras kan tyde på at det har vært dyrkingsaktivitet i nærheten etter at gropen er begynt å fylles opp.

Kommentar

I prøvene fra røyser og groper på nedre del av feltet er det hasselnøttskall i alle prøvene som er datert til sein steinalder og tidlig bronsealder. De nederste åkerlagene synes å være yngre eller samtidig med røysene/steinbeltet. Disse dateringene og dateringene av de nederste åkerlagene antyder at steinbeltet ble lagt opp i sein steinalder, gjerne samtidig med opparbeidingen av åkerlagene.

Bosetting; prøver fra strukturer etter hus 1

I prøvene fra strukturer i hus 1 var det svært få makrofossiler (fig 23). Det var to korn i prøvene. Det ene kan identifiseres til bygg (*Hordeum vulgare*) og det andre kan ikke identifiseres nærmere enn til dyrket korn. Andre frø som kunne identifiseres var ugraset hønsegras (*Persicaria*). Fragmenter av hasselnøtt skall ble funnet i en dørstolpe, og i en struktur etter takbærende stolpe og i gropen utenfor huset.

Korn, kvist og trekull er datert fra hus 1 (tab 4 og fig 23). Fem dateringer fra anlegg i og rundt hus 1 foreligger, fire av de fem dateringene er fra romertid, 1880±30 BP, AD 57- 235, (Beta-433615), 1770±30 BP, AD 235-385, (Beta-433616), 1760±30 BP, AD 180-340, (Beta-429530), 1730±30 BP, AD 265-420, (Beta-429531). Tre av de fire er fra siste del av romertid. En av de fem dateringene var på materiale fra et grunt ildsted inne i hus 1 og dette ble datert til sen neolitikum, 3649±30 BP, 2020-1880 BC, (Beta-429532).

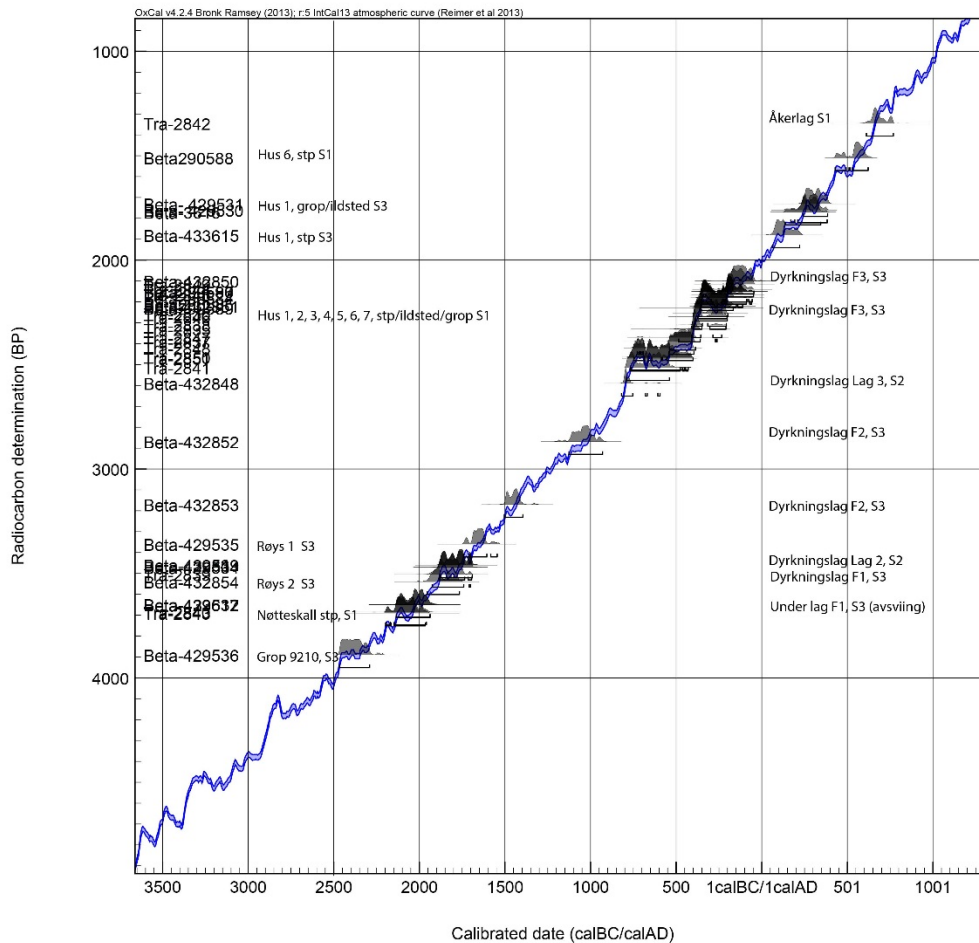

Fig 22. Forkulla bygg, *Hordeum vulgare*, fra sentral-ildsted AI9750 i hus 1, datert til 1760±30 BP, AD 180-340, Beta-429530

Kommentar

Makrofossilene som ble funnet er fra planter som er dyrket (korn) eller samlet inn (hasselnøtter) samt ugras som favoriseres av menneskelig aktivitet. I romertid har det vært bosetning på den øvre flaten og dyrking av korn og innsamling av hasselnøtter har vært en del av økonomien. I 2013 foretok RFK en registrering og en begrenset utgraving der det ble påvist strukturer på samme flaten som hus 1 lå, noe lenger nord der veien Skadbergbakken ble utvidet. Fra registreringen/utgravingen i 2013 ble det datert to prøver fra strukturer (kokegrop og ildsted) på flaten, 1700±30 BP, 340-430 BC, (Beta-357982), 1760±33 BP, 250-410BC, (Beta-357983) (Skjelstad & Eilertsen 2013). Dateringene bekrefter bosetningsaktivitet i romertid. Fra et av ildstedene i hus 1 er forkulla kvistfragmenter datert til sen neolitikum (2135-1940 BC). Forkulla kvistfragmenter er tynne og brekkes lett, det er derfor sannsynlig at de har lagt i utkanten av ildstedet siden sen neolitikum. Om ildstedet er fra SN eller romertid er usikkert.

Gårdsnavi/Kontekst	Struktur	Dat.lab.	Numm	BP	uk	±	Kalibrert alder	Dateringsmateriale	Nat.vit nr	Kommune, gårds- og bruk
Skadberg Sentralildsted midtre del Hus 1	AI 9750	Sola k	Beta-429530	1760	30	AD 180-340	Korn 1 stk Hordeum vulgare		2015/01	37'Sola, gnr 32, bnr19,1180
Skadberg Gruntildsted i midtakse N i Hus 1	AI 3113	Sola k	Beta-429531	1730	30	AD 265-420	Greinfrag 3 stk		2015/01	39'Sola, gnr 32, bnr19,1180
Skadberg Gruntildsted i midtakse N i Hus 1	AI 3046	Sola k	Beta-429532	3649	30	AD 2020-1880 BC	Greinfrag 3 stk		2015/01	40'Sola, gnr 32, bnr19,1180
Skadberg Røys 2 - fase 1 fra profil	AR 8960	Sola k	Beta-429533	3460	30	AD 1885-1690 BC	Hasselnøttskall, 2 stk		2015/01	44'Sola, gnr 32, bnr19,1180
Skadberg Røys 2 - fase 2 fra profil	AR 8960	Sola k	Beta-429534	3470	30	AD 1885-1690 BC	Hasselnøttskall, 1 stk		2015/01	45'Sola, gnr 32, bnr19,1180
Skadberg Røys 1 fra profil	AR 8910	Sola k	Beta-429535	3360	30	AD 1690-1530 BC	Greinfrag 4 stk		2015/01	46'Sola, gnr 32, bnr19,1180
Skadberg Grop med leirkarskår V på Felt 2	AG 9210	Sola k	Beta-429536	3890	30	AD 2395-2150 BC	Greinfrag, 7 stk		2015/01	63'Sola, gnr 32, bnr19,1180
Skadberg Prof 4, lag 3 dyrk		Sola k	Beta-432848	2590	30	AD 1800-995 BC	Stråfragmenter		2011/16	52'Sola, gnr 32, bnr19,1180,1
Skadberg Prof 4, lag 2 dyrk		Sola k	Beta-432849	3460	30	AD 1885-1690 BC	Hassel, Corylus		2011/16	53'Sola, gnr 32, bnr19,1180,1
Skadberg Prof 1 serie1, nedre del i F3 dyrk		Sola k	Beta-432850	2100	30	AD 200-45 BC	Stråfragmenter		2015/01	24'Sola, gnr 32, bnr19,1180
Skadberg Prof 1 serie1, øvre del i F2 dyrk		Sola k	Beta-432851	2220	30	AD 380-200 BC	Cereal, Hordeum vulgare cf naken bygg		2015/01	25'Sola, gnr 32, bnr19,1180
Skadberg Prof 1 serie1, nede i F2 dyrk		Sola k	Beta-432852	2869	30	AD 1190-1000 BC	Cereal, Hordeum vulgare		2015/01	26'Sola, gnr 32, bnr19,1180
Skadberg Prof 1 serie1, nede i F2 dyrk		Sola k	Beta-432853	3170	30	AD 1495-1315 BC	Hassel, Corylus		2015/01	26'Sola, gnr 32, bnr19,1180
Skadberg Prof 1 serie1, nedre dyr lag F1		Sola k	Beta-432854	3540	30	AD 1945-1770 BC	Greinfragm		2015/01	27'Sola, gnr 32, bnr19,1180
Skadberg Avfallslag Ø for Hus 1	AL8030	Sola k	Beta-433615	1880	30	AD 57- 235	Kvist, løvtre ikke eik		2015/01	60'Sola, gnr 32, bnr19,1180
Skadberg Grop under avfallslag Ø for Hus 1	AG10260	Sola k	Beta-433616	1770	30	AD 235-385	Trekull, bjørk		2015/01	59'Sola, gnr 32, bnr19,1180
Skadberg Prof 1 serie1, under nedre dyr lag F1		Sola k	Beta-433617	3650	30	AD 2113-1900 BC	Trekull bjørk		2015/01	28'Sola, gnr 32, bnr19,1180
Skadberg KP 1-struktur 23-kokegrop		Sola k	Beta-357982	1700	30	AD 340-430 BC	Trekull, bjørk/or/hassel		2013/10	1'Sola, gnr 32, 1180
Skadberg KP 1-struktur 11-kokegrop		Sola k	Beta-357983	1760	33	AD 250-410 BC	Trekull, kvist, or		2013/10	2'Sola, gnr 32, 1180
Skadberg Felt 1	2AK	Sola k	Beta-290584	2180	30	AD 360-170 BC	Agnkledd bygg	951	2010/10	70'Sola, gnr 32, bnr1,2
Skadberg Felt 1	2AK	Sola k	Beta-290585	2210	30	AD 350-100 BC	Havre, korn kornfrag	2177	2010/10	77'Sola, gnr 32, bnr1,2
Skadberg Felt 1	2AK	Sola k	Beta-290586	2150	30	AD 350-100 BC	Trekull, bjørk	6155	2010/10	78'Sola, gnr 32, bnr1,2
Skadberg Hus 6	Stolpehull	Sola k	Beta-290587	2150	30	AD 350-100 BC	Trekull, cf or	299	2010/10	80'Sola, gnr 32, bnr1,2
Skadberg Hus 6	Stolpehull	Sola k	Beta-290588	1510	30	AD 450-610	Trekull, cf hassel	503	2010/10	81'Sola, gnr 32, bnr1,2
Skadberg Hus 5	2AK	Sola k	Beta-290589	2230	40	AD 390-190 BC	2 havre uspesifisert	322	2010/10	82'Sola, gnr 32, bnr1,2
Skadberg Hus 5	2AS	Sola k	Beta-290590	2150	30	AD 360-160 BC	Korn uspesifisert	1769	2010/10	94'Sola, gnr 32, bnr1,2
Skadberg h 1	stp 4214	Sola k	Tra-2835	2330	30	AD 410-380 BC	Cereal, barley (Hordeum vulgare)		2010/10	1'Sola, gnr 32, bnr1,2
Skadberg h 1	stp 4380	Sola k	Tra-2836	2255	30	AD 375-240 BC	Cereal, oat (Avena)		2010/10	5'Sola, gnr 32, bnr1,2
Skadberg h 1	stp 3991	Sola k	Tra-2837	2390	30	AD 440-405 BC	Cereal, oat (Avena)		2010/10	10'Sola, gnr 32, bnr1,2
Skadberg h 3	ildsted 6857	Sola k	Tra-2838	2310	30	AD 400-375 BC	Cereal, barley (Hordeum vulgare)		2010/10	16'Sola, gnr 32, bnr1,2
Skadberg h 3	Inngang/steinpa	Sola k	Tra-2839	3505	35	AD 1885-1755 BC	Cereal		2010/10	17'Sola, gnr 32, bnr1,2
Skadberg h 2	stp 4832	Sola k	Tra-2840	3685	35	AD 2135-1980 BC	Hassel, Corylus		2010/10	20'Sola, gnr 32, bnr1,2
Skadberg h 2	stp 498	Sola k	Tra-2841	2515	35	AD 780-540 BC	Trekull, Betula		2010/10	27'Sola, gnr 32, bnr1,2
Skadberg Åkerlag V, profil 1		Sola k	Tra-2842	1345	45	AD 650-720	Planterester strå		2010/10	57'Sola, gnr 32, bnr1,2
Skadberg h 4	stp 10852	Sola k	Tra-2843	3690	35	AD 2135-1980 BC	Hassel, Corylus		2010/10	60'Sola, gnr 32, bnr1,2
Skadberg h 4	stp 8373	Sola k	Tra-2844	2140	30	AD 195-115 BC	Cereal, oat (Avena)		2010/10	63'Sola, gnr 32, bnr1,2
Skadberg h 4	stp 8289	Sola k	Tra-2845	2165	30	AD 215-155 BC	Cereal, Triticum		2010/10	64'Sola, gnr 32, bnr1,2
Skadberg h 3	stp 917	Sola k	Tra-2846	2270	30	AD 385-270 BC	Cereal, barley (Hordeum vulgare)		2010/10	69'Sola, gnr 32, bnr1,2
Skadberg h 3	stp 9997	Sola k	Tra-2847	2370	30	AD 430-400 BC	Cereal, hulled barley (Hordeum vulgare)		2010/10	71'Sola, gnr 32, bnr1,2
Skadberg h 3	stp 1089	Sola k	Tra-2848	2420	30	AD 520-420 BC	Cereal		2010/10	73'Sola, gnr 32, bnr1,2
Skadberg felt 1	kokegrop 9170	Sola k	Tra-2849	2115	30	AD 180-60 BC	Trekull, Or		2010/10	75'Sola, gnr 32, bnr1,2
Skadberg h7	stp 3198	Sola k	Tra-2850	2465	30	AD 760-420 BC	Trekull, Or/bjørk		2010/10	96'Sola, gnr 32, bnr1,2
Skadberg h7	stp 2994	Sola k	Tra-2851	2470	30	AD 760-425 BC	Hassel, Corylus		2010/10	98'Sola, gnr 32, bnr1,2

Figur 23:

Grafisk framstilling av ¹⁴C-dateringer fra Skadberg 1, Skadberg 2 og Skadberg 3 (denne rapport).

OPPSUMMERING SKADBERG 1, 2 OG 3

Sein steinalder/ tidlig bronsealder

Åpning av landskapet, etablering av åkerlag. Bygging av grop, røyser og steinbelte/streng. Bruk av korn og hasselnøtter i området

Bronsealder

Dyrkingsaktivitet i godt etablert åker som må ha hatt ganske stort areal, Skadberg 2 og 3. Begynnende bosetting på Skadberg 1

Førromersk jernalder

Bosetting, ca 7 hus på Skadberg 1, åkeraktivitet på Skadberg 3

Romertid

Bosetting med hus på Skadberg 3

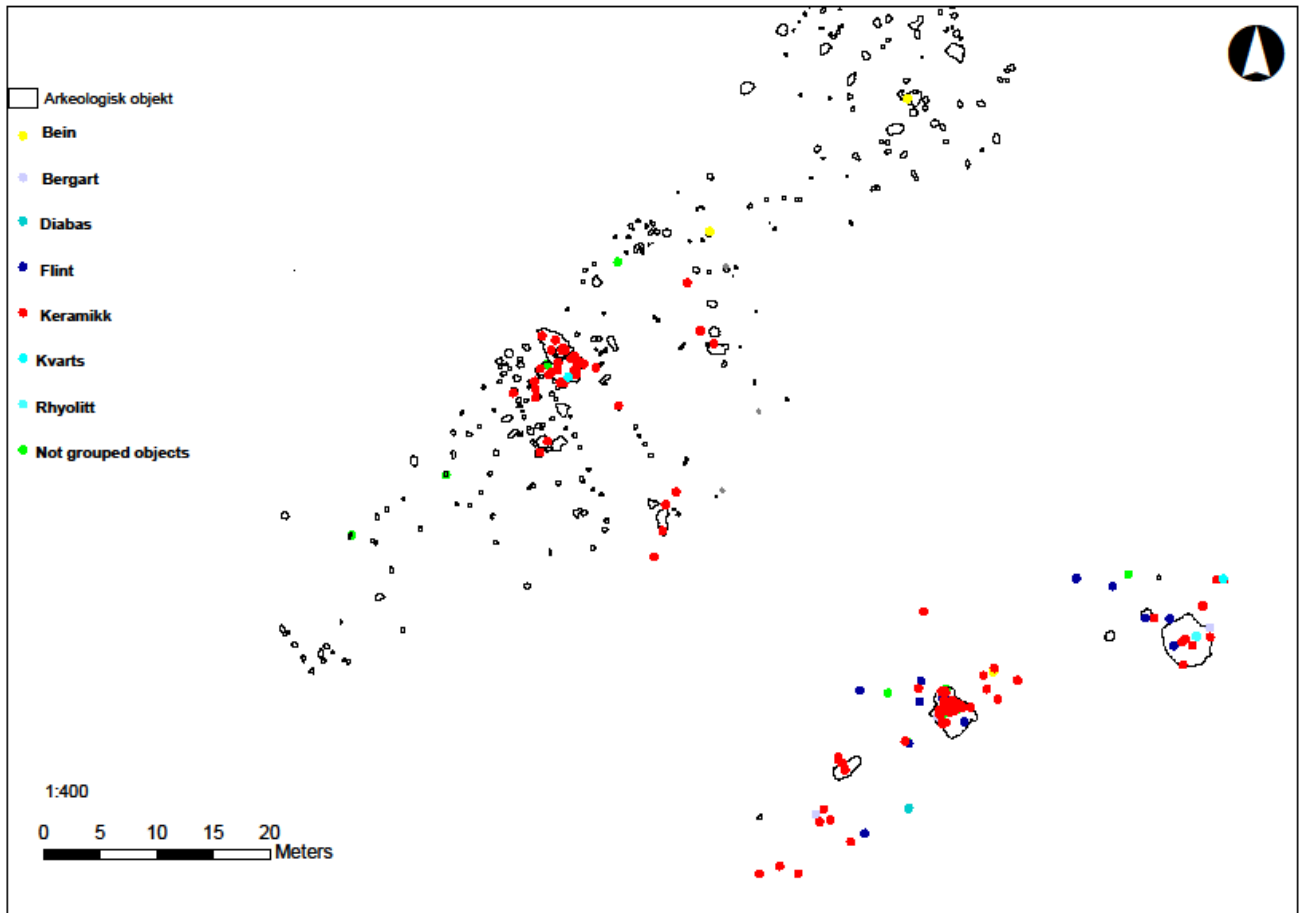
Folkevandringstid

Åkeraktivitet på Skadberg 3

Vikingtid

Graver på Skadberg 1

8. FUNNMATERIALE

Figur 24: Funnspredning på felt 1 og 2

Funnene fra utgravinga er hovedsakelig leirkarskår, i tillegg til noen steinartefakter og brente bein (se kataloger vedlegg 5). Fordelingen av funn på feltet kan ses på figur 24.

8.1 RØYS 1 (S13444)

De 51 artefaktene fra røys 1 er inndelt i 17 undernumre. 43 av gjenstandene er leirkarskår som stammer fra minimum 12 forskjellige kar. Det er ett kar representert med to skår som er sortglittet, slik at de skårene som det er mulig å identifisere nærmere kan tidfestes til eldre jernalder. Det ble også samlet inn noen steinartefakter fra røysa; ei flintflekke, fire flintavslag og to knakkesteiner av kvartsitt.

I røys 1 ble det også funnet en bladformet, flateretusjert pilspiss av rhyolitt med konvekse sidekanter og en noe konkav basis (se figur 25). Denne pilspissen er noe spesiell siden det er en teknikk som vanligvis ikke er brukt på denne typen råmateriale. Spissen ble funnet i toppen av røys 1. Et greinfragment fra røys 1 er datert til eldre bronsealder, BC 1530-1690, et tidspunkt som er langt nærmere rhyolittspissen i tid enn de sortglitta skårene fra yngre romertid/folkevandringstid som også ble funnet i røysa.

Figur 25: Pilspiss fra røys 1

8.2 RØYS 2 (S13445)

Dette er den røysa hvor det ble funnet flest leirkarskår. Museumsnummerert rommer 132 gjenstander fordelt på 30 undernumre. Av disse er 112 leirkarskår. Et skår kan typologisk tidfestes til bronsealderen. Dette er et mellomgrovt skår med en grå og oransje utside. Det er fire bukskår som er tykkvegget og grå i fargen. Det er 12 bukskår og et mellomgrovt randskår som er typologisk tidfestet til eldre jernalder. I tillegg ble det funnet skår fra ni andre kar som ikke kan tidfestes. 95 av leirkarskårene fra røysa hørte til ni forskjellige kar. Leirkarene er inndelt i undernumrene 15 til og med 29. Hasselnøttskall tatt ut fra to ulike steder i profilet gjennom røysa har gitt eksakt sammenfallende datering til BC 1885-1690 +/-30.

8.3 RØYS 3 (S13446)

I røys 3 ble det funnet 25 artefakter fordelt på 15 undernumre. 22 av dem er leirkarskår. Ti av skårene er av en slik type at de er katalogisert som keramikk fra bronsealder (F6095, F6096, F6098, F9378, F9400 og F9823). Av disse er det tre bukskår, fire randskår og to halsskår. Bronsealderkeramikken er tykkvegget, mellomgrov eller grov kvarts- og glimmermagret med lys brun, grå eller rødbrun utside. Ni skår er av en type katalogisert som fra bronsealder/eldre jernalder (F6099, F6100, F9399). Denne typen er tykkvegget, mellomgrov kvartsmagret med brun til oransje utside. Tre skår er fra eldre jernalder. Dette er to randskår og et bukskår av tynnvegget keramikk med en polert brun eller grå utside (F9377, F9401). Et bukskår er sortglittet keramikk fra yngre romertid/folkevandringstid (F9205). Skårene ser ut til å stamme fra 13 forskjellige kar. I røys 3 ble det også funnet to brente bein og en slipestein av sandstein.

8.4 RØYS 4 (S13447)

I røys 4 ble det funnet ti gjenstander fordelt på seks undernumre. Det var til sammen seks leirkarskår. Ett randskår og ett bukskår var tykkvegget, grov kvartsmagret med oransje utside, og skårene kan tidfestes til bronsealder. Det er fire bukskår mellomgrov kvarts- og glimmermagret med oransje utside som kan tidfestes til eldre jernalder (F9819). I tillegg til leirkarskårene ble det funnet fire litiske gjenstander. To avslag i flint (F6092, F6094), og en

skiveskraper av mørk grå flint (F174). Et slipt nakkefragment av ei øks i grønnlig diabas tidfestes til yngre steinalder.

8.5 ØVRIGE FUNN FRA FELT 2 (S13448)

På resten av felt 2 ble det til sammen funnet 62 gjenstander fordelt på 28 undernumre. Som i røysene spenner tidsbestemmelsen av funnene fra steinalder til eldre jernalder. Det litiske materialet består av et avslag av kvarts (F5165), ni avslag av flint (F6093, 5930, 8627, 8649, 8659, 8669, 8675, 9183 og 9850), en knakkestein av bergart (F8650), egg av vestlandsøks og ei slipt, tverregget bergartsøks med et rektangulært tverrsnitt (F8671).

Det ble funnet 19 leirkarskår som tidfestes til bronsealder, 18 bukskår og et randskår (F8651, F8668, F9183, F8628, F8629, F9386, F9385, F9383, F9384, F9382). Tolv bukskår kan være både fra bronsealder og eldre jernalder (F8651, F8668, F9183, F8628, F8629, F9386, F9385, F9383, F9384, F9382). Flesteparten av skårene ser ut til å være tykkveggete og det er funnet matskorpe på to av dem (F8674). Det er ni skår som kan tidfestes til eldre jernalder, sju bukskår, et randskår og et halsskår (F5935, F8649, F8664, F8670, F8673, F8676, F9181). Alle skårene er oransje og av mellomgrov kvalitet. I tillegg er det tretten skår som trolig er fra samme kar (F5895, 5890, 9010, 9015, 9345, 9350, 9355 og 9360). Ett randskår og tolv bukskår er mellomgrove kvartsmagra med oransje utside. Ett bukskår har antydning til ruslemming og kan dermed tidfestet til tidsrommet yngre bronsansealder-yngre romertid.

Den eldste dateringen fra utgravninga stammer fra grop 9210 nederst på feltet ved røysene. Et brent greinfragment fra gropa ga datering til seinneolitikum; BC 2395-2150 +/-30.

8.6 FUNN FRA OMRÅDET RUNDT HUS 1 (S13449)

Museumsnummer S13449 inkluderer funn fra hus 2 og avfallsgropa rett nordøst for hus 1. Det er her mesteparten av funnene fra utgravningen kommer fra. Det er 425 gjenstander fordelt på 49 undernumre. Av disse er 413 leirkarskår. Mesteparten av funnene kommer fra avfallsgropa. Det er omtrent 10 av undernumrene som stammer fra hus 2. Felles for keramikken funnet her er at det er skår som kan tidfestet fra bronsealder og fram til folkevandringstid. Mesteparten er av en generell type brukt i flere perioder. Det var også i avfallsgropen at det ble funnet flest leirkarskår med dekor. Det er skår med dekor representert i ni av undernumrene. Nummer 4 og 47 hadde pinnedekor, mens 5 og 12 hadde nagledekor. Mens undernumrene 32, 33, 41, 44 og 45 hadde dekor laget av streker eller furer.

S13449 inkluderer også fire beinbiter, tre knakkesteiner av kvarts, et vevlodd av kleberstein, en brynestein, et flintavslag samt en kullprøve og en jordprøve.

8.7 ØVRIGE FUNN FRA FELT 1 (S13450)

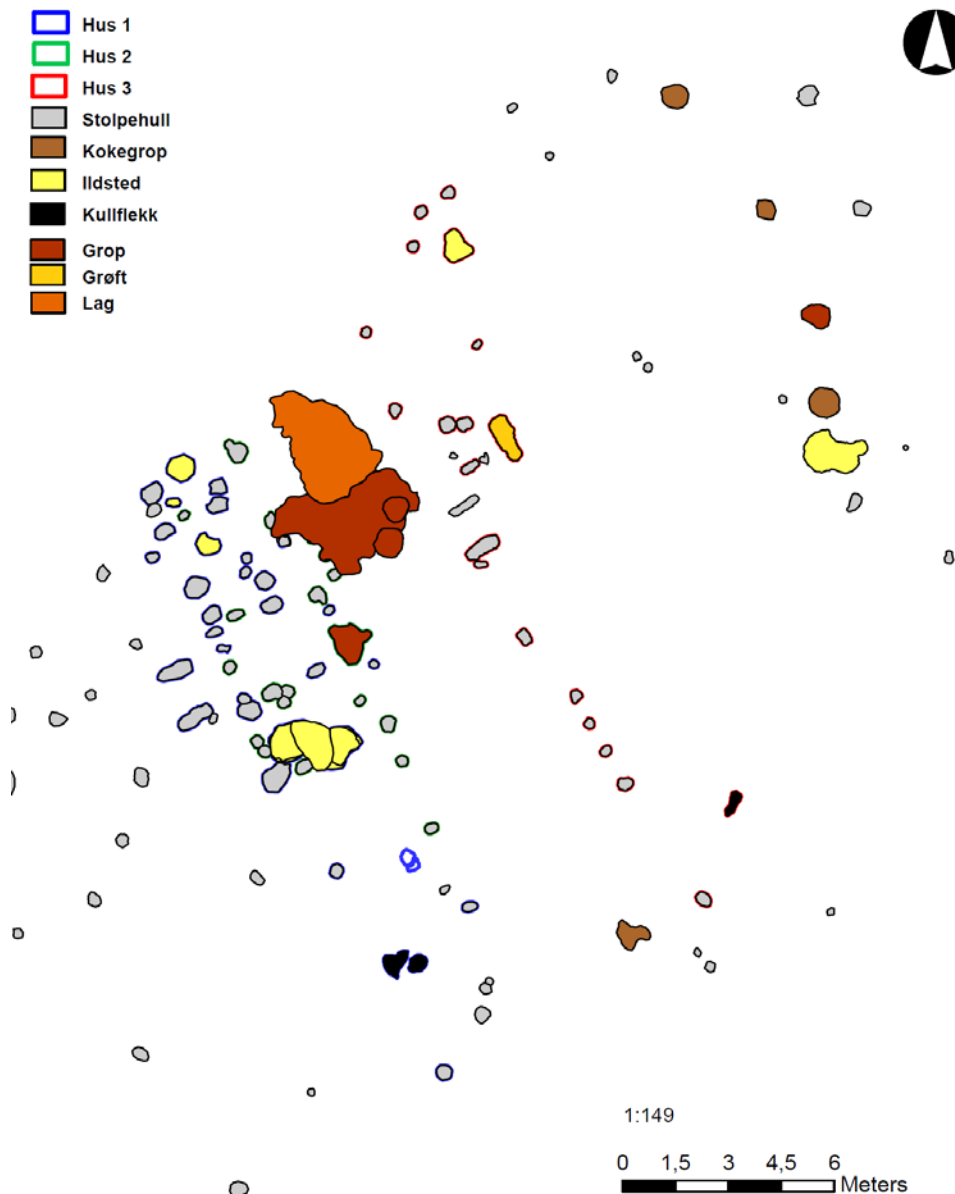
Det ble til sammen funnet 23 gjenstander fordelt på 11 undernumre på øvrige deler av felt 1. 19 av dem er leirkarskår. Det er 17 bukskår og to randskår av mellomgrov kvartsmagret keramikk med grå eller brun utside (F7936, F8000, F8587, 9847, 5610, 5785, 5790, 8025, 6301, 926, 1009 og 10071). Flest skår er fra den midtre og vestlige delen av felt 1. Generelt ser flesteparten av skårene ut til å være fra eldre jernalder. Ett skår er sortglittet, noe som kan tidfestes nærmere til 300-550 e.Kr. Det er også tatt inn en jordprøve og tre brente beinbiter som tilhører dette S- nummeret. Både jordprøven og de brente beinene kommer fra Resen.

9. BESKRIVELSE AV ANLEGG

Da flateavdekkingen begynte å nærme seg slutten, delte vi det avdekkete arealet inn i tre utgravningsfelt. Felt 1 er på toppen oppe ved Skadbergbakken hvor vi har funnet rester etter hus. Det er også i dette område gravhaugen Resen var lokalisert. Felt 2 er området i den sørlige skråningen der vi fant et mer eller mindre sammenhengende steinbelte med flere røyser med keramikk i. Felt 2 og 3 er atskilt av et jordbruksprofil (se fig. 12). Det var ikke funn eller strukturer på felt 3. På felt 1 og 2 ble det påvist 223 anleggsspor, de fleste av dem på felt 1 der vi har klart å identifisere restene etter tre treskipa langhus. Samtlige anlegg på felt 1 ble snittet, og anlegg tilhørende hus 1 og 2 ble totalgravd etter prøveuttak. På felt 2 ble kokegrop og grop snittet, mens tydelige røyser i steinbeltets østlige halvdel ble totalgravd.

9.1 FELT 1

På felt 1 fant vi rester etter tre hus. Mellom husene fant vi ei avfallsgrop som rommet majoriteten av utgravingas leirkarskår. Vi fant også spor etter den bortpløyde Resen.

Figur 26: Området rundt husene på felt 1

Deler av felt 1 har stått åpent og vi antar at anleggsspor kan ha forsvunnet i løpet av de fire årene den ubeskytta undergrunnen har vært eksponert for vær og vind. Videre representerer ikke nødvendigvis den framgravde undergrunnen toppen av undergrunnen ettersom «avdekkinga» ikke er utført av arkeologer med henblikk på funn av forhistoriske anleggsspor.

Felt 1 er til dels kraftig forstyrret av moderne aktivitet. Spesielt toppen av feltet langs Skadbergbakken og det nordøstlige hjørnet har mange moderne grøfter og store groper. Den nordøstlige delen av undersøkelsesområdet har også en del pløyesper etter nyere tids jordbruksaktivitet. Bevaringsforholdene er generelt ikke gode verken med hensyn til alle de moderne forstyrrelsene nord og nordøst på felt 1, holdt sammen med det faktum at undergrunnen like nedenfor alle forstyrrelsene har stått åpen i fire år. Videre fortsatte de påviste restene etter bygninger inn under Skadbergbakken slik at det kun var mulig å undersøke langhusenes sørlige ender. Hus 1 er det best bevarte av husene. Hus 1 og 2 overlapper hverandre og det er mulig at hus 2 er mer å betrakte som en fase i hus 1 der hustomten er forskjøvet mot øst.

På felt 1 ble det funnet 23 gjenstander. Det er stort sett keramikk i fra eldre jernalder med noen få eksemplarer av sortglittet keramikk fra 300-550 e.Kr.

9.1.1 HUS 1

Hus 1 representerer restene av en treskipa huskonstruksjon som lå NØ –SV, avdekket i en lengde av 19 meter (se tabell 5). Huset er avkutta av veien i nord og var veldig utvaska i sør, siden det har stått åpent i fire år (se figur 29). Det var ingen klar avslutning av huset i noen retning så huset har vært lenger enn 19 meter. Husets midtskip varierer fra 1,75 til 2,3 meter i avstand mellom de takbærende stolpehullene. Midtskipet er breiest i midten av den avdekka delen og smalner inn mot endene av huset, noe som kan indikere at vi nærmet oss husets faktiske ender. Det er vanskelig å anslå husets bredde ettersom de mulige veggstolpene som ble funnet bevart kun ble funnet på østsida, og det i et område som overlapper med hus 2. Husets bredde ved de motstående inngangene er rett under 6 meter, noe som indikerer at huset har vært omtrent 7 meter bredt, siden dørstolpene kan antas å ha vært trukket en halv meter inn fra veggen.

Huset er tolka til å ha 8 bevarte takbærende stolpepar i den avdekka delen (se figur 27-29 og tab 5). 3., 4. og 5. stolpepar har spor etter utskiftninger av stolper. Utover dette er det 5 stolper fra den østlige delen av huset som sannsynligvis er stolper som har vært en del av veggkonstruksjonen og 4 stolper som utgjør to motstilte innganger.

Det er også 5 ildsteder og 2 kullflekker som er definert som en del av hus 1. Ildstedene ligger stort sett i midtaksen. Det er to samlinger av ildsteder i hus 1. Den ene er nord i huset ved den delen som smalner inn i nord rett før huset kuttet av veien Skadbergbakken. Her lå ildstedene 3113, 3126, og 3046. Siden midtaksen smalner inn her kan det være begynnelsen på enden av huset. Det store ildstedet i sør ligger i antatt boligdel.

3180 og 3200 framstod først bare som et lag med mye keramikk og kull. Ved gravning ble det klart at det var ildsted og stolpehull. Stolpen til stolpepar 7 ligger nedgravd i 3200. Det kan se ut som om ildsted 3200 representerer flere hendelser.

Anlegg tolket som tilhørende hus 1 er framstilt i tabellform for en enklere oversikt over mål, størrelser, antatte relasjoner og funksjoner:

Ildsteder og kullflekker

Intrasid	Subclass	Bredde	Fyllets farge	Fyllmateriale	Diameter	Dybde	Bunn i profil	Sider i profil	Form i flate
1011	Kullflekk	50	Mørkebrun	Organisk	35	10	Flat	Skrå	Oval
1032	Kullflekk	50	Sort	Sand	25	10	Rund	Ujevne	Ujevn
3046	Ildsted	66		Kull	60	4	Ujevn	Skrå	Oval
3113	Ildsted	61		Kull	78	3	Flat	Skrå	Oval
3126	Ildsted	28	Sort	Kull	18	6	Ujevn	Ujevne	Oval
3180	Ildsted	146	Mørkebrun	Kull	240	15	Flat	Skrå	Avlang
3200	Ildsted	79	Rødbrunt	Humus	66	9	Ujevn	Skrå	Oval

Takbærende stolpehull

1. par

3135	Stolpehull	58	Mørkebrun	Humus	58	36	Flat	Skrå	Rund
3082	Stolpehull	0	Lysbrun	Humus	43	8	Avrundet	Buete	Kvadratisk

2. par

3170	Stolpehull	0	Mørkebrun	Humus	52	10	Flat	Skrå	Rektangulær
3070	Stolpehull	50	Mørkebrun	Humus	50	14	Flat	Skrå	Rund

3. par

8370	Stolpehull	69	Brun	Stein	46	24	Ujevn	Ujevne	Oval
3035	Stolpehull	52	Mørkebrun	Humus	52	21	Flat	Ujevne	Rektangulær

Utskiftning av 3. par

8330	Stolpehull	24	Mørkebrun	Silt	28	7	Ujevn	Skrå	Rund
3345	Stolpehull	33	Mørkebrun	Humus	30	7	Rund	Buete	Oval

4. par

6930	Ingen data								
3024	Stolpehull	60	Mørkebrun	Humus	40	0	Flat	Buete	Rektangulær

Utskiftning ved 4. par

3004	Stolpehull	44	Brun	Humus	28	12	Flat	Buete	Oval
6950	Stolpehull	54	Mørkebrun	Stein	45	25	Flat	Ujevne	Rektangulær

5. par

3230	Stolpehul 	60	Mørkebrun	Stein	50	13	Flat	Buete	Rektangulær
3220	Stolpehul 	0	Mørkebrun	Humus			Rund	Ujevne	Avlang

Utskiftning ved 5. par

2613	Stolpehul 	31	Mørkebrun	Humus	31	11	Spiss	Skrå	Rund
------	---------------	----	-----------	-------	----	----	-------	------	------

6. par

7800	Stolpehul 	64	Mørkebrun	Sand	90	44	Ujevn	Ujevne	Oval
3200	Ildsted	79	Rødbrunt	Humus	66	9	Ujevn	Skrå	

7. par

244	Stolpehul 	35	Brun	Kull	33	17	Rund	Rette	Rund
7940	Stein								
7970	Stein								

8. par

269	Stolpehul 	28	Mørkebrun	Kull	36	3	Avrundet	Buete	Oval
-----	---------------	----	-----------	------	----	---	----------	-------	------

Dørstolper vest

7050	Stolpehul 	90	Grå	Sand	41	25	Flat	Buete	Oval
7670	Stolpehul 	42	Mørkebrun	Stein	104	17	Ujevn	Ujevne	Ujevn

Dørstolper øst

3280	Stolpehul 	28	Brun	Grus	38	10	Ujevn	Skrå	Oval
3290	Grop	0	Mørkebrun	Stein	107	26	Avrundet	Rette	Ujevn

Veggstolper

1202	Stolpehul 	35	Brungrå	Humus	36	4	Avrundet	Skrå	Rund
3315	Stolpehul 	20	Brun	Sand	22	4	Rund	Buete	Rund
7800	Stolpehul 	64	Mørkebrun	Sand	90	44	Ujevn		Oval
8390	Stolpehul 	38	Brun	Stein	26	11	Spiss		Oval
10050	Stolpehul 	33	Mørkebrun	Stein	28	17	Spiss		Rund

Tabell 5: Tabell over anlegg tolket som tilhørende hus 1

Figur 27: Oversikt over boligdelen i hus 1, sett mot S

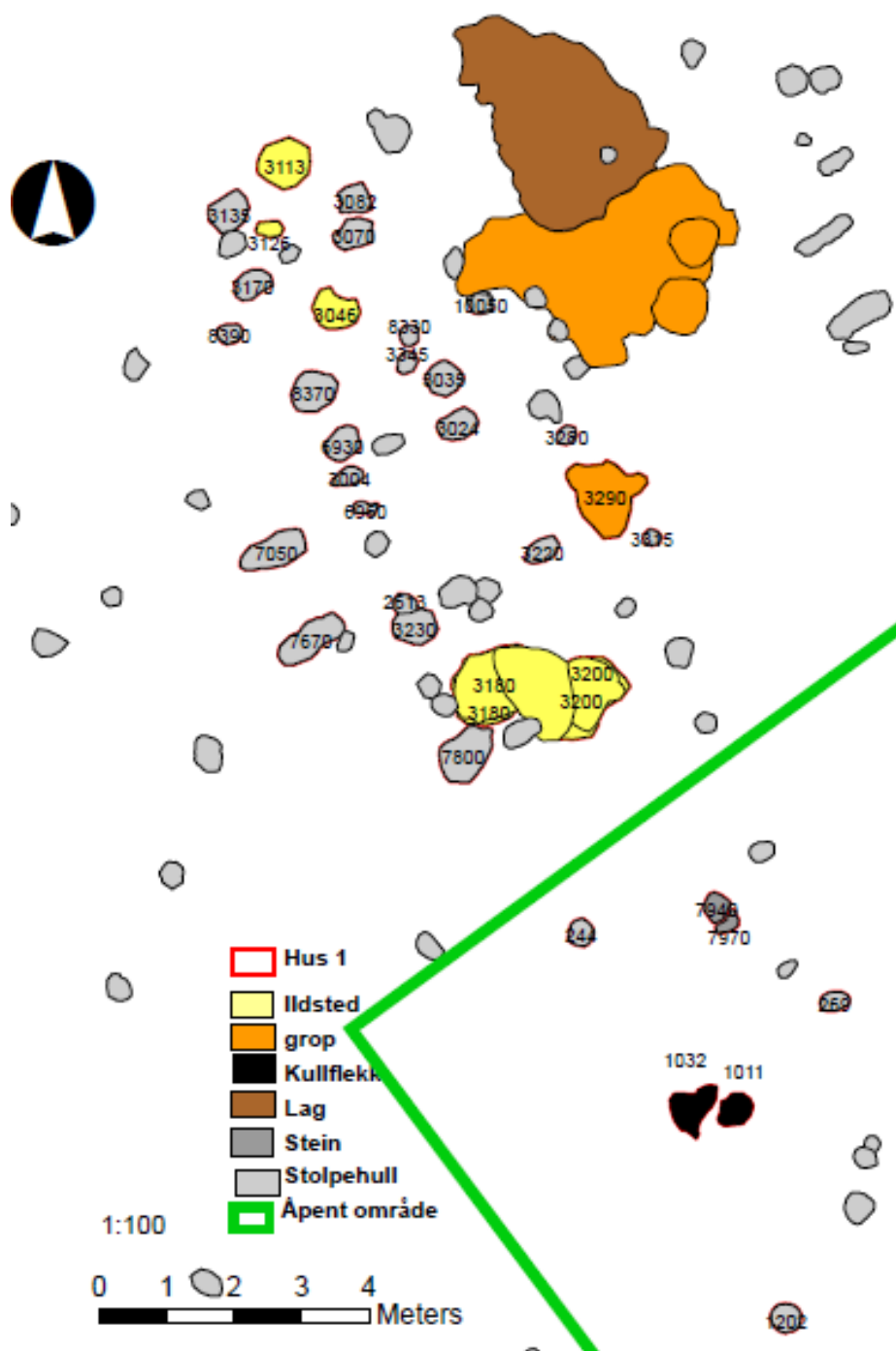
Ser man på stolpene som ligger i og rundt hus 1, er det flere som ligger midt i bygningen uten en klar funksjon. En mulighet er at dette er stolper til indre vegger i huset. I så tilfelle ser det ut som om hus 1 og 2 kan ha bestått av tre rom. Den best bevarte delen av huset er rundt de motstilte inngangene inn til boligdel med mange ildsteder. Muligens er inngangen adskilt med et innvendig bislag som skiller inngangene med hovedrommet i huset. Dette vil være en fornuftig måte å holde på varmen inne i huset.

Flere av strukturene fra hus 1 kan være i bruk både i hus 1 og hus 2 (se figur 26 og 28). Det vil si at husene kan overlape eller gå inn i hverandre.

Figur 28: Markeringer av hus 1 (rødt) og hus 2 (blått). Snittet sentralildstedt midt i bildet.

Figur 29: Hus 1. Området sør for grønn linje lå avdekket og eksponert i flere år.

I delen som er definert som hus 1 er det tatt ut til sammen 19 makrofossilprøver. Ti av prøvene kommer fra takbærende stolper. Fire av prøvene kommer fra de vestlige dørstolpene. Fem av prøvene kommer fra ildstedene i husets midtakse.

Det ble funnet ganske mye keramikk i området rundt hus 1 og 2. En del av skårene har dekor, noen av dem spanformet. Det ble også funnet spanformet keramikk i dette området ved fylkeskommunens registrering i 2012. Det er tre dateringer tatt fra ildstedene i husets midtakse, en fra eldre bronsealder og to fra romertid. Det holdes som sannsynlig at hus 1 er fra yngre romertid.

9.1.2 HUS 2

Hus 1 og hus 2 ligger delvis oppå hverandre, og hus 2 ligger noe forskjøvet mot øst i forhold til hus 1 (se figur 18 og 19). Anleggene tolket som hus 2 gir en bevart lengde på 12 meter, men bygningen er i likhet med hus 1 avkuttet av Skadbergbakken i nord og utvaska i sør. Hus 2 kan alternativt betraktes som en utskiftning av hus 1 der nye takbærende stolpepar er etablert øst for de eksisterende i hus 1. Fem takbærende stolpepar er tolket som tilhørende hus 2 (se tabell 6). Midtskipet er omtrent 2,5 m bredt. I motsetning til hus 1 ble det ikke observert en innsmalning av midtaksen verken mot nord eller sør.

Veggstolper

Intrasis id	Subclass	Bredde	Fyllets farge	Fyllmateriale	Diameter	Observasjoner	Dybde	Bunn i profil	Sider i profil	Form i flate
566	Stolpehull	28	Brun	Sand	30		5	Flat	Rette	Rund
2605	Stolpehull	34	Brun	Grus	35		8	Ujevn	Ujevne	Rund
2621	Stolpehull	27	Mørkebrun	Humus	30	Kull	12	Spiss	Skråe	Rund
2640	Stolpehull	0	Brun	Humus	0		25			Rund
3265	Stolpehull	32	Mørkebrun	Humus	30	Kull	21	Rund	Skråe	Rund
3340	Stolpehull	26	Mørkebrun	Kull	36	Kull	13	Rund	Skråe	Rund
6990	Stolpehull	33	Gråbrun	Stein	25		6	Spiss	Skråe	Oval
7870	Stolpehull	25	Mørkebrun	Sand	30	Kull	6	Ujevn	Skråe	Rund
7900	Stolpehull	34	Mørkebrun	Stein	30		10	Ujevn	Skråe	Rund
8180	Stolpehull	25	Mørkebrun	Silt	30		7	Rund	Skråe	Rund
8720	Stolpehull	29	Mørkebrun	Stein	30		12	Flat	Ujevne	Rund
8750	Stolpehull	30	Brun	Stein	30		15	Rund	Skråe	Rund

Takbærende stolpehull

1.par

3095	Stolpehull	75	Mørkebrun	Humus	50		20	Ujevn	Rette	Oval
3160	Stolpehull	29	Mørkebrun	Humus	27	Kull	10	Spiss	Skråe	Rund

2.par

8460	Stolpehull	32	Mørkebrun	Sand	27		8	Ujevn	Ujevne	Rund
------	------------	----	-----------	------	----	--	---	-------	--------	------

Ildsted 3046, som er tolket til å være en del av hus 1, kan ha ødelagt en stolpe.

3.par

3014	Stolpehull	37	Brun	Sand	20		5	Ujevn	Ujevne	Oval
3265	Stolpehull	32	Mørkebrun	Humus	30	Kull	21	Rund	Skråe	Rund

4.par

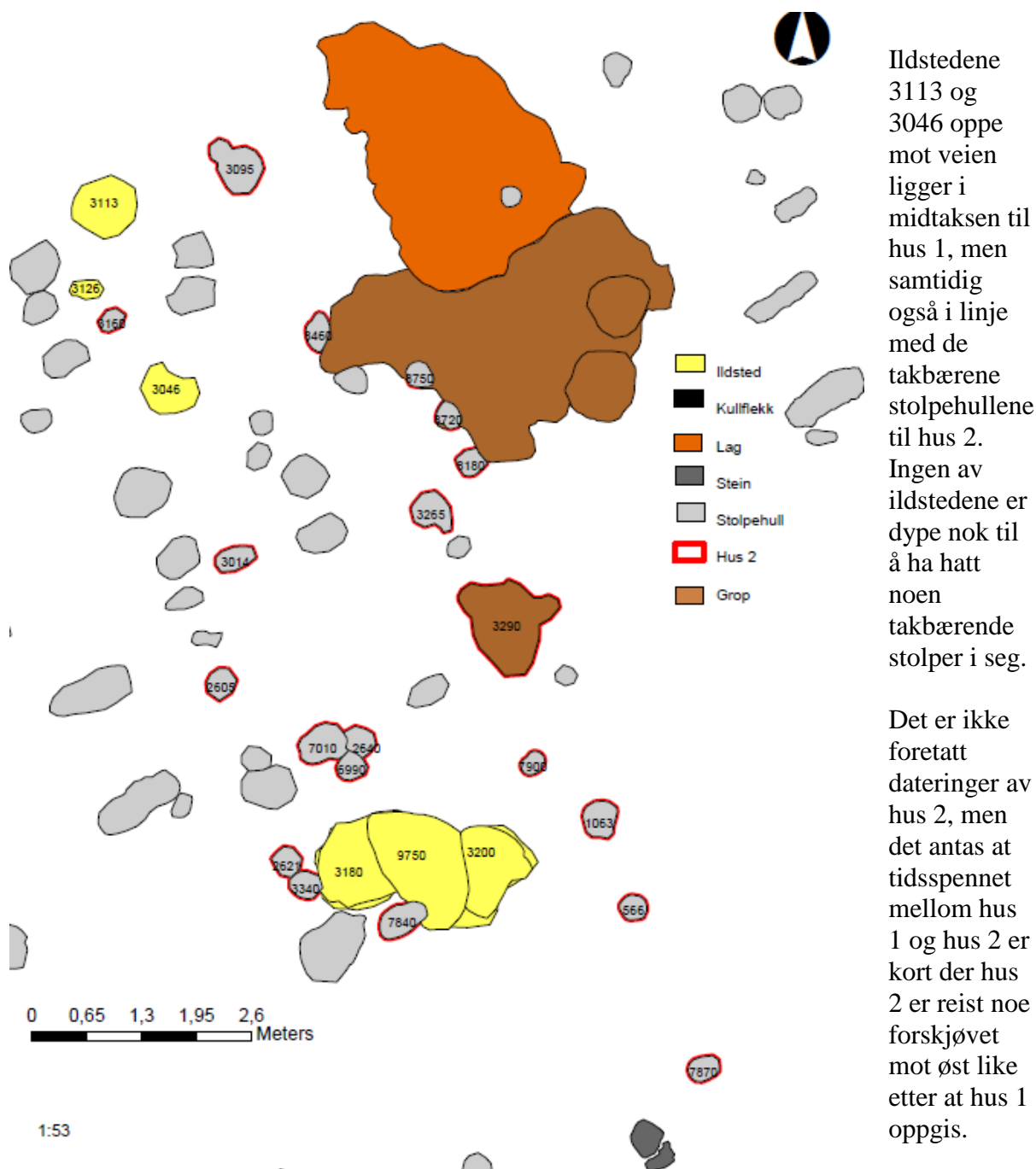
7010	Stolpehull	51	Brun	Stein	47		9	Flat	Buete	Rund
3290	Grop	0	Mørkebrun	Stein	107		26	Avrundet	Rette	Ujevn

5.par

7840	Stolpehull	46	Brun	Sand	35	Leire	9	Spiss	Skråe	Oval
1063	Stolpehull	48	Brun	Grus	41		20	Flat	Ujevne	Rund

Tabell 6: Tabell for hus 2

Sentralildstedet med flere faser er til nå tolket som del av hus 1 siden det ligger i denne bygningens midtakse. Likevel er det sannsynlig at 3180 og 3200 er strukturer som kan ha vært i bruk i begge husene (se fig 30). Spesielt 3200 ligger midt i aksene av hus 2. Ved graving av ildsted 3200 ble det funnet et stolpehull tolket som takbærende stolpehull for hus 2 som ikke var synlig i overflata. Ildsted 3200 representerer den yngste fasen innenfor de tre overlappende ildstedene. Ildsted 3200 kan representere et ildsted tilhørende hus 2 mer enn en fase innenfor et ildsted i hus 1 (se tab.5). Videre framstår det takbærende stolpehullet 7840 som yngre enn sentralildstedet i hus 1 (se fig. 30). Det var ønskelig med dateringer fra de tre overlappende delene av sentralildstedet, deriblant 3200, men det var ikke egnet materiale til datering annet enn fra den midtre delen.

Figur 30: Hus 2

9.1.3 AVFALLSGROP 8030

I området mellom hus 1, 2 og 3 var det ei stor avfallsgrop (se fig 29-33). Anlegget bestod av flere forskjellige nedgravninger (se tab 7 og fig 32). Hele anlegget ble totalgravd og dokumentert i flere omganger. Flere av veggstolpene knyttet til hus 1 eller 2 ligger i vestlig kant av den store avfallsgropa (AS 8180, 8460, 8720, 8750 og 10050).

Ved avdekking var det knyttet stor usikkerhet til anleggets karakter og alder siden overflata besto av moderne masser. Det var klare plogspor som gikk gjennom flekker av grå, svært laus og humusholdig moderne masse med innslag av tegl. Etterhvert som vi rensket bort den

moderne massen kom det fram store mengder keramikk og mye stein. Steinen var ikke skjørbrent.

Intrasisld	Subclass	Bredde	Fyllets farge	Fyllmateriale	Diameter	Funn i strukturen	Observasjoner	Dybde	Bunn i profil	Sider i profil	Form i flate
8030	Grop		Brun	Humus kull sand silt stein		JA	Keramikk	9			Oval
8200	Lag			Grus humus sand silt stein		JA	Keramikk	7			
8300	Ildsted	73	Mørke brun	Humus sand stein	100	JA	Brente bein, keramikk	7	Flat	Skrå	Oval
8590	Grop	88	Gråbrun	Humus sand silt	79	JA	Keramikk	35	Flat	Ujevn	Ujevn
8780	Grop	33	Brun	Grus humus sand silt	33	JA	Keramikk	15	Rund		Rund
10260	Grop					JA	Keramikk				

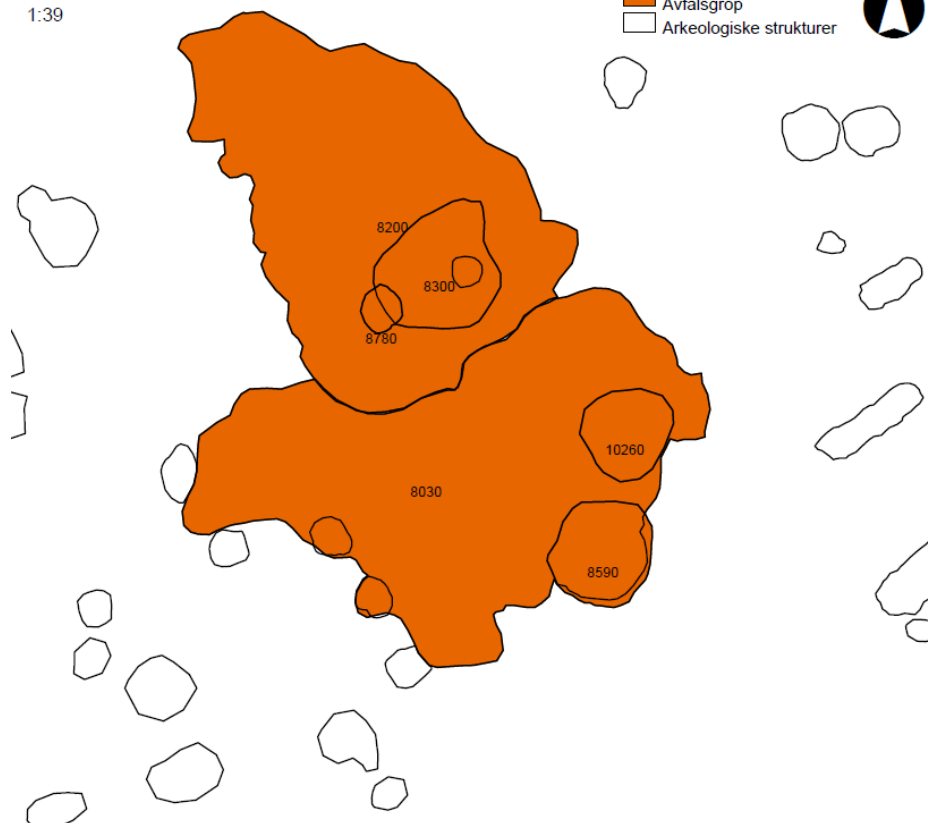
Tabell 7: Tabell for avfallsgropas ulike nedgravinger.

Figur 31: Avfallsgrop før utgraving

0 0,5 1 1,5 2
1:39 Meters

Figur 32: Avfallsgrop

Det var tre dypere nedgravninger i avfallsgropa (8300, 8590 og 10260). Resten av anlegget besto av et grunt lag der 8200 var veldig grunn, hadde mindre funn og lite stein (figur 29). 8030 hadde mye keramikk, mye stein, og var også noe dypere en 8200. Området er tolket som flere avfallsgroper anlagt på østsida av hus 1s langvegg der det øverste, tynne laget nærmest framstår som et bevart kulturlag.

Figur 33: Avfallsgrop etter tømning av lag og nedgravninger.

En kvist av løvtre, ikke eik, fra lag 8030 er datert AD 57-235 (Beta-433615), mens trekull av bjørk fra grop 10260 er datert AD 235-385 (Beta-433616), med andre ord samtidig som hus 1.

9.1.4 HUS 3

Umiddelbart øst for avfallsgrop 8030 ble det funnet ei stolperekke tolket som vestlig side av et langhus som må ha vært minimum 21 m lang. Terrenget heller bratt mot øst og sør i samme område, som et trinn, som kan være resultat av større inngrep i undergrunnen. Den mulige bygningen ble identifisert på grunn av det som ser ut som en inngang i ei veggrekke (se fig 34). De mulige dørstolpene viser store likheter med inngangene i hus 1 og ligger for øvrig nesten parallelt, 9 meter mot nordøst. Ut fra dørstolpene klarte vi å identifisere stolperekken tolket som vestlig langvegg i hus 3 (se fig 34).

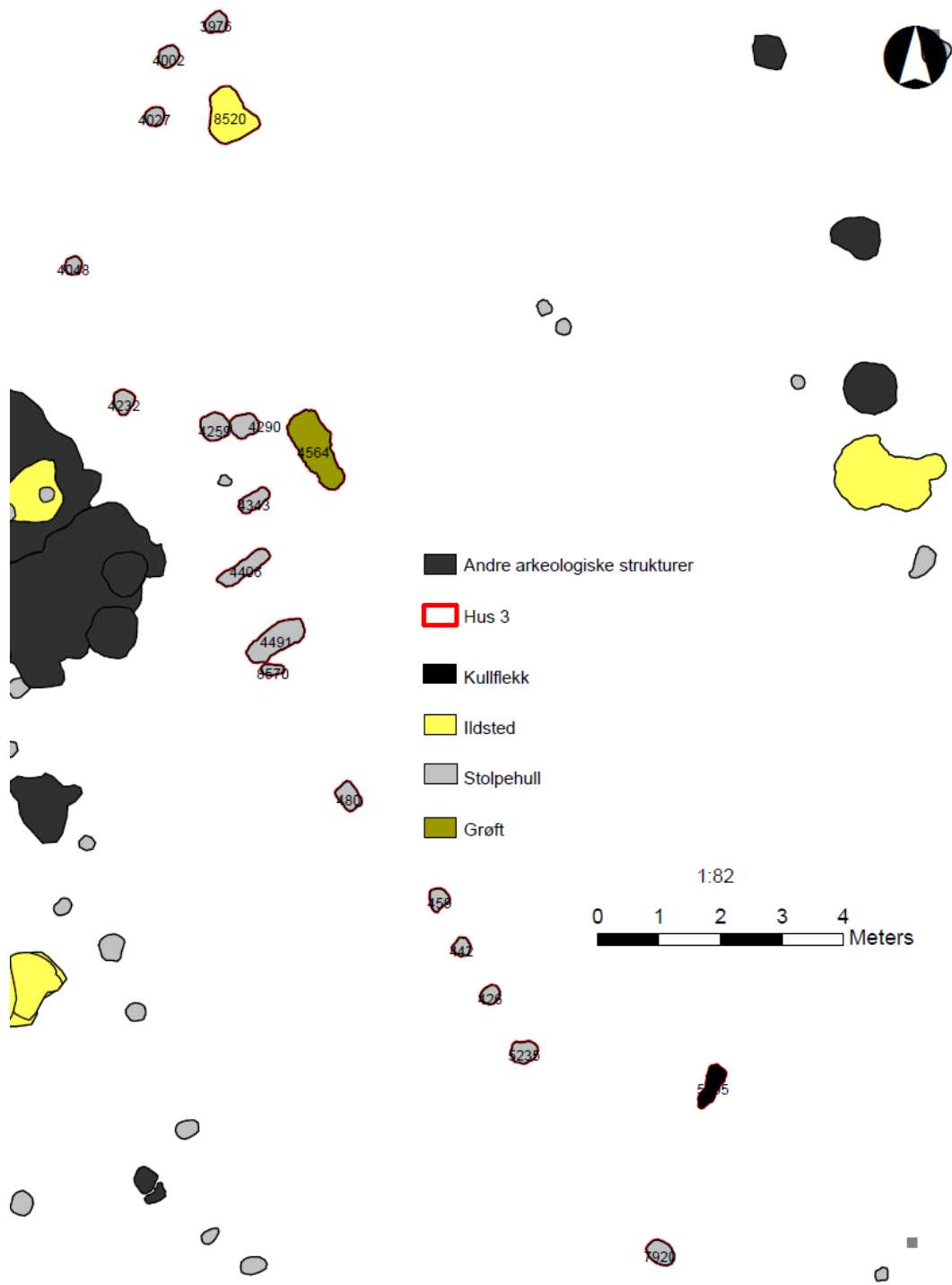
Området ble grundig framrenset og alle mulige anlegg ble undersøkt uten å finne spor etter takbærene stolpehull. To anlegg ble tolket som mulige ildsted, men det ene viste seg å være moderne (8520) og det andre ble omdefinert til grøft (4564). Det er uklart hva grøfta representerer når kun deler av huset er bevart, om anlegget i det hele er knyttet til det fragmentariske huset eller skyldes andre aktiviteter i området.

Figur 34: Dørstolper i hus 3

Intrasisld	Subclass	Bredde	Fyllets farge	Fylmateriale	Diameter	Observasjoner	Dybde	Bunn i profil	Sider i profil	Form i flate
426	Stolpehull	26	Brun	Kull	27	Kull	4	Avrundet	Buete	Rund
442	Stolpehull	30	Brun	Humus	25		4	Flat	Rette	Rund
459	Stolpehull	30	Mørkebrun	Humus	28		7	Ujevn	Ujevne	Rund
480	Stolpehull	30	Mørkebrun	Humus	38	Keramik	15	Rund	Buete	Rund
3976	Stolpehull	0	Mørkebrun	Humus	4	Kull	0	Flat	Ujevne	Oval
4002	Stolpehull	0	Mørkebrun	Kull	0		4	Ujevn	Skråe	Oval
4027	Stolpehull	0	Brun	Humus	0		8	Spiss	Skråe	Ujevn
4048	Stolpehull	30	Mørkebrun	Humus	30		13	Rund	Buete	Rund
4232	Stolpehull	34	Mørkebrun	Humus	34		13	Flat	Skråe	Rund
4259	Stolpehull	0	Mørkebrun	Humus	0		13	Ujevn	Rette	Oval
4290	Stolpehull	0	Mørkebrun	Humus	0		13	Ujevn	Rette	Oval
4343	Stolpehull	52	Mørkebrun	Humus	0		17	Rund	Buete	Oval
4406	Stolpehull	91	Mørkebrun	Humus	28		10	Ujevn	Buete	Oval

Intrasisld	Subclass	Bredde	Fyllets farge	Fyllmateriale	Diameter	Observasjoner	Dybde	Bunn i profil	Sider i profil	Form i flate
4491	Stolpehull	93	Mørkebrun	Humus	36		25	Ujevn	Ujevne	Avlang
4564	Grøft	91	Mørkebrun	Silt	40		6	Flat	Skråe	Avlang
5235	Stolpehull	28	Brun	Humus	36	Kull	14	Rund	Skråe	Rund
5295	Kullflekk	0					0			
7920	Stolpehull	34	Mørkebrun	Sand	46	Kull	16	Flat	Ujevne	Oval
8520	Ildsted	0	Moderne	Kull	0	Moderne	5	Ujevn		Ujevn
8570	Stolpehull	37	Mørkebrun	Silt	0		6	Flat	Buete	Oval

Tabell 8: Tabell over strukturer i hus 3.

Figur 35: Hus 3

Tre funnumre med leirkarskår skriver seg fra anlegg tolket som tilhørende hus 3 (F7936, 8000 og 8587). Det er ikke mulig å gi en tidfesting av funnene.

9.1.5 RESEN

Figur 36: Rester av Resen.

Det var også en indre sirkel inn mot midten av røysa. Her var det en del jordfaste steiner som kan ha vært en del av den opprinnelige gravhaugen (se figur 36). Omtrent midt i den indre ringen av steinoppтреkk var det rester av et ildsted (3618) med en markant kullrand (se figur 37 og 38).

Figur 37: AI3618: Anlegg funnet i det som antas å ha vært sentrum under den fjena haugen Resen.

Det er tidligere registrert en gravhaug i nordøstre del av feltet som ble fjernet ved oppdyrking i mellomkrigstida. Før feltoppstart georefererte Theo Gil Bell det gamle registeringskartet av Helliesen (se figur 44). På Helliesens kart er Resen markert som nr. 8. Dette fortalte oss omtrent hvor vi kunne regne med å finne spor etter gravhaugen. Georefereringen avviker med omtrent 6 meter i nordøstlig retning, noe som egentlig er veldig nøyaktig når det er snakk om så gamle håndtegna kart. Området på oversiden av røysa var ganske omrotet og selve haugen var fjernet. På gamle flyfoto fra 1937 er det tydelig at det har stått en bygning eller skur på 6 x 5 m i dette området. Bygningen virker til å ha stått like overfor røysa. Området hvor gravhaugen har vært var full av steinoppтреkk. Vi så ganske fort at steinoppтреkkene danna en sirkel der undergrunnen hadde en lysere farge på innsiden av sirkelen (fig 36 og tab 9).

Figur 38: AI3618 Etter snitting

Ildstedet var auraktig og sanden under nesten smeltet. Det ble funnet moderne glassbiter og tegl i ildstedet. De moderne forstyrelsene ble funnet i det brune laget oppå kullranden. Ildsted er omrotet, og de moderne gjenstandene kan ha blitt ført ned i ildstedet med moderne jordbruksmaskiner. Kulllaget i bunnen og det brune laget på toppen kan representere to forskjellige aktiviteter. En fra når graven ble konstruert og en fra moderne aktivitet.

Det ble også funnet bein i toppen av ildstedet. Den ytre ringen av steinopptrekk kan være spor etter kantstein til ei gravrøys med omkrets på om lag 13 m. Den indre sirkelen har en omkrets på om lag 2,5 m. Det ble tatt ut kull til datering av ildstedet, men dette viste seg å være eik. Siden dateringer av eik på grunn av høy egenalder er såpass usikre ble det valgt å ikke sende inn til datering.

Figur 39: AG7600

Figur 40: AG7600 etter snitting

Omtrent 5 m NV for ildstedet fant vi ei stor kokegrop (AG7600) som ble snittet (se figur 28 og 29). Kokegropa kan ha vært under gravhaugen og det er mulig at den kan være spor etter ritualer knyttet til matframstilling før, under eller etter begravelse. Kokegropen hadde en markant kullrand og bestod av skjørbrente steiner, mørkebrun sand og en konsentrasjon av trekull i midten. Det var også spor av brent leire i kokegropa.

Kokegropa var kuttet omtrent på midten av moderne aktivitet. Anleggene forteller at det ved flateavdekking muligens kan finnes rester etter gravminner som er fjernet. Omtrentlige mål og nøyaktig beliggenhet gir en pekepinn om hvordan Resen har preget landskapet før den ble fjernet.

Intrasisld	Subclass	Intrasisld	Subclass	Intrasisld	Subclass
3353	Steinopptrekk	3386	Steinopptrekk	3399	Steinopptrekk
3413	Steinopptrekk	3437	Steinopptrekk	3450	Stein
3458	Steinopptrekk	3474	Steinopptrekk	3487	Steinopptrekk
3500	Steinopptrekk	3541	Stein	3550	Steinopptrekk
3560	Steinopptrekk	3573	Steinopptrekk	3585	Steinopptrekk
3594	Steinopptrekk	3607	Stein	3618	Ildsted
3651	Steinopptrekk	3670	Steinopptrekk	3684	Steinopptrekk
3702	Steinopptrekk	3723	Steinopptrekk	3739	Steinopptrekk
3755	Stein	3765	Stein	3775	Steinopptrekk
3791	Steinopptrekk	3804	Steinopptrekk	3817	Steinopptrekk
3832	Steinopptrekk	3845	Steinopptrekk	3855	Steinopptrekk
3871	Steinopptrekk	3882	Steinopptrekk	3899	Steinopptrekk
3909	Steinopptrekk	3924	Steinopptrekk	3941	Steinopptrekk
3955	Steinopptrekk	3966	Steinopptrekk	6820	Stolpehull
6870	Grop	7600	Grop		
3618	Ildsted	7600	Kokegrop		

Tabell 9: Anlegg rundt Resen.

9.1.5 ANDRE ANLEGG PÅ FELT 1

Alle innmålte anlegg på felt 1, som ikke er tolket som en del av bygninger, er valgt framstilt i tabellform:

Intrasisld	Subclass	Bredde	Fyllets farge	Fyllmateriale	Diameter	Dybde	Bunn i profil	Sider i profil	Form i flate
206	Stolpehull								
229	Stolpehull								
257	Stolpehull								
283	Stolpehull		Gul	Sand	44	9	Avrundet	Buete	Oval
295	Stolpehull		Mørkebrun	Humus	44	9	Avrundet	Buete	Oval
623	Stolpehull	30	Lysebrun	Humus silt	20	4	Skrå	Skråe	Rund
692	Stolpehull								
726	Stolpehull		Mørkebrun	Humus sand			Avrundet	Buete	Oval
783	Stolpehull	20	Mørkebrun	Humus sand stein	30	4	Flat	Skråe	Oval
808	Stolpehull	22		Humus	22	5	Flat	Skråe	Rund
838	Grop	60	Mørkebrun	Humus sand stein	69	34	Rund	Ujevne	Oval
879	Kokegrop	83		Kull sand stein	86	5	Flat	Skråe	Rund
927	Ildsted	17 5	Lysebrun	Kull sand	123	8	Flat	Skråe	Ujevn
115 9	Stolpehull								
124 0	Stolpehull	41	Mørkebrun	Humus sand stein	21	11	Rund	Skråe	Oval
143 3	Stolpehull								
163 2	Stolpehull								
197 7	Stolpehull	24	Mørkebrun	Leire sand	29	9,5	Rund	Buete	Rund

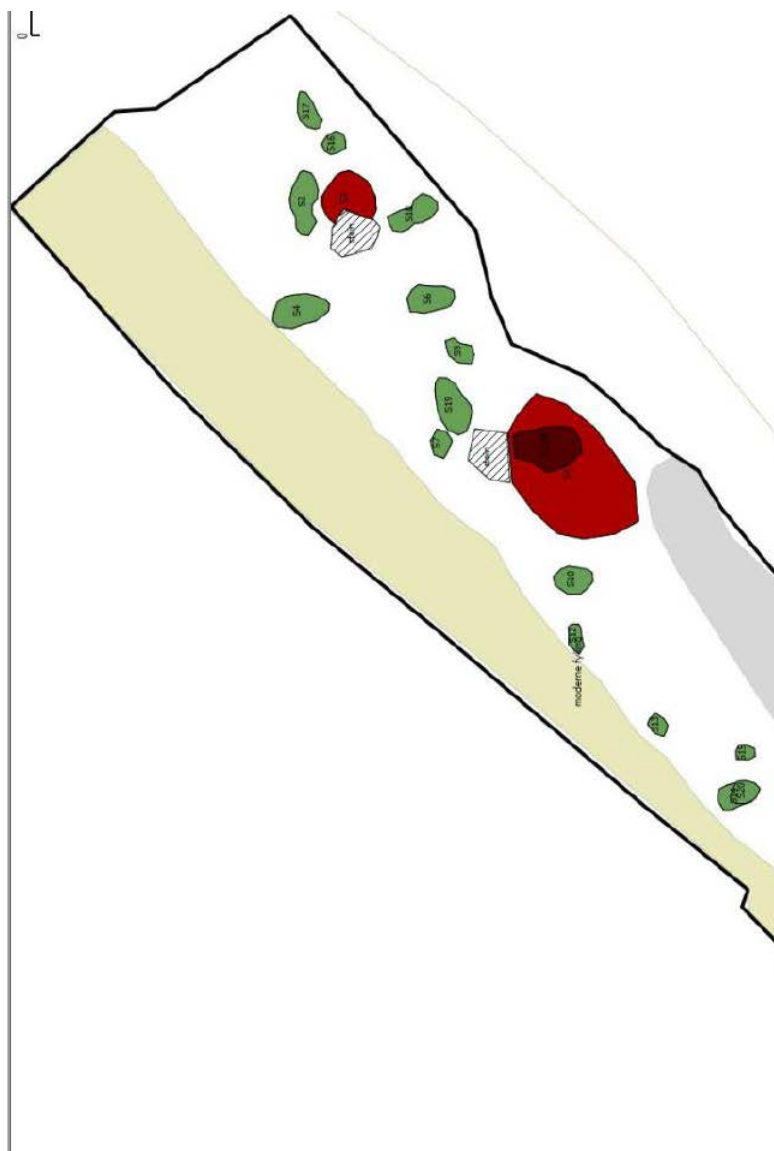
Intrasid	Subclass	Bredde	Fyllets farge	Fyllmateriale	Diameter	Dybde	Bunn i profil	Sider i profil	Form i flate
2081	Stolpehull								
2135	Stolpehull	45	Brun	Humus kull sand	29	14	Flat	Ujevne	Oval
2165	Stolpehull	42		Leire sand humus	33	12	Spiss	Skråe	Oval
2194	Stolpehull	13	Brun	Kull sand	25	18	Flat	Rette	Rund
2231	Stolpehull								
2281	Stolpehull	27	Mørkebrun	Humus sand	20	5	Avrundet		Oval
2354	Stolpehull	20	Mørkebrun	Grus sand	28	5	Avrundet	Skråe	Oval
2381	Stolpehull	36	Mørkebrun	Humus kull sand stein	38	16	Flat	Ujevne	Rund
2406	Stolpehull	59	Gråbrun	Grus sand	43	28	Spiss	Ujevne	Oval
2434	Stolpehull	28	Mørkebrun	Humus kull sand	32	15	Rund	Buete	Rund
2459	Grop	78		Humus sand stein	49	20	Rund	Skråe	Oval
2480	Stolpehull	36	Brun	Sand	40	19	Spiss		Rund
2491	Stolpehull	66	Gråbrun	Grus sand	332	21	Ujevn	Ujevne	Oval
2501	Stolpehull	40	Mørkebrun	Grus humus	45	14	Rund	Buete	Rund
2509	Stolpehull	40	Gråbrun	Kull sand	35	17	Ujevn	Skrå	Rektangulær
2518	Stolpehull								
2530	Stolpehull	30	Brun	Humus kull sand stein	28	21	Rund	Skrå	Rund
3150	Stolpehull								
3322	Kokegrop								
4112	Stolpehull								
4128	Stolpehull								
4324	Stolpehull								
4961	Stolpehull								
4981	Stolpehull	25	Brun	Humus silt	25	13	Rund	Buete	Rund
5025	Stolpehull								
5052	Kokegrop								
5109	Kokegrop								

Intrasid	Subclass	Bredde	Fyllets farge	Fyllmateriale	Diameter	Dybde	Bunn i profil	Sider i profil	Form i flate
5390	Stolpehull								
5515	Stolpehull	30	Mørkebrun	Humus kull	30	12	Rund	Buete	Rund
5540	Staurhull	18			23	10	Spiss	Skrå	Rund
5615	Kokegrop	72		Kull sand	68	3	Ujevn	Skrå	Ujevn
5900	Kullflekk								
6140	Kokegrop	72	Brun	Kull sand stein	79	14	Avrundet	Ujevne	Rund
6220	Stolpehull	39		Kull sand	30	11	Rund		Oval
6260	Stolpehull								
6280	Kokegrop	58	Brun	Kull sand stein	62	14	Flat	Skrå	Rund
6310	Stolpehull	26	Gråbrun	Sand	29	9	Avrundet	Buete	Rund
6410	Stolpehull								
6570	Staurhull	21	Gråbrun	Kull sand	26	7	Rund		Rund
6580	Stolpehull	20	Gråbrun	Humus kull sand stein	22	8	Rund	Buete	Rund
6600	Stolpehull								
6700	Stolpehull	40		Kull sand stein	30	17	Rund	Buete	Rektangulær
6900	Grop								
7090	Stolpehull								
7110	Stolpehull								
7160	Grop								
7220	Stolpehull	44	Mørkebrun	Humus silt	43	27	Flat	Buete	Rund
7400	Stolpehull								
7430	Ildsted	36	Brun	Kull sand stein	37	8		Buete	
7500	Stolpehull								
7710	Stolpehull								
8500	Stolpehull	32	Brun	Humus sand stein	34	9	Rund	Buete	Rund
8555	Stolpehull	25	Rødbrun	Humus organisk stein	23	9	Rund	Buete	Rund
9210	Grop								

Intrasisld	Subclass	Bredde	Fyllets farge	Fyllmateriale	Diameter	Dybde	Bunn i profil	Sider i profil	Form i flate
9750	Ildsted								

Tabell 10: Tabell over andre strukturer på felt 1

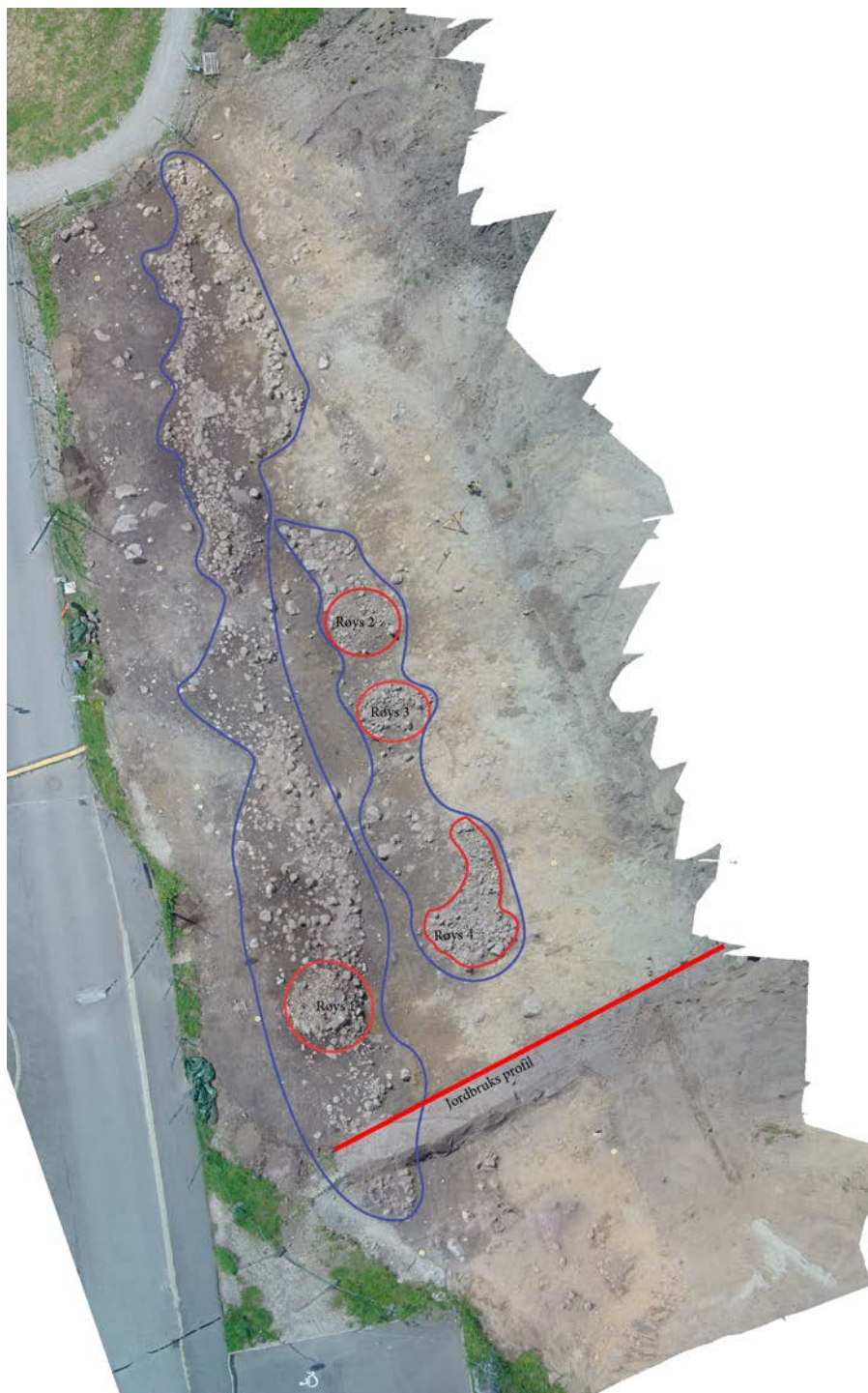

I tillegg til det som ble gravd ut i 2015, er det viktig å ha i mente anleggene funnet ved den felles utgravninga av RFK og AM i 2012 (se kap 2). Ved utvidelsen av Skadbergbakken, det vil si i øvre kant av utgravningsfeltet fra 2015, ble det funnet stolpehull og ildsted som danner deler av et treskipa langhus (se fig. 41). Ildsted i huset, samt ei kokegrop lengst vest i feltet, er datert til AD 250–410 (Skjelstad, G. & Eilertsen, K. 2012). Huset fra 2012 er således også fra yngre romertid, og det er tydelig at de fragmentariske restene etter langhus fra undersøkelsen i 2015 har inngått i en kontekst av flere hus fra samme periode. Det er mulig at flere hus har stått samtidig og utgjort et gardsanlegg, eller at de minimum fire langhusene har avløst hverandre fortløpende slik som tilfellet virker å være for hus 1 og 2.

Figur 41: Stolpehull og ildsted påvist ved utgravninga i 2012.

9.2 FELT 2

I registeringsrapporten fra 2012 ble det omtalt en steinmur nederst i kulturminnefeltet (Dugstad 2012). Steinmuren ble ikke funnet, og den ble sannsynligvis fjernet under anleggelsen av fortauet på nedsiden av utgravningsfeltet. Det ble imidlertid funnet et kullholdig lag og et merkverdig steinbelte med røyser i (fig 42). Etter avdekking av røysene og steinbeltet, ble steinbeltet snittet to steder for å observere lagfølge og se etter eventuelle strukturer under. Den ene sjakta ble lagt ved siden av profil 1 slik at naturviterne kunne ta prøver fra profilet langt ned i undergrunnen. Den andre sjakta ble lagt i den sørøstlige delen av felt 2.

Figur 42: Fotomosaikk over steinbeltet på felt 2

9.2.1 RØYS 1 (AR8910)

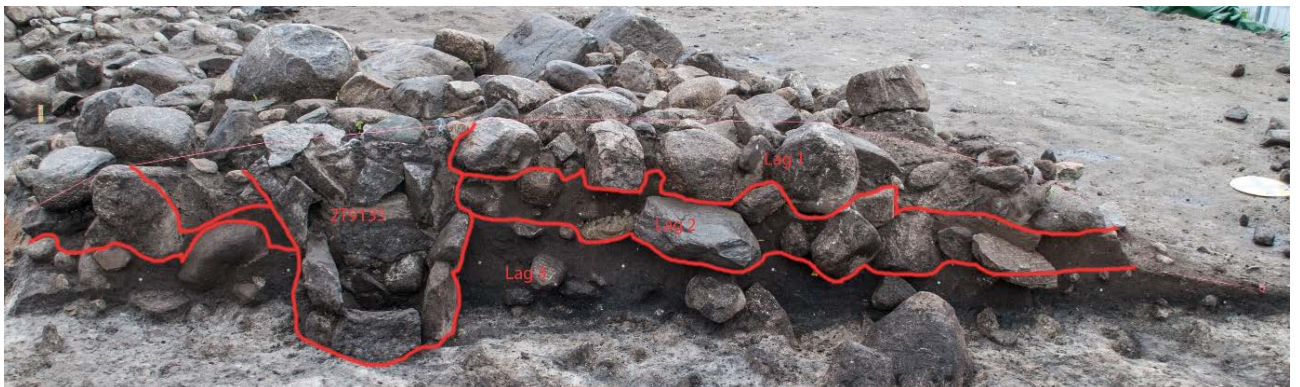
Røys 1 var den største og mest markante av røysene og det ble brukt mer tid på å undersøke denne enn noen av de andre anleggene. Røysa var 4 m (N-S) x 4,5 m (Ø-V). Halvparten av røysa ble dekonstruert lag for lag for å få fram et profil gjennom røysa (se fig 43-48). Etter hvert lag ble strukturen fotodokumentert ved hjelp av fototårn. Dette ble gjort ned til undergrunnen hvor det ble tatt bilder av profilet som stod igjen. Resten av røya ble gravd og dokumentert på samme vis lag for lag. Røysa ble gravd i 3 lag på hver side av profilet. I røysa kom det fram et stort, kantsatt stolpehull (9135) (se fig 44, 47 og 48). I stolpehullet ble det

funnet en del moderne gjenstander og plast, og det er tolket til å være en moderne stolpe til en strømkabel.

Figur 43: Røys 1 like etter avdekking, sett mot sør.

Figur 44: Lagene i røys 1

Figur 45: Røys 1 lag 1

Figur 46: Røys 1 lag 2

Figur 47: Røys 1 Lag 2

9.2.1.1 LAGBESKRIVELSE

Lag 1: 50% stein, ellers brun sand, humus, silt og kull. I lag 1 ble det funnet leirkarskår og en flateretussjert rhyolittspiss. I NØ kuttet av 2T9135 (se figur 44).

Lag 2: Brun sand og silt som ble mørkere i fargen lenger ned i laget. Ca 30% stein. Gravd i to omganger; 2 og 2a (figur 46 og 47).

Lag 3: Mørk brun sand og silt som blir mørkere og til slutt sort mot bunnen av laget. 30 % stein. kull nedre del av laget. Lag 3 har en større utstrekning en røysa. Det er i lag 3 vanskeligere å skille mellom hva som er røys 1 og hva som er steinbeltet. Lag 3 ser ut til å gå under hele steinbeltet og følger dette over hele felt 2, og antas å ha sammenheng med avsviing som har tatt plass når dette området ble tatt i bruk.

Greinfragmenter fra lag 3 i røys 1 er datert BC 1530-1690 +/-30. Funnmaterialet spriker fra yngre steinalder til leirskår fra eldre jernalder (se kap. 8). Dateringa havner mellom de to nedre lagene i dyrkningsprofilen der den eldste dateringa til BC 1945-1770 utgjør laget som omslutter de nederste steinene i steinbeltet (se kap 7). Dateringa fra lag 3 i røys 1 er oppå steinbeltet, det vil si at steinbeltet ikke kan være yngre enn BC

1530-1690. Det holdes som sannsynlig at røys 1 kan være anlagt over steinbeltet relativt kort tid etter, noe som også vil være i overensstemmelse med de to dateringene fra røys 2 til BC 1885-1690.

Figur 48: Røys 1 Lag 3. Moderne stolpehull til venstre i profilet.

9.2.2 RØYS 2 (AR8960)

Røys 2 var det mest funnrrike anlegget på felt 2. Røysa var oval i formen og målte 417 cm x 333 cm og var 36 cm høy. Nordlig del av røysa var ganske kompakt, mens massen var noe løsere lenger nedover i bakken mot sør. Massene i røysa varierte fra grå til mørk grå og består hovedsakelig av sand med trekull, skjørbrent stein og ellers små til hodestore steiner. Røysa ble gravd i to horisontale nivåer med et gjennomgående profil (se fig 50).

Figur 49: Røys 2 før graving

Figur 50: Lagene i røys 2

Ved gravning av anleggets sørlige del kom det fram en mindre steinpakning bestående av fire store, avrundete steiner, mørk brungrå sand og mindre stein. Massen som kom frem under steinene besto av mørkegrå, svart kullholdig sand. To konsentrasjoner av keramikk ble funnet inne i steinpakningen, i tillegg til to skår som ble funnet utenfor steinpakningen. Ellers ble det funnet en god del keramikkskår ved gravingen av hele anlegget. Skårene ble funnet både ved opprensing av anlegget, men også ved utgravningen.

9.2.2.1 BESKRIVELSE AV LAGENE

Lag 1: Tynt torvlag i toppen av hele anlegget. Innslag av skjørbrent stein

Lag 2: Lys brungrå, noe kompakt sand med spredte mengder trekull, innslag av grus og innslag av skjørbrent stein.

Lag 3: Mørk brungrå, noe humusholdig sand med spredt trekull. Massen er løs, og mer kompakt mot nord. Særlig er massen løs mellom steinene. Skjørbrente stein i både lag 2 og 3. Overgangen mellom de to lagene er noe diffus og vanskelig å se. Funn av keramikk i både lag 2 og 3.

Lag 4: Grå til noe gråbrun, svært kompakt sand med spredt trekull. Innslag av grovere sand og grus. Skjørbrent stein gjennom hele laget. Mange av steinene var store. Funn av keramikk gjennom hele laget, men i hovedsak var den største funnmengden i anleggets sentrale del.

Lag 5: Består av oransj grov sand med innslag av grus og småstein. Overgangen til undergrunnen er småspettet med trekull.

Det kan synes som om den største funnmengden var konsentrert mot anleggets midtre del og i den lille steinpakningen i sørlig del. Det ble tatt ut to makrofossilprøver fra røysas profil (se figur 50). Hasselnøttskall fra begge prøvene er datert til eldre bronsealder; BC 1885-1690 +/- 30.

9.2.3 RØYS 3 (AR200056)

Røys 3 besto av mørkebrun, humusholdig sand/silt tolket som en sekvens uten ulike lag eller faser. Steinene i toppen var mindre enn steinene i bunnen (fig. 51). Den mørke steinstrengen under røysa er del av steinbeltet på felt 2. På fig. 52 framgår det hvordan sentrum av røys 3 er gravd ned igjennom det mørke steinbeltet. Steinene i steinbeltet var små og skjørbrente og skilte seg tydelig ut fra det sammenhengende steindekket i røys 3.

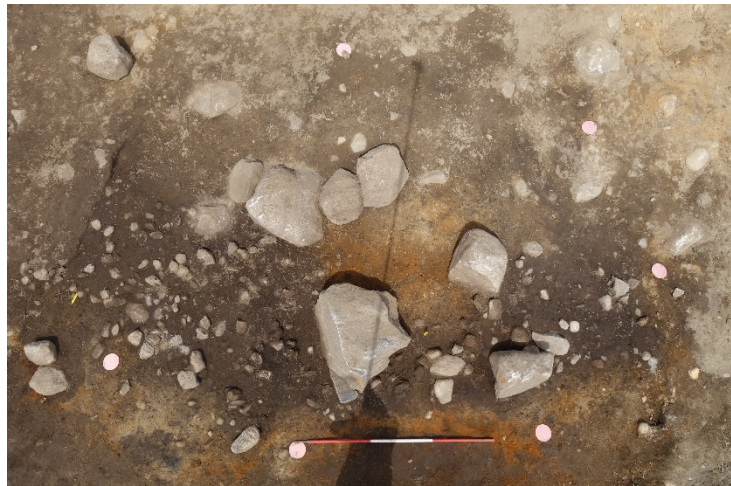

Figur 51: Røys 3 under utgraving. Større, kantsatte steiner inn mot sentrum.

9.2.3.1 BESKRIVELSE AV LAG

Røysa hadde jevnstore runde steiner på nevestørrelse med innslag av enkelte større steiner. Stående steinheller i sentrum framsto først som en konstruksjon, muligens som et kammer. De mindre steinene lå som en tett, jevnt anlagt pakning (se fig 51). Massen rundt steinene besto av mørkebrun humusholdig silt. Kullkransen i laget under røysa kunne ikke spores i røysa.

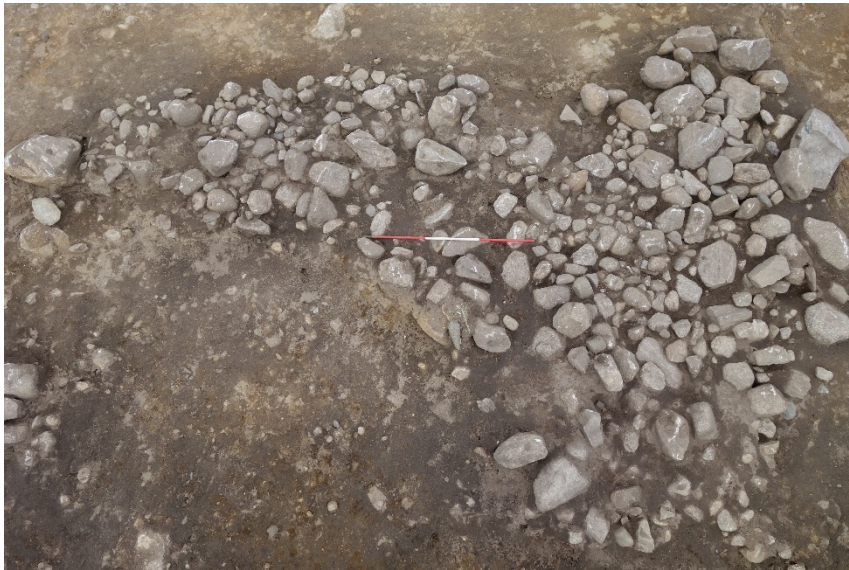

Figur 52: Røys 3 Bunn

Røysa er klart yngre en steinbeltet. Det er ingen synlig utviklet torvlinse mellom anleggene, og det finkorna kullaget i toppen av steinbeltet, som ved å ha ligget åpent lenge ville kunne antas å vaskes ut nedover hellinga, antyder at røysa har blitt anlagt relativt kort tid etter steinbeltet. I røys 3 ble det funnet 25 leirkarskår, en slipt stein og to biter brent bein. Av skår med en sikker typologisk tidfesting kan nevnes ett bukskår sortglittet keramikk fra yngre romertid/ folkevandringstid. For andre skår kan det forsiktig antydes en tidfesting til bronsealder. Det foreligger ikke dateringer fra røys 3, men hvis røysa er anlagt i kort tid etter steinbeltet, og er samtidig med røys 1 og 2, kan vi antyde en tidfesting til eldre bronsealder.

9.2.4 RØYS 4 (AR9580 og AR9633)

Figur 53: Røys 4 Lag1

Figur 54: Røys 4 lag2

Røysa ble gravd i to gravetekniske horisontale nivåer. Den var ujevn oval da vestre del av røysa var langstrakt (se figur 53-54). Før fjerning av de store steinene i toppen av røysa, så det ut som om orienteringa var NNØ-SSV. Men steinlaget under med mindre steiner var orientert NV-SØ. Jordmassen var kompakt og varierte fra mørkebrun til gråbrun i farge. Massen bestod av siltig sand der steinene hadde diameter fra 5 til 30 cm. Røysa inneholdt både skjørbrent stein og kull. I toppen var det store steiner og lenger ned i røysa ble steinene noe mindre. Steinene lå tett i sandlaget. Massen og steindekket var særlig kompakt mot midten av røysa.

I nedre del av røysa bar noen av steinene preg av å være skjørbrente, men disse utgjorde en liten andel. Massen mellom steinene besto av mørkebrun til gråbrun siltig sand, noe humusholdig med store mengder trekull. Trekullbitene var stort sett små og dannet ingen kullkonsentrasjon.

Røysa fortsatte mot vest som en langtrukken arm som besto av et lag av mindre steiner som lå kompakt i mørkebrun til gråbrun siltholdig sand med noe humus, og spredte mengder kull. Fyllet i denne armen og hovedrøysa var mer eller mindre identisk, men de store steinene i toppen lå tettere sammen i armen enn i hovedrøysa. Før gravingen var det vanskelig å skille mellom hovedrøysa og denne armen, men etter hvert kunne det observeres et åpent parti mellom hoveddelen og armen. I denne åpningen var det større mellomrom mellom steinene og litt mindre stein.

I røys 4 ble det funnet seks leirkarskår. Skårene kan generelt sett tidfestes til eldre jernalder. I tillegg ble det funnet noen litiske gjenstander i røysa, to flintavslag, en skiveskraper av flint og et slipt nakkefragment av en øks i grønnlig diabas fra bunnen av røysa som kan tidfestes til yngre steinalder.

9.2.5 JORBRUKSPROFIL

Figur 55: Del av jordbruksprofil som ligger over steinbeltet

Et profil ble lagt nedover langs skråningen for å dokumentere bevarte dyrkningslag. Dyrkningsprofilen ble fotodokumentert (1294–1309). Profilet er markert på oversiktskart over steinbeltet, se figur 42. Det ble tatt ut to prøveserier fra profilet, der den ene serien er tatt ut over og imellom steinene i steinbeltet (se figur 55). Det yngste dyrkningslaget er datert til førromersk jernalder, mens det eldste laget er datert til overgangen mellom seinneolitikum og eldste bronsealder (se kap 6 og 7).

9.2.6 STEINBELTET

I steinbeltet og på resten av felt 2 ble det funnet 62 gjenstander fordelt på 28 undernumre, hovedsakelig litisk materiale og leirkarskår. Typologisk datering av keramikken spenner fra eldre bronsealder opp til og med eldre jernalder. Vi har klart å påvise og dokumentere til sammen 60 meter av steinbeltet. Bredden varierer fra omlag 4 til 10 meter (se figur 42). Området var noe forstyrret før flateavdekkingen. Det så ut som om noen av sjaktene fra registreringa kuttet steinbeltet flere steder. Beltet består av en til to rekker av stein, i en øvre streng og en nedre streng (se figur 42). Røys 1 var anlagt over et bredt parti av steinbeltets nedre del, mens røys 2 og 3 var anlagt over smale partier av steinbeltets øvre del. Det ble ikke funnet flere strukturer under steinbeltet der dette ble fjernet.

Steinbeltet så ut til å ligge i toppen av et humusholdig sandlag med veldig mye kull, med et lysegrått siltlag under. Det holdes som sannsynlig at det kullholdige siltlaget er et avsviingslag. Det lysegrå laget under kan skyldes utvasking av avsviingslaget. To dateringer fra røys 2 og ei datering fra bunnen av røys 1 gir en tidfesting av røysene til eldre bronsealder periode 1. Røysene er anlagt oppå steinbeltet slik at steinbeltet ikke kan være yngre enn eldre bronsealder periode 1. Dateringene av røysene er i overensstemmelse med dateringene av dyrkningslagene i profilet, som synes å være yngre eller samtidig med røysene og steinbeltet. Dateringene knyttet til dyrkningshorisontene antyder at steinbeltet ble lagt opp i sein steinalder, gjerne samtidig med opparbeiding av åkerlagene (se kap. 7). Steinbeltet tolkes som spor etter rydding for oppdyrking av området i sein neolitikum. Det er mulig at steinbeltet kan ses i lys av anlegg tolket som gardfar under utgravinga under Skadberg skole i 1998 (Lia 1999, se kap. 10).

9.2.5 ANDRE ANLEGG PÅ FELT 2

Intrasisid	Subclass	Bredde	Fyllets farge	Fyllmateriale	Diameter	Bunn i profil	Sider i profil	Form i flate
5052	Kokegrop	95	Mørkebrun	Grus stein	83	Flat	Buete	Rund
5109	Kokegrop	66	Mørkebrun	Kull sand stein	80	Rund	Buete	Oval
9210	Grop	189	Brun	Humus kull sand stein	412	Ujevn	Skråe	Oval

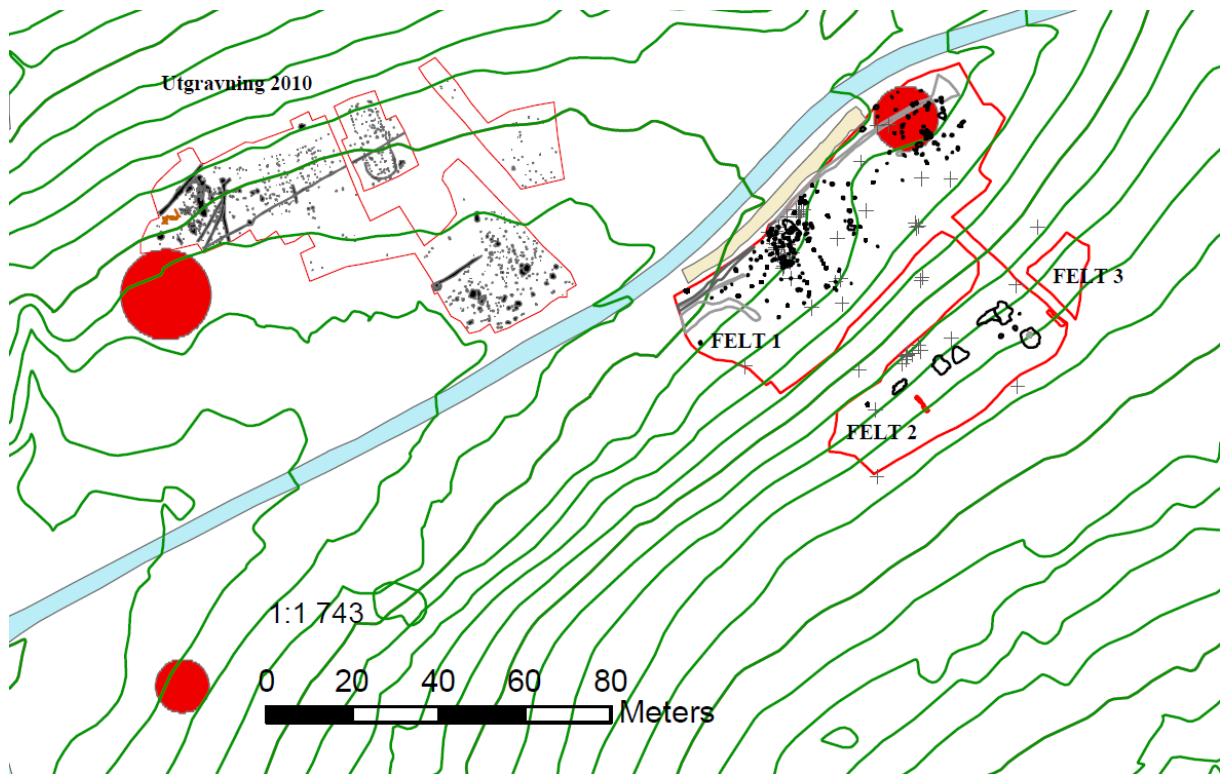
Tabell 11: Andre anlegg felt 2

Det ble påvist tre andre strukturer på felt 2 (se tabell 11). To kokegrop (5052, 5109) og en grop (9210). I gropen fant vi store mengder keramikk i toppen i et mørkere sjikt, men det ble ikke funnet brente bein eller annet som kan minne om et gravanlegg. Sett i lys av gropa hvor det ble funnet så mye keramikk øverst på felt 1, kan det muligens trekkes en parallell slik at også grop 9210 kan tolkes som ei avfallsgrop. Fra en makrofossilprøve i bunnen av 9210 er et brent greinfragment datert til yngre steinalder; BC 2395-2150, noe som gjør gropa til det eldste daterte anlegget på Skadberg.

Figur 56: Grop 9210 snittet

9.3 FELT 3

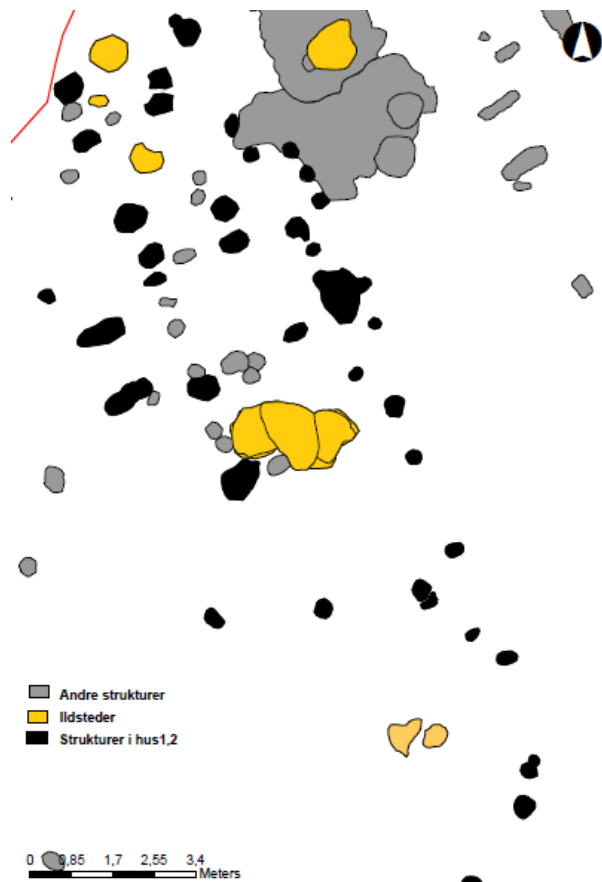
Figur 57: Utgravningsområdene fra 2010 og 2015 samt røyser registret av Helliesen og feltinndeling. Felt 3 var den siste biten som ble flateavdekket, øst for felt 1 og 2 (se figur 57).

Parkeringsplassen og fortauet til Skadberg skole grenser til felt 3 i øst, og den sørvestlige delen av feltet var ødelagt av anleggsarbeid i forbindelse med byggingen av parkeringsplassen og fortauet. Det var ingen gjenstandsfunn på felt 3. Feltet ble åpnet opp for om mulig å kunne følge steinbeltet videre østover, og en liten del av steinbeltet og det mørke avsviingslaget forsetter inn i felt 3 (se fig. 42).

9.4 SAMMENDRAG

Øverst på feltet fant vi rester etter tre langhus og ei stor avfallsgrop med mye keramikk. Hus 1 og avfallsgrop er datert til yngre romertid. De fragmentariske bygningene fortsetter inn under Skadbergbakken, tilgrensende utgravingsfeltet fra 2010 (Bjørlo 2011). Ved utvidelsen av Skadbergbakken ble det i 2012 påvist deler av et hus med en datering fra yngre romertid (Skjelstad & Eilertsen 2013). Huset funnet under Skadbergbakkens utvidelse i 2012 (markert som gul sjakt på fig. 57) grenser til nordøstlig del av utgravingsfelt 1 fra 2015, men det ble ikke funnet en fortsettelse av dette huset. I nedre del av undersøkelsesområdet fra 2015 ble det avdekket et steinbelte som kan tolkes som spor etter rydding i overgangen mellom yngre steinalder og eldste bronsealder. Den omfattende ryddinga beretter om etablering av en gard og avgrensning av dens dyrkningsarealer allerede i seinneolitikum. Tidfestinga er i overensstemmelse med eldste daterte dyrkningslag og analyserte pollenprøver peker mot en åpning av landskapet.

10. TOLKNING AV LOKALITETEN

Figur 58: Alternativ tolkning av hus 1 og 2

10.1 HUSENE

I felt 1 ble det identifisert rester etter tre hus. Hus 1 og 2 overlapper hverandre og er orientert i samme retning. Hus 2 ligger forskjøvet med litt over en meter i nordøstlig retning i forhold til hus 1. Begge husene er kuttet i begge ender, slik at total lengde er ukjent. Hus 1 og 2 kan tolkes på to forskjellige måter. Enten som to forskjellige hus som har vært oppført til forskjellige tider eller som ett hus med to faser med reparasjoner og utskiftninger (se fig 58). Sentralildstedet med tre faser kan indikere en lang brukstid for hus 1.

Anleggene tolket som hus 3 utgjør kun vestlig vegg og inngang etter det som antas å ha vært et langhus parallelt til hus 1 og 2. Keramikken som ble funnet i anleggene vitner om at huset kan være fra omtrent samme periode som hus 1 og 2. Muligens kan det være snakk om et verkstedshus samtidig med hus 1 (se figur 26 og Løken 1996), men på grunn av at store deler av hus 3 framstår som fjernet er det vanskelig å gå nærmere inn i en tolkning av husenes relasjoner og funksjoner.

Hus 1-3 må ses i sammenheng med utgravingsområdet fra 2012 med hus og kokegrop datert til yngre romertid som på utgravningstidspunktet i 2015 var ødelagt av utvidelsen av Skadbergbakken. Videre bør øvre del av utgravingsfeltet fra 2010 betraktes som en kontekst for bygningene øverst på felt 1 (Bjørlo 2011). Anleggene funnet nederst i utgravingsområdet fra 2015 viser til eldre bruk av området, fra yngre steinalder til førromersk jernalder. Jordbrukssporene utgjør en kontekst for bygningene fra yngre bronsealder og førromersk jernalder undersøkt i 2010 (Bjørlo 2011, Soltvedt 2011, samt kap 7 i denne rapporten).

10.2 RESEN

I mellomkrigstida ble gravminnet Resen fjernet ved oppdyrking av området. Georeferering av Helliesens kart viste at det store gravminnet skal ha vært lokalisert til nordøstlig del av undersøkelsesområdet. I området hvor Resen skal ha vært lokalisert ble det påvist et mønster av store steinopptrekk tolket som den ytre kanten av gravrøysa. Med andre ord må anlegget ha hatt et kantkjede av større steiner som ble fundamentert noe ned i undergrunnen. Det ble ikke funnet bevarte spor etter gravgjemmer i relasjon til steinopptrekkene, men et ildsted og ei grop kan muligens være relatert til bygginga av Resen. Det var dessverre ikke mulig å finne materiale egnet for datering fra prøvene hentet ut fra anleggene under Resen. Det holdes som

sannsynlig at eventuelle graver i Resen må ha vært anlagt over undergrunnen og således har blitt fjernet sammen med det ytre gravminnet. Gravskikken står i kontrast til de dypt nedgravde begravelsene fra vikingtid funnet noe lenger vest (Bjørlo 2011). Det er ikke utenkelig at Resen kan ha vært relatert til bygningene fra yngre romertid undersøkt i 2012 og 2015.

10.3 RØYSENE

Røysene anlagt oppå steinbeltet kan representerer rydningsrøyser eller gravrøyser. De undersøkte røysene er helt klart konstruerte og flere av dem har funn, da spesielt spredte leirkarskår. Noen av røysene inneholder noen få biter brent bein, men det ble ikke funnet tegn til gravgjemmer. Mange av skårene er funnet ganske langt ned i røysene, noe som gjør det mindre sannsynlig at det er snakk om seinere deponeringer. Majoriteten er udekorerte skår som både kan være fra jernalder og bronsealder. Av identifiserbare, typologiske skår er det både funn som kan være fra eldre bronsealder samt sortglittet keramikk fra yngre romertid/folkevandringstid. I toppen av røys 1 ble det endatil funnet en flateretusjert rhyolittspiss. Funnene gir således et svært sprikende typologisk inntrykk, fra yngre steinalder til eldre jernalder, noe som kunne antyde at røysene ikke kan være eldre enn de yngste funnene fra yngre romertid/folkevandringstid. Således bør det åpnes opp for at røysene kan representere aktiviteter over et langt tidsrom, til tross for at flere av dem ved utgraving tydelig framsto som bygget i én sekvens (se 8.3). En slik tolkning er imidlertid i uoverensstemmelse med det faktum at røysene var dekket av, og således er stratigrafisk eldre enn, dyrkningslag fra førromersk jernalder, yngre og eldre bronsealder (se kap. 7). Forholdet til dyrkningshorisontene er i overensstemmelse med de tre dateringene fra røys 1 og 2 til eldre bronsealder periode 1. Det er videre uklart om røysene skal ses som spor etter rydding av området eller som spor etter graver. For sistnevnte tolkning kan det søkes paralleller i røysene i Tjemtlandsmarka i Hå kommune og på Orstad i Klepp kommune (Dahl og Bortheim 2014). Den tette relasjonen til steinbeltet kan imidlertid indikere at røysene bør tolkes som spor etter en videre rydding av området ved etablering av dyrka arealer i overgangen sein neolitikum/eldre bronsealder.

10.4 STEINBELTET

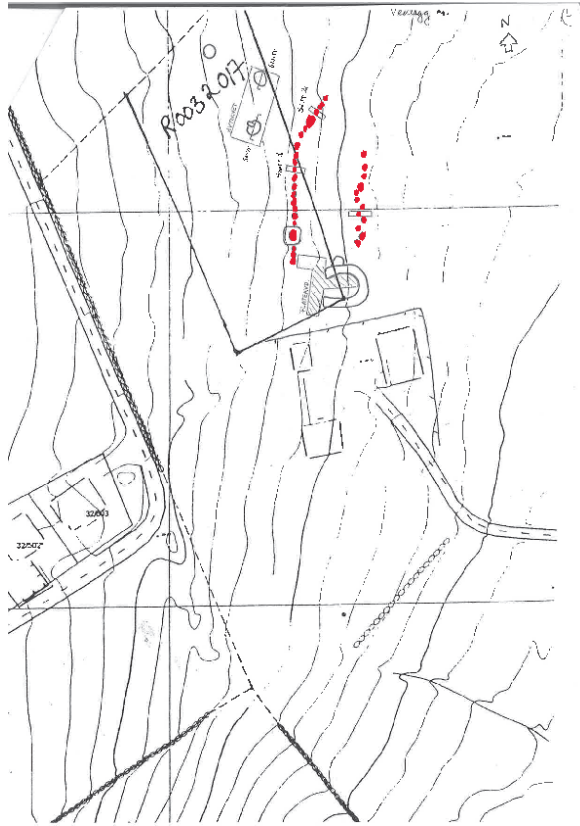
60 meter av steinbeltet ble avdekket. Steinbeltet var relatert til et svart avsviingslag som fortsatte på sørsida av steinbeltet. På nordsiden av steinbeltet stoppet avsviingslaget etter 5 meter. Steinbeltet framsto som anlagt i toppen av det kullholdige laget, som ut fra dateringer fra røyser oppå steinbeltet må være eldre enn eldre bronsealder periode 1. Steinbeltet kan tolkes som spor etter rydding etter avsviing av området, i slutten av yngre steinalder (se kap. 7). I hellinga umiddelbart over steinbeltet er det datert dyrkning gjennom bronsealder og førromersk jernalder. Avsviing, omfattende rydding og dyrkningslag vitner om etablering av en gard på Skadberg allerede i yngre steinalder. Det kraftige steinbeltet, med røyser oppå, avgrenser jordbruksareal og må ha fungert som en synlig grensemarkering i landskapet. Det holdes som sannsynlig at steinbeltet har avgrenset inn- og utmark, med dyrkningsarealer i den gunstige sørvendte hellinga ovenfor steinbeltet og beiteområde nedenfor steinbeltet. Steinbeltet kan ha hatt samme funksjon som et gardfar, som et skille mellom innmark og utmark, og antyder derfor at det har vært dyr på beite på utmarken og det dyrkes korn eller høy på innmarken.

Til tross for at gardfar forbindes med gardsanlegg fra yngre romertid/folkevandringstid synlige i beitemark, kan steinbeltet på Skadberg ha fungert som et gardfar. Ved undersøkelsene på Håbakken ble det påvist et gardfar rundt en permanent og mulig gjødslet

åker fra yngre bronsealder (Sotvedt et al 2007:16) slik at vi bør være åpne for at denne typen grensemarkering kan finnes lenger bakover i tid enn eldre jernalder.

Figur 59: Gardfar fra utgraving i 1998 (Lia 1999)

Figur 60: Kart over utgravingen i 1998. Gardfar er markert med rødt.

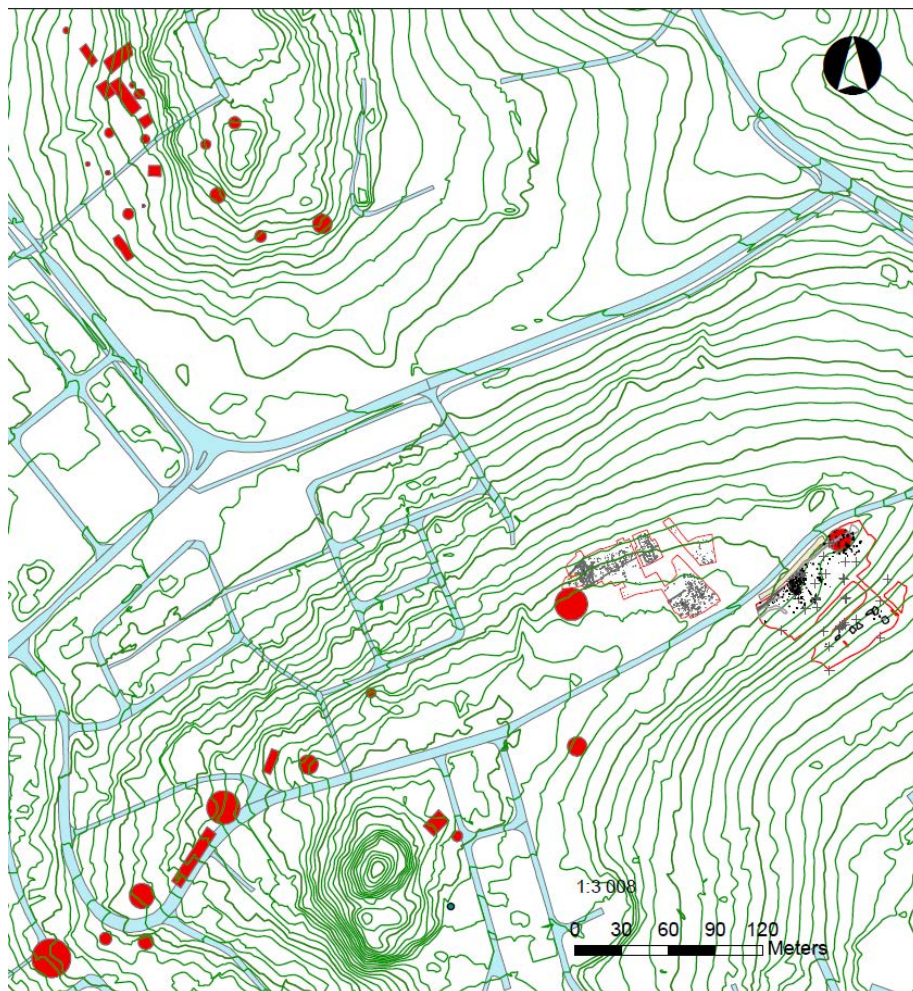
Figur 61: Relasjon mellom utgravingene i 1998 og 2015 på Skadberg

Steinbeltet på Skadberg kan ses i sammenheng med lignende anlegg kun 26 meter mot NNV (id. 120554, se fig. 59- 61). I 1998 var det ei utgravning der bygningene til Skadberg skole står i dag (se figur 61). Ved utgravninga i 1998 ble tre røyser og et gardfar snitta med maskin. Kulturminnene tolkes ikke, men røysene er metodisk behandlet som rydningsrøyser. Ut fra ei håndtegna skisse ser det ut til at steinstrengene omtalt som to gardfar kan være en fortsettelse av steinbeltet funnet i 2015 (fig. 60). Det kan se ut til at orienteringa kan være den samme. Dessverre finnes det ingen dateringer fra utgravninga i 1998. Mens steinbeltet funnet i 2015 var dekket av tykke dyrkingslag og ikke var synlige på overflata, viser fotodokumentasjonen fra 1998 hvordan et av gardfarene så ut på overflata (fig 59).

10.5 KONKLUSJON

Undersøkelsene på Skadberg fra 1998, 2010, 2012 og 2015 har påvist gårdsbebyggelse over et langt tidsrom, fra yngre steinalder til og med vikingtid. De ulike undersøkelseområdene viser ulike tyngdepunkter innenfor forskjellige perioder av dette lange tidsrommet. Anleggene vi daterte i 2015 var primært husene øverst i utgravingsfeltet og røyser og dyrkingslag nede i hellinga. Dateringene faller innenfor de to hovedkategoriene yngre romertid og yngre steinalder/eldre bronsealder. Bygninger og jordbruksspor undersøkt i 2015 utgjør fragmenter i et større bilde av bebyggelse, jordbruksspor og graver fra et stort kulturminnefelt på Skadberg (se fig 62 og 63).

Femhundre meter NØ for Skadbergbakken ligger det et annet gårdsanlegg (ID 54327), ikke langt fra Sande. Dette gårdsanlegget har et gardfar med forskjellige røyser tilknyttet. I likhet med utgravningen fra 2010 er det graver fra vikingtid som ligger over hustufter fra eldre jernalder. Helligens registreringer viser at de fleste bakketopper har hatt et gårdsanlegg.

Figur 62: Utgravning fra 2010 og 2015 sammen med georefererte kulturminner i nærheten

Området rundt utgravinga på Skadberg er preget av et kulturminnemiljø fragmentert i mange enkeltliggende anlegg som i stor grad er fjernet uten foregående undersøkelser (se fig. 63). Det er mulig å betrakte de mange fragmentene som spor etter minst tre ulike gardsanlegg som trolig har hatt bruksfaser med varierte spor etter agrarbosetting fra seinneolitikum til og med vikingtid, slik som påvist for Myklebust og Kvåle (Dahl 2014, Soltvedt et al 2007). En annen utgravning som har paralleller når det gjelder røyser som er vanskelige å definere, og har dateringer fra eldre bronsealder, er utgravingen i Tjemslandsmarka, Hå kommune i 2013. Her var det flere røyser som dannet et steinbelte. I mange av røysene var det i likhet med røysene på Skadberg spredte funn, leirkarskår og kun små biter brente bein, men ikke identifiserbare gravgjemmer.

Figur 63: Oversikt over kulturminner rundt utgravinga i 2015.

11. PROSJEKTEVALUERING

Det arkeologiske kunnskapspotensialet i en undersøkelse svekkes og trues til dels helt av å ødelegges når kulturminnemiljøer fragmenteres i den grad som Skadberg har vært utsatt for. Det er ikke bare kulturminnemiljøene som fragmenteres, men også undersøkelsene som stykkes opp i et utall ulike registreringer og utgravninger over et stort tidsrom. Det oppleves som svært krevende å få en god forståelse av den forhistoriske bruken av området. Uoversiktligheten er gjeldene i alt arbeidet fra saksbehandling til feltarbeid til rapportskrivning.

Flere faktorer fungerte heldigvis bra ved prosjektet. Vi hadde et godt team som arbeidet bra sammen. Kommunikasjon og samarbeid med de naturviterne fungerte også bra. Samarbeidet med entreprenøren Stangeland maskin var videre velfungerende. Den mest vellykka delen av prosjektet må uansett formidlinga kunne karakteriseres som. Deltagende skoleelever har fått

en varig og direkte opplevelse og forståelse av kulturminnene på Skadberg spesielt og arkeologi generelt.

Ved en prosjektevaluering må det tas tak i problemstillingene utarbeidet ved planlegging av utgravinga. Hva angår graver eller bevarte spor etter fjerna gravminner, var dette en høyt prioritert problemstilling under feltarbeidet. Vi mener at det har vært mulig å finne spor etter Resen i form av steinopptrekk som kan ha utgjort et kantkjede. Innenfor området ble det ikke påvist bevarte spor etter begravelser nedgravd i undergrunnen, men det ble undersøkt ei grop og et ildsted som kan være relatert til begravelser i Resen. Det var dessverre ikke mulig å få sikre radiologiske dateringer av anleggene. Resen kan imidlertid representere et viktig eksempel på hvilke spor som kan finnes bevart i undergrunnen i undersøkelsesområder der det ytre gravminnet er fjernet ved oppdyrking.

Bosettingssporene på toppen av utgravingsfeltet utgjør deler av tre treskipa langhus. Hus 1 er datert til yngre romertid og kan ses i lys av huset fra samme periode som ble undersøkt ved utvidelsen av Skadbergbakken i 2012 (Skjelstad og Eilertsen 2012). De delene av bygningen som var bevart viser at huset har hatt boligrom med motstilte innganger og et sentralildsted med flere faser, typiske trekk ved langhus fra perioden yngre romertid/folkevandringstid. Hus 1 har blitt erstattet av en ny fase, i denne rapporten nummerert som et eget hus, Hus 2, noe forskjøvet mot øst på samme hustomt som Hus 1. Hus 3 utgjør kun restene av en vestlig langvegg med tydelig inngangsparti, anlagt parallelt med Hus 1 og 2. Størsteparten av Hus 3 er fjernet ved et kraftig inngrep i undergrunnen som må skyldes moderne aktivitet her på sørsida av Skadbergveien. Mellom Hus 1/2 og Hus 3 ble det undersøkt et større anlegg som besto av flere mindre groper omgitt av et tynt kulturlag som nærmest framstår som en nedsliping i undergrunnen. Anlegget som inneholdt mye keramikk og kan dateres til yngre romertid tolkes som avfall fra Hus 1/2.

Nede i hellinga ble det påvist jordbruksspor som er eldre enn bosettinga i øvre delen av utgravningsfeltet. Arkeologiske og botaniske undersøkelser viser til avsviing og rydding av stein allerede i yngre steinalder. Det kraftige steinbeltet tolkes som spor etter rydding, og det kan virke som om røysene er anlagt oppå steinbeltet i eldste bronsealder også kan betraktes som spor etter rydding. Uten påviste gravgjemmer og med funn som spriker i alle retninger er det vanskelig å argumentere for at røysene er sikre spor etter begravelser, men mulighetene bør holdes åpne og gjøres til gjenstand for framtidige diskusjoner av røyser (jf røyseseminar ved AM 27.-28. februar 2017). De daterte dyrkningslagene fra jordbruksprofilet nede ved steinbeltet og røysene viser til sammenhengende dyrking fra yngre steinalder, eldre bronsealder, yngre bronsealder og førromersk jernalder (se kap 7). I tillegg til påvisning av byggkorn i dyrkningslag og Hus 1, er det også arter som indikerer beite på stedet. Dyrkinga her i den sørvendte hellinga betraktes som karakteristisk for det tidlige jordbruket og kan sammenlignes med resultater fra lignende sørvendte hellinger på høydedrag i Rogaland (Soltvedt et al 2007, Dahl 2014). Likeledes viser pollenanalysene til en åpning av landskapet og dyrking over lang tid, tilbake til eldste bronsealder (se kap 7 og Westling og Øverland 2011). De daterte dyrkningslagene bør ses i sammenheng med bygningene fra yngre bronsealder og førromersk jernalder på nordsiden av høydedraget (se fig. 13 og 62, Bjørlo 2011, Soltvedt 2011).

LITTERATUR

Bakkevig, S. 1980. Phosphate analysis in archaeology – Problems and recent progress. Norwegian Archaeological Review 13, 2, 73–100.

Bakkevig, S., et al. (2002). Archaeobotany in Norway: Investigations and methodological advances at the Museum of Archaeology, Stavanger. *Nordic archaeobotany: NAG 2000 in Umeå*. K. Viklund. Archaeology and Environment 15. University of Umeå: 23-48.

Bakkevig, S., Griffin, K., Prøsch-Danielsen, L., Sandvik, P. Utigard, Simonsen, Au., Soltvedt, E.-C. & Virnoskaia, T. 2002. Archaeobotany in Norway: Investigations and methodological advances at the Museum of Archaeology, Stavanger. Archaeology and Environment 15, 23–48.

Bang-Andersen, S. 1986. De mange sjøers land – et bidrag til Jærens landskapshistorie. Stavanger Museums Årbok 1985, 55–68.

Beijerinck, W. (1976). *Zadenatlas der Nederlandsche flora : ten behoeve van de botanie, palaeontologie, bodemcultuur en warenkennis : omvattende, naast de inheemsche flora, onze belangrijkste cultuurgewassen en verschillende adventiefsoorten*. Amsterdam, Backhuys & Meesters

Bortheim, K. og Dahl, B.I. 2014 Arkeologisk undersøkelse av røysfelt fra E.BRA og bosettingsspor fra E.FØRRØM i Tjemslandmarka, Tjemsland Nordre, gnr. 53, bnr. 1 og 68, Hå kommune, Rogaland. Oppdragsrapport 2014/2 Arkeologisk Museum, Uis 2014

Bjørlo, A. Hoelseth 2011. Arkeologisk utgravning av bosetningsspor fra eldre jernalder og graver fra yngre jernalder på Skadberg gnr. 32, bnr. 1 og 2, Sola k. Rogaland. Oppdragsrapport B 2011/11. Arkeologisk museum, Universitetet i Stavanger.

Bjørlo, A. Hoelseth 2011. Et førromersk gårdsanlegg og vikingtidsgraver på Skadberg, Sola kommune. Fra haug ok heidni nr 3 2011. Tidskrift for Rogalands arkeologiske forening.

Børsheim, R. & Soltvedt, E.-C. 2002. Gausel-utgravningene 1997–2000. AmS-Varia 39, Stavanger.

Dahl, B. I. 2014. Arkeologisk utgravning av hus og graver. Myklebust gnr. 3, Sola kommune, Rogaland. Oppdragsrapport 2014/20, Arkeologisk museum, Uis.

Dahl, B.I & Jensen, C. 2015. Prosjektplan vedr. søknad om dispensasjon fra kml. §8. 4 ledd for id 157229 og id 65854 på Skadberg gnr. 32, Sola kommune, Rogaland. Plan 0491 Skadberg Skoletomt.

Dahl, B.I. 2015: Arkeologisk undersøkelse av tuft på Søyland gnr. 3 bnr.5, Hå kommune, Rogaland. Oppdragsrapport 2015/03. Arkeologisk museum, Universitetet i Stavanger.
Dugstad, S. A. 2012. Kulturhistoriske registreringer. Detaljregulering av Skadberg skoletomt – Plan 0491. Skadberg gnr. 32 bnr. 19, 1180, 1181. Rapport 13/2012. Rogaland fylkeskommune.

Dugstad, S. A. 2012. Kulturhistoriske registreringer. Detaljregulering av Skadberg skoletomt – Plan 0491. Skadberg gnr. 32 bnr. 19, 1180, 1181. Rapport 13/2012. Rogaland fylkeskommune.

Fredh, D. & Soltvedt, E.-C. 2014. Naturvitenskapelige analyser i Tjemslandsmarka. Tjemsland Nordre gnr. 53 bnr. 1 og 68, Hå kommune, Rogaland. AM Oppdragsrapport 2014/16.

Husvegg, J.R. 2015 Sikring og dokumentasjon av skadet hustuft og gravrøys fra yngre romertid. Hellvik gnr.60 bnr.51 Eigersund kommune, Rogaland. Arkeologisk museum, Universitet i Stavanger. 2015

Husvegg, J. R. 2016. Bronsealderrøys og jernalderhus på Skadberg i Sola. *Fra Haug ok heidni* nr. 4/2016.

Jacomet, S. (1987). *Prähistorische Getreidefunde: eine Anleitung zur Bestimmung prähistorischer Gersten- und Weizen- Funde*. Basel, Botanisches Institut des Universität Basel.

Katz, N.Ya., K., S.V.& Kipiani, M.G. (1965). *Atlas and keys of fruits and seeds occuring in the Quaternary deposits of the USSR*. Nauka, Moskva.

Korsmo, E., et al. (1981). *Korsmos ugrasplansjer*. Oslo, Norsk landbruk/Landbruksforlaget.

Lia, Øystein. Rapport om Arkeologisk undersøkelser utført som oppdrag av arkeologisk museum i Stavanger i forbindelse med fylkeskommunens planbehandling NR. OR-253 Arkeologisk Museum 1999

Løken, T., Pilø, L. & Hemdorff, O.H. 1996. Maskinell flateavdekking og utgravning av forhistoriske jordbruksboplasser. En metodisk innføring. AmS-Varia 26, Stavanger.

Myhre, Bjørn, 1980: Soga om Sola og Madla. B. 1 Sola kommune,

Myhre, Bjørn, 1980: Gårdsanlegget på Ullandhaug. 1: Gårdshus i jernalder og tidlig middelalder i Sørvest-Norge. Stavanger

Overland, A. & Westling, S. 2011. Naturvitenskapelig undersøkelse frå Skadberg II. Skadberg gnr. 32/19, Sola k. Rogaland. AM Oppdragsrapport (B) 2011/27.

Petersen, Jan. 1936: Gamle gårdsanlegg i Rogaland bind 1 og 2. H. Aschehoug & co Oslo

Prøsch-Danielsen, L. 1993. Prehistoric agriculture revealed by pollen analysis, plough-marks and sediment studies at Sola, south-western Norway. *Vegetation History and Archaeobotany* 2, 233–244.

Prøsch-Danielsen, L. 2006. Sea-level studies along the coast of southwestern Norway. With emphasis on three short-lived Holocene marine events. *AmS Skrifter* 20, 1–94.

Prøsch-Danielsen, L. & Simonsen, A. 2000. The deforestation patterns and the establishment of the coastal heathland of southwestern Norway. *AmS-Skrifter* 15, Stavanger.

Rødaldalen, Solveig Sølva & Bjørdal, Even. Arkeologisk undersøkelse av gravrøys, røyser og kokegroper fra Orstad gnr 9, Klepp k. Nr 2015/10 Arkeologisk museum, universitetet i Stavanger 2016

Skjelstad, G. 2012. Notat fra befarig 1. og 8. oktober 2012. Sola kommune – Skadbergbakken skoletomt – Konflikt med fornminnefelt id. 157229. Rogaland fylkeskommune.

Skjelstad, G. og Eilertsen, K. S. 2013. Kulturhistoriske undersøkelser i regi av RFK/AM, UiS. Skadbergbakken – vegutvidelse – utgravning i forlengelse av overvåkning 6.-7.11.12. Skadbergbakken gnr. 32 bnr. 1180, Sola kommune. Rapport 49/2013, Rogaland fylkeskommune.

Soltvedt, E-C. 2011. Naturvitenskapelige undersøkelser fra forhistoriske hus på Skadberg, gnr. 32, bnr. 1 og 2, Sola k., Rogaland. AM Oppdragsrapport (B) 2011/12.

Soltvedt, E-C.Løken, T. Prøsch-Danielsen, L. Børshem, R-L. Oma, K 2007. Bøndene på Kvålehodlene. Boplass-, jordbruks- og landskapsutvikling gjennom 6000 år på jæren, SV Norge. Ams-Vatia 47. Arkeologisk museum i Stavanger 2007

Westling, S. and A. Overland 2011. Naturvitenskapelige undersøkelser fra Skadberg II, Skadberg gnr. 32, bnr. 19, Sola k., Rogaland. . Stavanger, AmS-Oppdragsrapport. **2011/27:**
20

E:\Skadberg vedlegg 1 prøveliste

AM nat .vit. j. nr. 2015/1-				Prosjekt : Skadberg			GNR.:	BNR. :	Kommune: Sola		
Prøve nr.	Prøve type	Anlegg nr.	Type anlegg	IntrasisID prøvepunkt	Djup	Lag	Sediment/ materiale	Hus nr. Røys nr. Profil nr.	Innsamlet dato/ signatur	Merknader	
					fra bunn av sjakt cm		4 er summen av elementene i laget, F lagene i de to seriene er ikke nødvendigvis de samme		Eli-Christine Soltvedt, Daniel E Fredh		
1	pollen		dyrknprofil	5940	15	B1 (2)	Sand, litt silt. Stein (noen) Lys brun	Profil nr. 1, serie 1, mot nordøst	ecs & def	trolig ikke mekanisk påvirket	
2	pollen		dyrknprofil	5945	20	B2 (3)	Sand, silt. Orange	"	ecs & def	"	
3	pollen		dyrknprofil	5950	26	B2 (3)	"	"	ecs & def	"	
4	pollen		dyrknprofil	5955	32	F1? (5)	Heterogent, Sand 3, humus 1, stein +, silt+, trekull +, brun og mellombrun ?	"	ecs & def		
5	pollen		dyrknprofil	5960	40	F1? (5)	Heterogent, Sand 3, humus 1, stein +, silt+, trekull +, brun og mellombrun ?	"	ecs & def		
6	pollen		dyrknprofil	5965	47	F1? (5)	Heterogent, Sand 3, humus 1, stein +, silt+, trekull +, brun og mellombrun ?	"	ecs & def		
7	pollen		dyrknprofil	5970	56	F2(6)	Homogent. Sand 2, Humus 2, Silt+, Stein+,trekull+, mørkbrunt	"	ecs & def		
8	pollen		dyrknprofil	5975	64	F2(6)	Homogent. Sand 2, Humus 2, Silt+, Stein+,trekull+, mørkbrunt	"	ecs & def		
9	pollen		dyrknprofil	5980	72	F2(6)	Homogent. Sand 2, Humus 2, Silt+, Stein+,trekull+, mørkbrunt	"	ecs & def		
10	pollen		dyrknprofil	5985	80	F2(6)	Homogent. Sand 2, Humus 2, Silt+, Stein+,trekull+, mørkbrunt	"	ecs & def		

E:\Skadberg vedlegg 1 prøveliste

AM nat .vit. j. nr. 2015/1-				Prosjekt : Skadberg			GNR.:	BNR. :	Kommune: Sola		
Prøve nr.	Prøve type	Anlegg nr.	Type anlegg	IntrasisID prøvepunkt	Djup	Lag	Sediment/ materiale	Hus nr. Røys nr. Profil nr.	Innsamlet dato/ signatur	Merknader	
11	pollen		dyrknprofil	5990	88	F3 (7)	Homogen, sand 3, humus 1 stein +, mørk brun med varm (mot rød orange) lød	"	ecs & def		
12	pollen		dyrknprofil	5995	96	F3 (7)	Homogen, sand 3, humus 1 stein +, mørk brun med varm (mot rød orange) lød	"	ecs & def		
13	pollen		dyrknprofil	6000	106	F3 (7)	Homogen, sand 3, humus 1 stein +, mørk brun med varm (mot rød orange) lød	"	ecs & def		
14	pollen		dyrknprofil	6005	114	AP (8)	Homogen, sand 3, humus 1 stein +, mørk brun	"	ecs & def		
15	pollen		dyrknprofil	6010	121	AP (8)	Homogen, sand 3, humus 1 stein +, mørk brun	"	ecs & def		
16	m morfologi		dyrknprofil	6015		3/4 (B/F1)	se beskrivelse over	"	ecs & def		
17	m morfologi		dyrknprofil	6020		5/6 (F1/F2)	se beskrivelse over	"	ecs & def		
18	m morfologi		dyrknprofil	6025		6/7 (F2/F3)	se beskrivelse over	"	ecs & def		
19	m morfologi		dyrknprofil	6030		7/8 (F3/AP)	se beskrivelse over	"	ecs & def		
20	Jordkjemi		dyrknprofil	6035	44	F1	Heterogent, Sand 3, humus 1, stein +, silt+, trekull +, brun og mellombrun ?	"	ecs & def		
21	Jordkjemi		dyrknprofil	6040	70	F2	Homogent. Sand 2, Humus 2, Silt+, Stein+,trekull+, mørkbrunt	"	ecs & def		
22	Jordkjemi		dyrknprofil	6045	98	F3 (7)	Homogen, sand 3, humus 1 stein +, mørk brun med varm (mot rød orange) lød	"	ecs & def		
23	makro		dyrknprofil	6050	99-110	F3 (7)	Homogen, sand 3, humus 1 stein +, mørk brun med varm (mot rød orange) lød	"	ecs & def		

E:\Skadberg vedlegg 1 prøveliste

AM nat .vit. j. nr. 2015/1-				Prosjekt : Skadberg			GNR.:	BNR. :	Kommune: Sola		
Prøve nr.	Prøve type	Anlegg nr.	Type anlegg	IntrasisID prøvepunkt	Djup	Lag	Sediment/ materiale	Hus nr. Røys nr. Profil nr.	Innsamlet dato/ signatur	Merknader	
24	makro		dyrknprofil	6055	85-99	F3 (7)	Homogen, sand 3, humus 1 stein +, mørk brun med varm (mot rød orange) lød	"	ecs & def		
25	makro		dyrknprofil	6060	69-84	F2(6)	Homogent. Sand 2, Humus 2, Silt+, Stein+,trekull+, mørkbrunt	"	ecs & def		
26	makro		dyrknprofil	6065	52-68	F2(6)	Homogent. Sand 2, Humus 2, Silt+, Stein+,trekull+, mørkbrunt	"	ecs & def		
27	makro		dyrknprofil	6070	32-50	F1	Heterogent, Sand 3, humus 1, stein +, silt+, trekull +, brun og mellombrun ?	"	ecs & def		
28	makro		dyrknprofil	6075	18-28	B3 (3)	Sand, silt. Orange	"	ecs & def		
29	pollen		sjakt/ profil	9686	fra bunn av sjakt 27 cm	F1? 23-34 cm	Grå, Sand 4, trekull+, stein+, grus+, humus+. Homogen	Profil 1, Serie 2, mot nordøst	ecs & def		
30	pollen		sjakt/ profil	9687	32	F1? 23-34 cm	Grå, Sand 4, trekull+, stein+, grus+, humus+. Homogen	"	ecs & def		
31	pollen		sjakt/ profil	9688	36	F2? 34- 45 cm	Mørk grå, Sand3, Humus1, stein+. Homogen	"	ecs & def		
32	pollen		sjakt/ profil	9689	41	F2? 34- 45 cm	Mørk grå, Sand3, Humus1, stein+. Homogen	"	ecs & def		
33	pollen		sjakt/ profil	9690	48	F3? 45-50cm	Brun, Sand4, humus++, stein+, grus+ . Homogen	"	ecs & def		
34	makro		sjakt/ profil	9691	24 - 34 cm	F1? 23-34 cm	Grå, Sand 4, trekull+, stein+, grus+, humus+. Homogen	"	ecs & def		
35	makro		sjakt/ profil	9692	35 - 44 cm	F2? 34- 45 cm	Mørk grå, Sand3, Humus1, stein+. Homogen	"	ecs & def		

E:\Skadberg vedlegg 1 prøveliste

AM nat .vit. j. nr. 2015/1-				Prosjekt : Skadberg			GNR.:	BNR. :	Kommune: Sola	
Prøve nr.	Prøve type	Anlegg nr.	Type anlegg	IntrasisID prøvepunkt	Djup	Lag	Sediment/ materiale	Hus nr. Røys nr. Profil nr.	Innsamlet dato/ signatur	Merknader
36	kull	AI 3180	Ildsted V-del	9716		eldste fase?	Se markering på profiltegning	Hus I	FAA 26.06.15	1. PRI DAT
37	kull	AI 9750	Ildsted midt	9717			Se markering på profiltegning	Hus I/II	FAA 26.06.15	1. PRI DAT
38	kull	AI 3200	Ildsted Ø-del	9718		yngste fase?	Se markering på profiltegning	Hus II	FAA 26.06.15	1. PRI DAT
39	kull	AI 3113	Ildsted	9719			Grunt, N i Hus I	Hus I	BID 26.06.15	PRI DAT
40	kull	AI 3046	Ildsted	9720			Grunt, N i Hus I	Hus I	BID 26.06.15	PRI DAT
41	makro	AS 3220	Takbærende	9814			Tatt fra stolpeavtrykk	Hus I	BID 26.06.15	
42	makro	AS 3230	Takbærende	9815				Hus I	BID 26.06.15	
43	makro	AS 3035	Takbærende	9816				Hus I	BID 26.06.15	
44	makro	AR 8960	Røys, fase 1	9817					FAA 26.06.15	PRI DAT
45	makro	AR 8960	Røys, fase 2	9818					FAA 26.06.15	PRI DAT
46	makro	AR 8910	Røys	9825					MW 26.06.15	PRI DAT
47	makro	AK 5019	Kokegrop	9830					MW 26.06.15	
48	makro	AS 3024	Takbærende	9835				Hus I	BID 26.06.15	
49	makro	AS 6950	Takbærende	9836				Hus I	BID 26.06.15	
50	makro	AS 3070	Takbærende	9837				Hus I	BID 26.06.15	
51	makro	AS 3082	Takbærende	9838				Hus I	BID 26.06.15	
52	makro	AS 3170	Takbærende	9839				Hus I	BID 26.06.15	
53	makro	AS 8370	Takbærende	9840				Hus I	BID 26.06.15	
54	makro	AS3135	Takbærende	9842				Hus I	BID 26.06.15	
55	makro	AS7050	dør, Ø-del	9843				Hus I	BID 26.06.15	
56	makro	AS7050	dør, V-del	9844				Hus I	BID 26.06.15	
57	makro	AS7670	dør, Ø-del	9845				Hus I	BID 26.06.15	
58	makro	AS7670	dør, V-del	9846				Hus I	BID 26.06.15	
59	makro	AG8030/1026	grop u/ lag	10101				Ø for Hus I	JRH	PRI DAT

E:\Skadberg vedlegg 1 prøveliste

AM nat .vit. j. nr. 2015/1-				Prosjekt : Skadberg			GNR.:	BNR. :	Kommune: Sola		
Prøve nr.	Prøve type	Anlegg nr.	Type anlegg	IntrasisID prøvepunkt	Djup	Lag	Sediment/ materiale	Hus nr. Røys nr. Profil nr.	Innsamlet dato/ signatur	Merknader	
60	makro	AG8030	lag Ø for Hus I					Ø for Hus I	JRH	DAT?	
61	makro	AI3618	ildsted Resen	10105				Ø på felt 1	JRH	PRI DAT	
62	makro	AG9210	grop øvre lag	10250			grop m lerikarskår	V på Felt 2			
63	makro	AG9210	grop nedre lag	10251			grop m lerikarskår	V på Felt 2		DAT?	

S13311/1-9

Boplassfunn fra **steinalder/bronsealder/eldre jernalder** fra SKADBERG SKOLETOMT, av SKADBERG (32/19,1180,1181), SOLA K., ROGALAND.

1) **Leirkar** spannformet av kleber/leire.

Et skår spannformet leirkar av kleber holdig gods med dekor av kambånd.

Fnr: 21.

Mål: L: 1,7 cm. B: 14,0 cm. T: 0,5 cm.

Dyrkningslag/kulturlag profil 1.

2) **Leirkar** av keramikk.

Et skår av fin kleber magret leirkar.

Mål: L: 18,0 cm. B: 23,0 cm. T: 0,7 cm.

Profil 1 overgang mellom dyrkningslag/kulturlag.

3) **Leirkar** av keramikk. *Antall:* 9.

Ni bukskårskår mellomfin magret leirkar.

Fnr: 3,7,8,11,15,19,22.

Mål: L: 3,5 cm. B: 2,2 cm. T: 0,8 cm.

~~Strukturnr:~~ Pprofil 1 Alle funnene er fra forskjellige steder i profil 1. Med unntak av fnr. 22 som er fra toppen av S3.

4) **Leirkar** av keramikk. *Antall:* 20.

Nitten bukskår, et randskår, fint magret keramikk.

Fnr: 1,2,4,10,12,13,16,18,24.

Mål: L: 3,4 cm. B: 3,0 cm. T: 0,7 cm.

Alle er funnet i sammenheng med profil 1 med unntak av fnr. 1 som er i fra profil 5, og fnr 24 som er løsfunn.

5) **Jernfragment** av jern. *Antall:* 2.

Tto jernfragment, muligens en spiker.

Fnr: 5,6.

Mål: L: 2,5 cm. B: 1,1 cm.

Profil 1

6) **Leire** av leire.

En bit brent leire

Fnr: 24.

Mål: L: 3,7 cm. B: 2,5 cm. T: 1,5 cm.

Løsfunn

7) **Avslag** av flint. *Antall: 2.*

To avslag av flint. (17) Den ene har et lite parti som er ~~er~~ flateretusjert og har bruksspor. (23) Den andre har en bit med retusj og bruksspor, mulig skraper eller bor.

Fnr: 17,23.

17 er funnet i profil 1, 23 er et løsfunn fra profil 5.

8) **Bein** brent av bark. *Antall: 2.*

To fragmenter brent bein

Fnr: 14 og 20.

~~P~~Profil 1

9) **Trekull** av kull. *Antall: 5.*

Fem prøver med trekull Kp,1,2,3,4,5

Fnr: Kp 1-5.

~~F~~fra profil 1,5 og 6

Funnomstendighet: Arkeologisk registrering/forundersøkelse. Funn fra kulturhistorisk registrering/sjaktning av bosetnings-spor ved Sigrid Alræk Dugstad (RFK). 24-24.08.12 og 29.08-09.09.2011, 12.03 og 23.03.2012

Orienteringsoppgave: Lokaliteten ligger på den sørvestlige enden av Skadbergbakken like ved Skadberg skole.

Kartreferanse/-koordinater: Projeksjon: EU89-UTM; Sone 32, N: 6531994, Ø: 308076.

LokalitetsID: 157229.

Innberetning/litteratur: Sigrid Alræk Dugstad, , Detaljregulering av Skadberg skoledetomte - Plan 0491

Funnet av: Sigrid Alræk Dugstad.

Funnår: 2015.

Katalogisert av: Kristine Orestad Sørgaard.

S13312/1-3

Boplassfunn fra eldre jernalder fra SKADBERG SKOLETOMT, av SKADBERG (32/19), SOLA K., ROGALAND.

1) **Jernfragment** . *Antall:* 3.

Tre biter med jernfragment. Funnet under snitting av stolpe.

Fnr: 1.

Mål: L: 4,0 cm. B: 1,7 cm.

S15

2) **Leire** . *Antall:* 2. To biter brent leire, funnet ved snitting av stolpe

Strukturnr: S16

3) **Trekull** .

Kullprøve, tatt 5-8 cm under overflaten.

Fnr: KP2.

Strukturnr: S11

Funnomstendighet: Arkeologisk utgravning Funn fra utgravning i forbindelse med overvåkning av utvidelse av skolevei vei v/Guro Skjelstad og Krister Scheie Eilertsen (RFK).

Orienteringsoppgave: Lokaliteten ligger på den sørvestlige enden av Skadbergbakken like ved Skadberg skole.

Kartreferanse/-koordinater: *Projeksjon:* EU89-UTM; *Sone* 32, *N:* 6531994, *Ø:* 308076.

LokalitetsID: 157229.

Innberetning/litteratur: Guro Skjelstad og Krister Scheie Eilertsen, , Undersøkelse i REGI AV Rfk/Am UiS

Funnet av: Guro Skjelstad.

Funnår: 2013.

Katalogisert av: Kristine Orestad Sørgaard.

S13444/1-17

Boplassfunn fra SKADBERG (32/19), SOLA K., ROGALAND.

- 1) Ett *skår* av mellomgrov kvarts-og glimmermagret *brukskeramikk* med rødoransje noe ru utside. L: 2,3 cm. B: 3,1 cm. T: 0,6 cm. Fnr: 5. (1F5157)
- 2) To *bukskår* av mellomgrov kvarts-og glimmermagret *brukskeramikk* med rødoransje noe glattet utside. L: 1,9 cm. B: 2,8 cm. T: 0,6 cm. Fnr: 5. (1F5175)
- 3) Ett *bukskår* av relativt tykkvegget mellomgrov kvarts-og glimmermagret *brukskeramikk* med oransje noe ru utside. L: 3,1 cm. B: 3,3 cm. T: 0,8 cm. Fnr: 9. (1F5185)
- 4) Ett *bukskår* av relativt tykkvegget grov kvarts-og glimmermagret *brukskeramikk* med brun utside. L: 1,9 cm. B: 2,2 cm. T: 0,8 cm. Fnr: 11. (1F5195)
- 5) Ett *bukskår* av noe fin kvarts-og glimmermagret *brukskeramikk* med grå glattet utside. Antydning til kamdekor. L: 1,6 cm. B: 2,1 cm. T: 0,6 cm. Fnr: 12. (1F5205)
- 6) To skår, hvorav ett *randskår* og ett *halskår* av mellomgrov kvartsmagret *brukskeramikk* med svartglattet utside. Randen har en rak munning. L: 4,0 cm. B: 2,8 cm. T: 0,6 cm. Fnr: 13. (1F5205)
- 7) Syv *bukskår* av tykkvegget mellomgrov kvarts-og glimmermagret *brukskeramikk* med oransje utside. L: 2,4 cm. B: 2,6 cm. T: 0,9 cm. Fnr: 13. (1F5205)
- 8) Tjueto skår, hvorav to *randskår* og tjue *bukskår* av relativt tykkvegget mellomgrov kvarts-og glimmermagret *brukskeramikk* med lys brun til oransje noe ru utside. Randen utgjør en rak munning. L: 4,2 cm. B: 3,6 cm. T: 0,8 cm. Fnr: 15. (1F5230)
- 9) Ett *skår* av mellomgrov kvartsmagret *brukskeramikk* med oransje ru utside. Antydninger til ruslemming. L: 1,8 cm. B: 1,6 cm. T: 0,6 cm. (1F9851)
- 10) Ett *bukskår* av mellomgrov kvartsmagret *brukskeramikk* med grå og ru utside. L: 2,5 cm. B: 2,0 cm. T: 0,5 cm. Fnr: 165. (1F9405)
- 11) Ett *randskår* av mellomgrov kvarts-og glimmermagret *brukskeramikk* med grå og ru utside. Randen har en noe utoverbøyd munning. L: 3,2 cm. B: 2,0 cm. T: 0,5 cm. Fnr: 140. (1F9187)

12) Tre *skår* av relativt tykkvegget mellomgrov kvartsmagret *brukskeramikk* med oransje og ru utside.Fnr: 172. L: 3,1 cm. B: 2,1 cm. T: 0,7 cm. 1F9715

13) Bladformet, flateretusjert *pilspiss* i *rhyolitt* med konvekse sidekanter og en noe konkav basis. L: 2,6 cm. B: 1,4 cm. T: 0,3 cm. Fnr: 14. (1F5170)

14) En *Flekk* i *flint* med antydning til bruksspor. L: 1,7 cm. B: 1,0 cm. T: 0,2 cm. Fnr: 176.(1F9820)

15) Fire *flintavslag*, hvorav to har cortex. L: 3,0 cm. B: 2,3 cm. T: 0,5 cm. Fnr: 10, 141, 163 og 171.(1F5190, 9186, 9406 og 9710)

16) To fragmenter av *knakkesteiner* i *kvartsitt* L: 7,4 cm. B: 4,8 cm. T: 3,2 cm. Fnr: 77, 133. (1F8630, 9185)

17) Jordprøve. Nat.vit.nr 2015/46.

Strukturnr: Røys 1 målenr: 9825

Funnomstendighet: Arkeologisk utgravning Funn fra utgravning 2015 v/Barbro Dahl.

LokalitetsID: 65854/157229.

Funnet av: Barbro Dahl.

Katalogisert av: Margareth Buer Søliland.

S13445/1-30

Boplassfunn fra bronsealder/eldre jernalder fra SKADBERG SKOLETOMT, av SKADBERG (32/19), SOLA K., ROGALAND.

1) **Leirkar** av keramikk. *Gjenstandsdeler:* bukskår. *Antall fragmenter:* 3

Tre bukskår av relativt tykkvegget grov kvartsmagret brukskeramikk med grå utside.

Fnr: 25.

Mål: L: 1,6 cm. B: 3,0 cm. T: 0,8 cm.

Datering: 1100 f.Kr.–550 e.Kr

Strukturnr: Røys 2 INTRASIS målenr: 1F6082

2) **Leirkar** av keramikk. *Gjenstandsdeler:* bunnskår . *Antall fragmenter:* 1

Ett bunnskår av tykkevegget mellomgrov kvartsmagret brukskeramikk med en grå utside.

Bunnskåret er flatt.

Fnr: 26.

Mål: L: 4,1 cm. B: 3,9 cm. T: 1,2 cm.

Datering: 1100 f.Kr.–550 e.Kr.

Strukturnr: Røys 2 INTRASIS målenr: 6083

3) **Leirkar** av keramikk. *Gjenstandsdeler:* bukskår. *Antall fragmenter:* 1

Ett bukskår av mellomgrov kvarts- og glimmermagret brukskeramikk med en grå og oransje utside.

Fnr: 27.

Mål: L: 1,8 cm. B: 2,6 cm. T: 0,6 cm.

Datering: 500 f.Kr.–550 e.Kr.

Strukturnr: Røys 2 INTRASIS målenr: 1F6084

4) **Leirkar** av keramikk, *var.* forrådskar. *Gjenstandsdeler:* bukskår. *Antall fragmenter:* 1

Ett bukskår av tykkvegget mellomgrov kvartsmagret brukskeramikk med oransje glattet utside. Skåret er trolig fra et forrådskar.

Fnr: 29.

Mål: L: 3,4 cm. B: 2,8 cm. T: 1,4 cm.

Datering: 1800–500 f.Kr.

Strukturnr: Røys 2 INTRASIS målenr: 1F6086

5) **Leirkar** av keramikk. *Gjenstandsdeler:* randskår. *Antall fragmenter:* 1

Ett randskår av mellomgrov kvartsmagret brukskeramikk med en lys brun noe glattet utside.

Fnr: 30.

Mål: L: 1,4 cm. B: 3,1 cm. T: 0,7 cm.

Datering: 500 f.Kr.–550 e.Kr.

Strukturnr: Røys 2 INTRASIS målenr: 1F6087

6) **Leirkar** av keramikk. *Gjenstandsdel:* bukskår . *Antall fragmenter:* 1
Ett bukskår av fin kvartsmagret brukskeramikk med brun glattet utside.
Fnr: 32.

Mål: L: 1,6 cm. B: 1,7 cm. T: 0,5 cm.

Datering: 500 f.Kr.–550 e.Kr.

Strukturnr: Røys 2 INTRASIS målenr: 1F6089

7) **Leirkar** av keramikk. *Gjenstandsdel:* bukskår. *Antall fragmenter:* 10
Ti bukskår av tykkvegget mellomgrov brukskeramikk med rød og glattet utside. Antydning til matskorpe på innsiden av skårene.

Fnr: 23,48,49 og 84.

Mål: L: 8,0 cm. B: 5,6 cm. T: 1,0 cm.

Datering: 500 f.Kr.–550 e.Kr.

Strukturnr: Røys 2 INTRASIS målenr: 1F6106, 6080, 6107 og 8637

8) **Bryne** trapesoid tverrsnitt av sandstein. *Antall fragmenter:* 1
Fragment av bryne i rød sandstein med trapesoid tverrsnitt.

Fnr: 99.

Mål: L: 3,3 cm. B: 4,1 cm. T: 2,6 cm.

Strukturnr: Røys 2 INTRASIS målenr: 1F86523,

9) **Fragment** av bergart. *Antall fragmenter:* 1
Fragment av slipt gjenstand i bergart.

Fnr: 146.

Mål: L: 4,4 cm. B: 2,3 cm. T: 0,4 cm.

Strukturnr: Røys 2 INTRASIS målenr: 1F9206

10) **Pilspiss** trekantet av flint. *Antall fragmenter:* 1
Forarbeid til en trekantet, flatretusjert pilspiss i flint med retusjerte konkave sidekanter.

Fnr: 24.

Mål: L: 4,1 cm. B: 2,6 cm. T: 0,4 cm.

Datering: 4000–ca. 1800 f.Kr.

Strukturnr: Røys 2 INTRASIS målenr: 6081

11) **Bergkrystall** av bergkrystall. *Antall fragmenter:* 1
Fragment av bergkrystall.

Fnr: 92.

Mål: L: 1,1 cm. B: 1,4 cm. T: 0,3 cm.

Strukturnr: Røys 2. INTRASIS målenr: 1F8644

12) **Splint** av flint. *Antall fragmenter: 1*

plint av flint.

Fnr: 107.

Mål: L: 0,9 cm. B: 0,3 cm. T: 0,2 cm.

Datering: 4000–ca. 1800 f.Kr.

Strukturnr: Røys 2. INTRASIS målenr: 1F8660

13) **Avslag** av flint. *Antall: 5. Antall fragmenter: 5*

Fem avslag av flint, hvorav ett har cortex.

Mål: L: 4,0 cm. B: 1,7 cm. T: 0,4 cm.

Datering: 4000–ca. 1800 f.Kr.

Strukturnr: Røys 2. INTRASIS målenr: 1F8636, 8641, 8647, 8644 og 9198

14) **Jordprøve**. *Antall: 2.*

To jordprøver. Fase 1 og 2. Nat.vit.nr. 2015/44-45

Strukturnr: Røys 2

15) **Leirkar** av keramikk. *Gjenstandsdel: Bukskår. Antall fragmenter: 10*

Ti bukskår av fin til mellomgrov kvartsmagret brukskeramikk, med oransjegrå utside.

Fnr: 81, 45, 90, 161, 136 og 109.

Mål: Stl: 3,8 cm. Stb: 3,4 cm. Stt: 0,9 cm.

INTRASIS målenr: 1F8633, 1F6101, 1F8642, 1F9366, 1F9199 og 1F8662

16) **Leirkar** av keramikk. *Gjenstandsdel: bukskår. Antall fragmenter: 2*

To bukskår av kvartsmagret brukskeramikk med rødlig utside.

Fnr: 31 og 91.

Mål: Stl: 3,1 cm. Stb: 2,4 cm. Stt: 0,8 cm.

INTRASIS målenr. 1F6088 og 1F8643

17) **Leirkar** av keramikk. *Gjenstandsdel: Bukskår. Antall fragmenter: 4*

Fire bukskår av kvartsmagret brukskeramikk, med blek gråoransje utside.

Fnr: 44, 160, 124 og 166.

Mål: Stl: 4,4 cm. Stb: 3,9 cm. Stt: 1,0 cm.

INTRASIS målenr. 1F6103, 1F8830, 1F9365 og 1F9404

18) **Leirkar** av keramikk. *Gjenstandsdel: Bukskår. Antall fragmenter: 20*

Tjue bukskår av mellomgrov, kvartsmagert brukskeramikk med grålig, rødoransje utside.

Fnr: 114, 91, 82, 104, 100, 136, 47, 108, 126, 144, 105, 103, 137 og 88.

Mål: Stl: 4,4 cm. Stb: 3,5 cm. Stt: 1,0 cm.

INTRASIS målenr. 1F8667, 1F8643, 1F8635, 1F8657, 1F8653, 1F9199, 1F6105, 1F8661, 1F8840, 1F9203, 1F8658, 1F8656, 1F9200 og 1F8640

19) **Leirkar** av keramikk. *Gjenstandsdeler:* bunnskår. *Antall fragmenter:* 3
Tre bunnskår av relativt tykkvegget, grov-, kvartsmagret brukskeramikk, med blek oransje
utside

Fnr: 125.

Mål: Stl: 5,1 cm. *Stb:* 4,4 cm. *Stt:* 1,3 cm. *Sth:* 2,3 cm.

INTRASIS målenr. 1F8835

20) **Leirkar** av keramikk. *Gjenstandsdeler:* bukskår. *Antall fragmenter:* 6
Seks bukskår av grov- og kvartsmagret brukskeramikk med grålig oransje utside.

Fnr: 125, 166.

Mål: Stl: 3,9 cm. *Stb:* 2,3 cm. *Stt:* 2,0 cm.

INTRASIS målenr. 1F8835, 1F9404

21) **Leirkar** av keramikk. *Gjenstandsdeler:* randskår. *Antall fragmenter:* 1
Ett randskår av grov- kvartsmagret brukskeramikk, med lys brun utside. Randen er avrundet
og bøyd utover.

Fnr: 90.

Mål: Stl: 5,3 cm. *Stb:* 4,0 cm. *Stt:* 1,0 cm. *Sth:* 3,2 cm.

INTRASIS målenr. 1F8642

22) **Leirkar** av keramikk. *Gjenstandsdeler:* bukskår. *Antall fragmenter:* 23
Tjuetre bukskår av grov-, kvartsmagret brukskeramikk med gråoransje, sortspettet utside.

Fnr: 125, 89, 101, 162, 166.

Mål: Stl: 4,7 cm. *Stb:* 3,0 cm. *Stt:* 1,0 cm.

INTRASIS målenr. 1F8835, 1F8639, 1F8654, 1F9367, 1F9404

23) **Leirkar** av keramikk. *Gjenstandsdeler:* bukskår. *Antall fragmenter:* 3
To bukskår av grov-, kvartsmagret brukskeramikk med lys beige utside.

Fnr: 105 og 170.

Mål: Stl: 2,4 cm. *Stb:* 2,4 cm. *Stt:* 0,9 cm.

INTRASIS målenr. 1F8658 og 1F9403

24) **Leirkar** av keramikk. *Gjenstandsdeler:* randskår. *Antall fragmenter:* 1
Ett randskår av kvartsmagret brukskeramikk med oransjebrun utside.

Fnr: 138.

Mål: Stl: 2,2 cm. *Stb:* 1,9 cm. *Stt:* 0,9 cm.

INTRASIS målenr. 1F9201

25) **Leirkar** av keramikk. *Gjenstandsdeler:* randsskår. *Antall fragmenter:* 1

Ett randsskår av mellomgrov-, kvartsmagret brukskeramikk med oransje utside. Randkanten er avrundet og fortykket på utsiden.

Fnr: 134.

Mål: Stl: 3,1 cm. *Stb:* 2,3 cm. *Stt:* 0,8 cm.

INTRASIS målenr. 1F9197

26) **Leirkar** av keramikk. *Gjenstandsdeler:* bukskår. *Antall fragmenter:* 2

To bukskår av relativ tykk, mellomgrov-, kvartsmagret brukskeramikk, med oransje utside.

Fnr: 145 og 80.

Mål: Stl: 3,4 cm. *Stb:* 2,6 cm. *Stt:* 1,8 cm.

INTRASIS målenr. 1F9204 og 1F8634

27) **Leirkar** av keramikk. *Gjenstandsdeler:* Randsskår. *Antall fragmenter:* 1

Et randsskår av kvartsmagret brukskeramikk med oransje utside, randen er utbrettet og avrundet.

Fnr: 130.

Mål: Stl: 1,9 cm. *Stb:* 1,8 cm. *Stt:* 1,0 cm.

INTRASIS målenr. 1F9025

28) **Leirkar** av keramikk. *Gjenstandsdeler:* bukskår. *Antall fragmenter:* 14

Tretten bukskår og et randsskår av kvartsmagret brukskeramikk med oransjegår utside. Randsskåret er utbrettet, avrundet og noe fortykket.

Fnr: 46, 102, 129, 139, 113, 93, 85, 110, 124, 114, 101.

Mål: Stl: 3,7 cm. *Stb:* 3,1 cm. *Stt:* 1,0 cm.

INTRASIS målenr. 1F6102, 1F8655, 1F9020, 1F9202, 1F8666, 1F8645, 1F8638, 1F8663, 1F8830, 1F8667, 1F8654,

29) **Leirkar** av keramikk. *Gjenstandsdeler:* bukskår. *Antall fragmenter:* 4

Fire bukskår av brukskeramikk av kvartsmagret brukskeramikk med svartspettet brun utside. Fragmentene er sammenføyd.

Fnr: 166.

Mål: Stl: 4,2 cm. *Stb:* 2,6 cm. *Stt:* 0,9 cm.

INTRASIS målenr. 1F9404

30) **Ukjent** av bein. *Gjenstandsdeler:* Ukjent. *Antall fragmenter:* 11

Elleve fragmenter av brent bein.

Fnr: 43.

Mål: Stl: 0,8 cm. *Stb:* 0,7 cm. *Stt:* 0,5 cm.

INTRASIS målenr. 1F6104

Funnomstendighet: Arkeologisk utgravning Utgravningen på Skadberg (gnr.32 Bnr.19 sola kommune) fra 20 april til 17 juni 2015. Under utgravningen fant vi 223 anleggsspor, blant disse har vi klart å identifisere tre treskipa hus fra Eldre jernalder. En bort rydda gravrøys og et steinbelte som kan ha fungert som en eiendom eller innmark/utmark markør. I dette steinbelte fant vi flere røyser, der det ble prioritert å undersøke det fire mest lovende av disse. Dette funn nummeret omhandler gjenstander funnet i røys 2 i felt 2.

Kartreferanse/-koordinater: Projeksjon: EU89-UTM; Sone 32, N: 6532000, Ø: 308100.

LokalitetsID: 65854/157229.

Funnet av: Barbro Dahl.

Katalogisert av: Jon Reinhardt Husvegg.

S13446/1-15

Boplassfunn fra bronsealder/eldre jernalder fra SKADBERG SKOLETOMT, av SKADBERG (32/19), SOLA K., ROGALAND.

1) **Leirkar** av keramikk. *Gjenstandsdel:* halskår. *Antall fragmenter:* 1

Tykkvegget, mellomgrov kvartsmagret brukskeramikk med lys brun utside og matskorpe på innsiden. Skåret er noe glattet i øvre del og antydning til ruslemming i nedre del.

Mål: L: 4,3 cm. B: 6,0 cm. T: 0,9 cm.

Datering: 1800–500 f.Kr.

Strukturnr: Røys 3 INTRASIS målenr: 1F6095

2) **Leirkar** av keramikk. *Gjenstandsdel:* halskår. *Antall fragmenter:* 1

Et mellomgrov kvartsmagret brukskeramikk med grå, ruslemmet utside med antydning til knopper/vulster i øvre del.

Fnr: 39.

Mål: L: 1,8 cm. B: 2,3 cm. T: 0,6 cm.

Datering: 1800–500 f.Kr.

Strukturnr: Røys 3 INTRASIS målenr: 1F6096

3) **Leirkar** av keramikk. *Gjenstandsdel:* randskår. *Antall fragmenter:* 2

To randskår. Tykkvegget, mellomgrov kvarts-og glimmermagret brukskeramikk med oransje utside.

Fnr: 41.

Mål: L: 2,4 cm. B: 3,2 cm. T: 0,9 cm.

Datering: 1800–500 f.Kr.

Strukturnr: Røys 3 INTRASIS målenr: 1F6098

4) **Leirkar** av keramikk. *Gjenstandsdel:* bunnskår. *Antall fragmenter:* 1

Tykkvegget, mellomgrov kvartsmagret brukskeramikk med brun utside.

Fnr: 42.

Mål: L: 3,3 cm. B: 4,1 cm. T: 1,2 cm.

Datering: 1100 f.Kr.–550 e.Kr.

Strukturnr: Røys 3 INTRASIS målenr: 1F6099

5) **Leirkar** av keramikk. *Gjenstandsdel:* bukskår. *Antall fragmenter:* 1

Et skår tykkvegget, mellomgrov kvartsmagret brukskeramikk med oransje utside.

Fnr: 50.

Mål: L: 2,7 cm. B: 2,5 cm. T: 0,8 cm.

Datering: 1100 f.Kr.–550 e.Kr.

Strukturnr: Røys 3 INTRASIS målenr: 1F6100

6) **Leirkar** av keramikk. *Gjenstandsdeler:* bukskår . *Antall fragmenter:* 1
Et skår Relativt tynnvegget, mellomgrov kvarts og glimmermagret brukskeramikk med svartglittet utside.

Fnr: 142.

Mål: L: 2,2 cm. B: 2,4 cm. T: 0,4 cm.

Datering: 300–550

Strukturnr: Røys 3 INTRASIS målenr: 1F9205

7) **Leirkar** av keramikk. *Gjenstandsdeler:* randskår . *Antall fragmenter:* 1
Relativt tynnvegget, mellomgrov kvarts-og glimmermagret brukskeramikk med grå og noe polert utside.

Fnr: 153.

Mål: L: 2,3 cm. B: 3,6 cm. T: 0,5 cm.

Datering: 500 f.Kr.–550 e.Kr.

Strukturnr: Røys INTRASIS målenr: 1F9377

8) **Leirkar** av keramikk, var. forrådskar. *Gjenstandsdeler:* bukskår . *Antall fragmenter:* 1
Tykkvegget, mellomgrov kvartsmagret brukskeramikk med oransje og noe glattet utside. Skåret er trolig fra et forrådskar.

Fnr: 158.

Mål: L: 3,6 cm. B: 4,2 cm. T: 1,3 cm.

Datering: 1800–500 f.Kr.

Strukturnr: Røys 3 INTRASIS målenr: 1F9378

9) **Leirkar** av keramikk. *Gjenstandsdeler:* bukskår. *Antall fragmenter:* 7
Syv bukskår av mellomgrov kvarts-og glimmermagret brukskeramikk med lys brun utside. Fire av skårene har matskorpe på innsiden.

Fnr: 164.

Datering: 1100 f.Kr.–550 e.Kr.

Strukturnr: Røys 3. INTRASIS målenr: 1F9399

10) **Leirkar** av keramikk. *Gjenstandsdeler:* bukskår. *Antall fragmenter:* 1
Tykkvegget, mellomgrov kvarts-og glimmermagret brukskeramikk med lys brun utside.

Fnr: 168.

Mål: L: 3,6 cm. B: 3,6 cm. T: 0,8 cm.

Datering: 1800–500 f.Kr.

Strukturnr: Røys 3 INTRASIS målenr: 1F9400

11) **Leirkar** av keramikk. *Gjenstandsdeler:* randskår. *Antall fragmenter:* 1
Relativt tykkvegget, grovkornet kvartsmagret brukskeramikk med grå og polert utside.

Fnr: 168.

Mål: L: 5,3 cm. B: 5,3 cm. T: 0,7 cm.

Datering: 1800–500 f.Kr.

Strukturnr: Røys 3 INTRASIS målenr: 1F9400

12) **Leirkar** . *Gjenstandsdeler*: skår. *Antall fragmenter*: 2

To skår, ett randskår og ett bunnskår. Relativt tynnvegget, mellomgrov kvarts og glimmermagret brukskeramikk med brun og noe polert utside.

Fnr: 169.

Mål: *L*: 2,4 cm. *B*: 3,2 cm. *T*: 0,4 cm.

Datering: 500 f.Kr.–550 e.Kr.

Struktur: Røys 3 INTRASIS målenr: 1F9401

13) **Leirkar** av keramikk. *Gjenstandsdeler*: bukskår. *Antall fragmenter*: 3

Tre bukskår av grov kvartsmagret brukskeramikk med oransje utside.

Fnr: 175.

Mål: *L*: 3,6 cm. *B*: 4,3 cm. *T*: 0,6 cm.

Datering: 1800–500 f.Kr.

Struktur: Røys 3 INTRASIS målenr: 1F9823

14) **Slipestein** av sandstein. *Gjenstandsdeler*: fragment. *Antall fragmenter*: 1

Fragment av en slipestein i rød sandstein.

Mål: *L*: 3,6 cm. *B*: 5,0 cm. *T*: 0,6 cm.

Datering: 1100 f.Kr.–550 e.Kr.

Struktur: Røys 4 INTRASIS målenr: 1F9379

15) **Bein** brent av bein. *Antall*: 2. *Antall fragmenter*: 2

To brente beinfragmenter.

Fnr: 40.

Struktur: Røys 3 INTRASIS målenr: 1F6097

Funnomstendighet: Arkeologisk utgravning Utgravningen på Skadberg (gnr.32 Bnr.19 sola kommune) fra 20 april til 17 juni 2015. Under utgravningen fant vi 223 anleggspor, blant disse har vi klart å identifisere tre treskipa hus fra Eldre jernalder. En bort rydda gravrøys og et steinbelte som kan ha fungert som en eiendom eller innmark/utmark markør. I dette steinbelte fant vi flere røyser, der det ble prioritert å undersøke de fire mest lovende av disse. Dette funn nummeret omhandler gjenstander funnet i røys 3.

Orienteringsoppgave: Lokaliteten ligger på den sørvestlige enden av Skadbergbakken like ved Skadberg skole.

Kartreferanse/-koordinater: *Projeksjon*: EU89-UTM; *Sone* 32, *N*: 6532000, *Ø*: 308100.

LokalitetsID: 65854/157229.

Funnet av: Barbro Dahl.

Katalogisert av: Jon Reinhardt Husvegg.

S13447/1-6

Boplassfunn fra yngre steinalder/bronsealder/eldre jernalder fra SKADBERG SKOLETOMT, av SKADBERG (32/19), SOLA K., ROGALAND.

1) **Leirkar** av keramikk, var. uviss. *Gjenstandsdel:* skår. *Antall fragmenter:* 2
Ett randskår og ett bukskår. Tykkvegget, grov kvartsmagret brukskeramikk med oransje utside.

Mål: L: 3,3 cm. B: 3,0 cm. T: 1,0 cm.

Datering: 1800–500 f.Kr.

Funnet ved avdekking.

2) **Leirkar** av keramikk, var. uviss. *Gjenstandsdel:* bukskår. *Antall fragmenter:* 4
Fire bukskår. Mellomgrov kvarts-og glimmermagret brukskeramikk med oransje utside.

Fnr: 174.

Mål: L: 2,3 cm. B: 2,3 cm. T: 0,5 cm.

Datering: 500 f.Kr.–550 e.Kr.

Strukturnr: 9580 Røys 4a. INTRASIS målenr: 1F9819

3) **Skraper** skiveskraper av flint. *Antall fragmenter:* 1
Skiveskraper av mørk grå flint. Avslag med konveks, tilnærmet sirkulær retusj langs med sidekantene. Deler av den ene sidekanten mangler retusj på grunn av cortex.

Fnr: 174.

Mål: L: 4,6 cm. B: 4,3 cm. T: 0,3 cm.

Datering: 4000–ca. 1100 f.Kr.

Strukturnr: 9580 Røys 4a

4) **Avslag** av flint. *Antall fragmenter:* 1

Avslag av grå flint.

Fnr: 35.

Mål: L: 2,3 cm. B: 0,5 cm. T: 0,2 cm.

Datering: 4000–ca. 1800 f.Kr.

Strukturnr: 9580 Røys. Intrasis målenr: 1F6092

5) **Øks** tynnakkert av diabas. *Gjenstandsdel:* nakke. *Antall fragmenter:* 1

Slipt nakkefragment av en øks i grønnlig diabas.

Mål: L: 7,3 cm. B: 4,9 cm. T: 2,6 cm.

Datering: 4000–ca. 1800 f.Kr.

Strukturnr: Røys 4. Funnet under utgraving av røys.

6) **Avslag** av flint. *Antall fragmenter: 1*

Avslag av grå flint med cortex.

Fnr: 37.

Mål: L: 4,8 cm. B: 3,7 cm. T: 0,6 cm.

Datering: 4000–ca. 1800 f.Kr.

Strukturnr: Røys 4. INTRASIS målenr: 1F6094

Funnomstendighet: Arkeologisk utgravning Arkeologisk utgravning Utgravningen på Skadberg (gnr.32 Bnr.19 sola kommune) fra 20 april til 17 juni 2015. Under utgravningen fant vi 223 anleggspor, blant disse har vi klart å identifisere tre treskipa hus fra Eldre jernalder.

En bort rydda gravrøys og et steinbelte som kan ha fungert som en eiendom eller innmark/utmark markør. I dette steinbelte fant vi flere røyser, der det ble prioritert å undersøke det fire mest lovende av disse. Dette funn nummeret omhandler gjenstander funnet i røys 4.

Orienteringsoppgave: Lokaliteten ligger på den sørvestlige enden av Skadbergbakken like ved Skadberg skole.

Kartreferanse/-koordinater: Projeksjon: EU89-UTM; Sone 32, N: 653200, Ø: 308100.

LokalitetsID: 65854/157229.

Funnet av: Barbro Dahl.

Funnår: 2015.

Katalogisert av: Jon Reinhardt Husvegg.

S13448/1-28

Boplassfunn fra steinalder/bronsealder/eldre jernalder fra SKADBERG SKOLETOMT, av SKADBERG (32/19), SOLA K., ROGALAND.

1) **Leirkar** av keramikk, var. uviss. *Gjenstandsdeler:* bukskår. *Antall fragmenter:* 1
Relativt tykkevegget mellomgrov kvarts-og glimmermagret brukskeramikk med oransje utside.

Fnr: 6.

Mål: L: 3,1 cm. B: 4,0 cm. T: 0,8 cm.

Datering: 500 f.Kr.–550 e.Kr.

INTRASIS målenr: 1F5160

2) **Leirkar** av keramikk, var. uviss. *Gjenstandsdeler:* bukskår. *Antall fragmenter:* 1
Et skår mellomgrov kvarts og kvartsmagret brukskeramikk med oransje utside.

Fnr: 19.

Mål: L: 1,8 cm. B: 2,6 cm. T: 0,5 cm.

Datering: Eldre jernalder

INTRASIS målenr: 1F5935

3) **Leirkar** . *Gjenstandsdeler:* bukskår. *Antall fragmenter:* 5

Fem bukskår av tykkvegget, grov kvarts og glimmermagret brukskeramikk med oransje fint glattet utside.

Mål: L: 2,3 cm. B: 3,1 cm. T: 1,0 cm.

Datering: 1100 f.Kr.–550 e.Kr.

INTRASIS målenr: 1F8648

4) **Leirkar** av keramikk. *Gjenstandsdeler:* bukskår. *Antall fragmenter:* 1

Mellomgrov kvarts og glimmermagret brukskeramikk med oransje fint glattet utside.

Fnr: 96.

Mål: L: 2,0 cm. B: 1,8 cm. T: 0,5 cm.

Datering: 1800–500 f.Kr.

INTRASIS målenr: 1F8651

5) **Leirkar** av keramikk. *Gjenstandsdeler:* bukskår. *Antall fragmenter:* 1

Mellomgrov kvartsmagret brukskeramikk med oransje utside.

Fnr: 97.

Mål: L: 1,5 cm. B: 0,7 cm. T: 0,5 cm.

Datering: 500 f.Kr.–550 e.Kr.

INTRASIS målenr: 1F8649

6) **Leirkar** av keramikk. *Gjenstandsdeler:* bukskår. *Antall fragmenter:* 1
Relativt tykkvegget, mellomgrov kvartsmagret brukskeramikk med oransje og fint glattet utside.

Fnr: 111.

Mål: L: 1,8 cm. B: 1,7 cm. T: 0,6 cm.

Datering: 500 f.Kr.–550 e.Kr.

INTRASIS målenr: 1F8664

7) **Leirkar**. *Gjenstandsdeler:* bukskår. *Antall fragmenter:* 1
Tykkvegget, mellomgrov kvartsmagret brukskeramikk med oransje utside.

Fnr: 115.

Mål: L: 3,2 cm. B: 2,8 cm. T: 1,1 cm.

Datering: 1800–500 f.Kr.

INTRASIS målenr: 1F8668

8) **Leirkar** av keramikk. *Gjenstandsdeler:* randskår. *Antall fragmenter:* 1
Mellomgrov kvartsmagret brukskeramikk med oransje utside.

Fnr: 117.

Mål: L: 2,3 cm. B: 2,7 cm. T: 0,4 cm.

Datering: 500 f.Kr.–550 e.Kr.

INTRASIS målenr: 1F8670

9) **Leirkar** av keramikk. *Gjenstandsdeler:* bukskår. *Antall fragmenter:* 1
Mellomgrov kvartsmagret brukskeramikk med oransje utside.

Fnr: 118.

Mål: L: 2,1 cm. B: 1,8 cm. T: 0,5 cm.

Datering: 500 f.Kr.–550 e.Kr.

INTRASIS målenr: 1F8673

10) **Leirkar** av keramikk. *Gjenstandsdeler:* bukskår. *Antall fragmenter:* 8
Åtte bukskår av mellomgrov, kvartsmagret brukskeramikk med oransje utside

Fnr: 120.

Mål: L: 3,0 cm. B: 2,7 cm. T: 0,8 cm.

Datering: 1100 f.Kr.–550 e.Kr.

INTRASIS målenr: 1F8672

11) **Leirkar** av keramikk. *Gjenstandsdeler:* bukskår. *Antall fragmenter:* 2
To bukskår av tykkvegget mellomgrov kvarts og glimmermagret brukskeramikk med en oransje fint glattet utside. Antydning til matskorpe på innsiden av begge skårene.

Fnr: 121.

Mål: L: 2,7 cm. B: 3,0 cm. T: 0,8 cm.

Datering: 1100 f.Kr.–550 e.Kr.

INTRASIS målenr: 1F8674

12) **Leirkar** av keramikk. *Gjenstandsdeler:* bukskår. *Antall fragmenter:* 3
To bukskår av mellomgrov kvartsmagret brukskeramikk med rød utside.
Fnr: 123.

Mål: L: 1,8 cm. B: 2,3 cm. T: 0,4 cm.

Datering: 500 f.Kr.–550 e.Kr.

INTRASIS målenr: 1F8676

13) **Leirkar** av keramikk. *Gjenstandsdeler:* halskår. *Antall fragmenter:* 1
Mellomgrov kvartsmagret brukskeramikk med oransje utside.

Fnr: 131.

Mål: L: 1,4 cm. B: 1,4 cm. T: 0,5 cm.

Datering: 500 f.Kr.–550 e.Kr.

INTRASIS målenr: 1F9181

14) **Leirkar** av keramikk, *var.* forrådskar. *Gjenstandsdeler:* bukskår. *Antall fragmenter:* 1
Tykkvegget mellomgrov kvartsmagret brukskeramikk med oransje utside og antydninger til ruslemming. Trolig er skåret fra et forrådskar.

Fnr: 132.

Mål: L: 2,3 cm. B: 3,1 cm. T: 0,8 cm.

Datering: 1800–500 f.Kr.

INTRASIS målenr: 1F9183

15) **Leirkar** av keramikk. *Gjenstandsdeler:* bukskår. *Antall fragmenter:* 1
Relativt tykkvegget, mellomgrov kvartsmagret brukskeramikk med oransje utside.

Fnr: 75.

Mål: L: 2,6 cm. B: 3,3 cm. T: 0,7 cm.

Datering: 1800–500 f.Kr.

INTRASIS målenr: 1F8628

16) **Leirkar** av keramikk. *Gjenstandsdeler:* randskår. *Antall fragmenter:* 1
Et randskår av relativt tykkvegget, mellomgrov kvartsmagret brukskeramikk med oransje utside.

Fnr: 76.

Mål: L: 2,6 cm. B: 5,2 cm. T: 0,7 cm.

Datering: 1800–500 f.Kr.

Sjakt 9383. INTRASIS målenr: 1F8629

17) **Leirkar** av keramikk. *Gjenstandsdeler:* bukskår. *Antall fragmenter:* 1
Relativt tykkvegget, mellomgrov kvarts- og glimmermagret brukskeramikk med grå utside.

Fnr: 152.

Mål: L: 2,7 cm. B: 3,4 cm. T: 0,6 cm.

Datering: 1100 f.Kr.–550 e.Kr.

Sjakt 9450. INTRASIS målenr: 1F9380

18) **Leirkar** av keramikk. *Gjenstandsdel:* bukskår. *Antall fragmenter:* 2
To bukskår av tykkvegget grovkornet kvartsmagret brukskeramikk med oransje utside.
Fnr: 154.
Mål: L: 2,4 cm. B: 3,5 cm. T: 0,8 cm.
Datering: 1800–500 f.Kr.
Sjakt 9450. INTRASIS målenr: 1F9386

19) **Leirkar** av keramikk. *Gjenstandsdel:* bukskår. *Antall fragmenter:* 5
Fem bukskår av tykkvegget, grov kvartsmagret brukskeramikk med oransje glattet utside.
Fnr: 155.
Mål: L: 2,6 cm. B: 2,7 cm. T: 1,3 cm.
Datering: 1800–500 f.Kr.
INTRASIS målenr: 1F9385

20) **Leirkar** av keramikk. *Gjenstandsdel:* bukskår. *Antall fragmenter:* 3
Tre bukskår av tykkvegget mellomgrov kvartsmagret brukskeramikk med oransje fint glattet utside.
Fnr: 156.
Mål: L: 2,3 cm. B: 4,0 cm. T: 0,9 cm.
Datering: 1800–500 f.Kr.
Sjakt 9450. INTRASIS målenr: 1F9383

21) **Leirkar** av keramikk. *Gjenstandsdel:* bukskår. *Antall fragmenter:* 2
To bukskår av tykkevegget mellomgrov kvartsmagret brukskeramikk med lys brun glattet utside.
Fnr: 157.
Mål: L: 2,7 cm. B: 3,1 cm. T: 0,9 cm.
Datering: 1800–500 f.Kr.
Sjakt 9450. INTRASIS målenr: 1F9384

22) **Leirkar** av keramikk. *Gjenstandsdel:* bukskår. *Antall fragmenter:* 1
Tykkvegget mellomgrov kvartsmagret brukskeramikk med oransje fint glattet utside.
Fnr: 159.
Mål: L: 3,7 cm. B: 4,1 cm. T: 1,1 cm.
Datering: 1800–500 f.Kr.
Sjakt 9450. INTRASIS målenr: 1F9382

23) **Avslag** av kvarts. *Antall fragmenter:* 1
Avslag av kvarts.
Fnr: 7.
Mål: L: 5,6 cm. B: 6,5 cm. T: 1,0 cm.
Datering: 4000–ca. 1800 f.Kr.
Strukturnr: Felt 2 INTRASIS målenr: 1F5165

24) **Øks** tverregget av bergart, var. vestlandsøks. *Gjenstandsdeler:* egg. *Antall fragmenter:* 1
Egg av vestlandsøks. Slipt, tverregget bergartsøks med et rektangulært tverrsnitt.

Fnr: 119.

Mål: L: 7,7 cm. B: 4,2 cm. T: 1,7 cm.

Datering: 4000–ca. 1800 f.Kr.

Strukturnr: Felt 2 INTRASIS målenr: 1F8671

25) **Stein** rund av bergart. *Antall fragmenter:* 1
Knakkestein i bergart.

Fnr: 98.

Mål: L: 6,0 cm. B: 4,0 cm. T: 4,0 cm.

Strukturnr: Felt 2 INTRASIS målenr: 1F8650

26) **Avslag** av flint. *Antall:* 9.

Ni avslag av grå og hvit flint. To av avslagene har bruksspor, tre av avslagene har cortex og ett avslag er brent.

Fnr: 22,36,72,94,106,116,122, og 132.

Mål: L: 5,0 cm. B: 3,6 cm. T: 0,4 cm.

Datering: 4000–ca. 1800 f.Kr.

Strukturnr: Felt 2 INTRASIS målenr .1F6093, 5930, 8627, 8649, 8659, 8669, 8675, 9183 og 9850

27) **Leirkar** av keramikk. *Gjenstandsdeler:* skår. *Antall fragmenter:* 13

Tretten skår som trolig er fra samme kar. Ett randskår og tolv bukskår av mellomgrov kvartsmagret brukskeramikk med oransje utside. Ett bukskår har antydning til ruslemming.

Fnr: 20,21,127,128,147,148,149 og 150.

Mål: L: 3,2 cm. B: 3,2 cm. T: 0,6 cm.

Strukturnr: Grop 9210 INTRASIS målenr: 1F 5895,5890,9010,9015,9345,9350,9355 og 9360

28) **Jordprøver.** *Antall:* 2.

To jordprøver. Nat.vit.nr. 2015/ 62, 63

Funnomstendighet: Arkeologisk utgravning Arkeologisk utgravning Arkeologisk utgravning
Utgravningen på Skadberg (gnr.32 Bnr.19 sola kommune) fra 20 april til 17 juni 2015. Under utgravningen fant vi 223 anleggsspor, blant disse har vi klart å identifisere tre treskipa hus fra Eldre jernalder. En bort rydda gravrøys og et steinbelte som kan ha fungert som en eiendom eller innmark/utmark markør. I dette steinbelte fant vi flere røyser, der det ble prioritert å undersøke det fire mest lovende av disse. Dette funn nummeret omhandler gjenstander funnet i felt 2, men ikke i det definerte røysene her.

Orienteringsoppgave: Lokaliteten ligger på den sørvestlige enden av Skadbergbakken like ved Skadberg skole.

Kartreferanse/-koordinater: *Projeksjon:* EU89-UTM; *Sone* 32, *N:* 6532000, *Ø:* 308100.

LokalitetsID: 65854/157229. *Funnet av:* Barbro Dahl. *Funnår:* 2015.

Katalogisert av: Jon Reinhardt Husvegg.

S13449/1-49

Boplassfunn fra yngre steinalder/bronsealder/eldre jernalder fra SKADBERG SKOLETOMT, av SKADBERG (32/19), SOLA K., ROGALAND.

1) **Leirkar** av keramikk, var. forrådskar. *Gjenstandsdeler:* skår. *Antall fragmenter:* 14
Ett randskår og tretten bukskår. Tykkvegget, mellomgrov kvartsmagret brukskeramikk med oransje utside.

Fnr: 54.

Mål: L: 6,1 cm. B: 4,7 cm. T: 1,2 cm.

Datering: 1800–500 f.Kr.

Strukturnr: AS3035 Stolpehull i Hus 1. INTRASIS målenr: 1F6920

2) **Leirkar** av keramikk, var. finere bordkar. *Gjenstandsdeler:* bukskår. *Antall fragmenter:* 1
Mellomgrov kvartsmagret brukskeramikk med svartglittet utside.

Fnr: 55.

Mål: L: 1,6 cm. B: 1,9 cm. T: 0,6 cm.

Datering: 300–550 e.kr

Strukturnr: AS3024 Stolpehull. Hus 1. INTRASIS målenr: 1F6921

3) **Leirkar** av keramikk, var. forrådskar. *Gjenstandsdeler:* bukskår. *Antall fragmenter:* 1
Tynnvegget, grov kvarts- og glimmermagret brukskeramikk med oransje ruslemmet utside.
Antydninger til matskorpe på innsiden.

Fnr: 56.

Mål: L: 4,3 cm. B: 3,8 cm. T: 0,6 cm.

Strukturnr: AI3180 Ildsted. Hus 1. INTRASIS målenr: 1F7890

4) **Leirkar** av keramikk, var. uviss. *Gjenstandsdeler:* skår. *Antall fragmenter:* 5
Ett randskår og fire bukskår. Relativt tynnvegget, mellomgrov kvarts og glimmermagret brukskeramikk med oransje og grå utside. Randskåret er dekorert med pinnedekor i form av skråstilte streker.

Fnr: 58.

Mål: L: 2,7 cm. B: 3,3 cm. T: 0,6 cm.

Strukturnr: AS7800 Stolpehull. Hus 1. INTRASIS målenr: 1F7919

5) **Leirkar** av keramikk, var. uviss. *Gjenstandsdeler:* randskår. *Antall fragmenter:* 1
Relativt tykkvegget, mellomgrov kvarts- og glimmermagret brukskeramikk med grå utside.

Fnr: 71.

Mål: L: 4,6 cm. B: 4,4 cm. T: 0,9 cm.

Strukturnr: AS8370 Stolpehull. Hus 1. INTRASIS målenr: 8588

6) **Leirkar** av keramikk, var. forrådskar. *Gjenstandsdeler:* bukskår. *Antall fragmenter:* 4
Fire skår av tykkvegget, grov kvartsmagret brukskeramikk med oransje utside.
Mål: L: 2,8 cm. B: 2,8 cm. T: 1,4 cm.
Datering: Bronsealder
Strukturnr: AS7800 Stolpehull. Hus 1. INTRASIS målenr: 1F7919

7) **Leirkar** av keramikk. *Gjenstandsdeler:* bukskår. *Antall fragmenter:* 4
Fire bukskår av relativt tykkvegget mellomgrov kvarts og glimmermagret brukskeramikk med oransje utside.
Fnr: 178.
Mål: L: 3,8 cm. B: 4,7 cm. T: 0,6 cm.
Datering: Bronsealder
Strukturnr: AS8370 Stolpehull. Hus 1. INTRASIS målenr: 9841

8) **Leirkar** av keramikk. *Gjenstandsdeler:* bukskår. *Antall fragmenter:* 1
Et skår relativt tykkvegget mellomgrov kvarts og glimmermagret brukskeramikk med oransje utside.
Mål: L: 1,6 cm. B: 1,7 cm. T: 0,6 cm.
Strukturnr: AS6950 Stolpehull. Hus 1. Funnet ved flottering.

9) **Bein** brent av bein. *Antall fragmenter:* 1
Brent beinfragment.
Fnr: 57.
Mål: L: 0,3 cm. B: 1,0 cm. T: 0,3 cm.
Strukturnr: 2AS7800 Stolpehull i Hus 1. Funnet sammen men keramikk. INTRASIS målenr: 1F7919

10) **Emne** av kleber. *Antall fragmenter:* 1
Emne i kleberstein. Mulig emne til vevlodd eller garnsøkke.
Fnr: 78.
Strukturnr: Grop 8030 Avfallsgrop i tilknytning til Hus 1. INTRASIS målenr: 1F8631

11) **Stein** av kvarts. *Antall:* 3.
Tre mulige knakkesteiner i kvarts.
Mål: L: 5,6 cm. B: 7,0 cm. T: 3,0 cm.
Datering: 4000–ca. 1800 f.Kr.
Strukturnr: Grop 8030 Avfallsgrop i tilknytning til Hus 1. INTRASIS målenr: 1F8024

12) **Bein** brent av bein. *Antall:* 3. *Antall fragmenter:* 3
Tre brente beinfragmenter.
Strukturnr: Grop 8030 Avfallsgrop i tilknytning til Hus 1. INTRASIS målenr: 1F8022.

13) **Leirkar** av keramikk. *Gjenstandsdeler*: bukskår. *Antall fragmenter*: 4
Fire bukskår av relativt tykkvegget mellomgrov kvartsmagret brukskeramikk med grå utside.
Mål: L: 2,8 cm. B: 3,0 cm. T: 0,8 cm.
Strukturnr: Grop 8590 Grop i tilknytning til Hus 1.

14) **Leirkar** av keramikk. *Gjenstandsdeler*: bukskår. *Antall fragmenter*: 4
Fire bukskår av mellomgrov kvarts- og glimmermagret brukskeramikk med sortglittet utside og matskorpe på innsiden.
Fnr: 73.
Mål: L: 3,1 cm. B: 3,6 cm. T: 0,5 cm.
Datering: Yngre romertid/folkevandringstid
Strukturnr: Grop 8590 Grop i tilknytning til Hus 1. INTRASIS målenr: 1FK8584

15) **Leirkar** av keramikk. *Gjenstandsdeler*: skår. *Antall fragmenter*: 3
Tre skår, ett bunnskår og to bukskår av tykkvegget mellomgrov kvartsmagret brukskeramikk med grå utside. Det ene bukskåret er dekorert med negledekor.
Datering: 1800–500 f.Kr.
Strukturnr: Grop 8590 Grop i tilknytning til Hus 1. INTRASIS målenr: 1F10103

16) **Leirkar** av keramikk. *Gjenstandsdeler*: skår. *Antall fragmenter*: 11
Elleve skår. To randskår, to bunnskår og syv bukskår av mellomgrov kvartsmagret brukskeramikk med grå utside. Tre av skårene har matskorpe på innsiden.
Mål: L: 3,6 cm. B: 3,4 cm. T: 0,6 cm.
Strukturnr: Grop 8590 Grop i tilknytning til Hus 1. INTRASIS målenr: 1F10070

17) **Leirkar** av keramikk. *Antall*: 3. *Gjenstandsdeler*: skår. *Antall fragmenter*: 14
Fjorten skår fra tre forskjellige kar. Kar 1: To randskår og tre bukskår av tykkvegget, mellomgrov kvartsmagret brukskeramikk med oransje utside. Det ene randskåret er dekorert med negledekor. Kar 2: tre bukskår av relativt tykkvegget mellomgrov kvartsmagret brukskeramikk med en grå ruslemmet utside. Kar 3: seks bukskår av mellomgrov brukskeramikk med grå utside og matskorpe på innsiden.
Mål: L: 4,9 cm. B: 4,3 cm. T: 1,7 cm.
Datering: 1800–500 f.Kr.
Strukturnr: Grop 10260 Grop i tilknytning til Hus 1. INTRASIS målenr: 1F10253

18) **Bryne** av bergart. *Antall fragmenter*: 1
Brynestein i bergart.
Fnr: 70.
Mål: L: 14,0 cm. B: 5,0 cm. T: 4,5 cm.
Strukturnr: Grop 10260 Grop i tilknytning til Hus 1. INTRASIS målenr: 1F8010

19) **Leirkar** av keramikk. *Antall: 2. Gjenstandsdeler: skår. Antall fragmenter: 5*
Fem skår fra to forskjellige kar. Kar 1: ett bukskår av tykkvegget, mellomgrov kvartsmagret brukskeramikk med oransje utside. Kar 2: ett randskår og tre bukskår av mellomgrov kvartsmagret brukskeramikk med grå noe glattet utside.

Mål: L: 7,0 cm. B: 3,7 cm. T: 0,8 cm.

Strukturnr: Lag 82200 Lag i tilknytning til Hus 1. Funnet under ildsted 8300

20) **Leirklining** av keramikk, var. hankekar. *Gjenstandsdeler: hank. Antall fragmenter: 1*
Hank av mellomgrov kvarts- og glimmermagret brukskeramikk med grå utside.

Mål: L: 2,1 cm. B: 1,8 cm. T: 1,2 cm.

Strukturnr: Lag 8200 Lag i tilknytning til Hus 1. INTRASIS målenr: 1F8015

21) **Leirkar** av keramikk. *Gjenstandsdeler: bukskår. Antall fragmenter: 1*
Ett bukskår av tynnvegget, mellomgrov kvartsmagret brukskeramikk med oransje utside.

Mål: L: 1,1 cm. B: 1,2 cm. T: 0,3 cm.

Strukturnr: Lag 8200 lag i tilknytning til Hus 1. INTRASIS målenr: 1F8013

22) **Leirkar** av keramikk. *Gjenstandsdeler: bukskår. Antall fragmenter: 1*
Ett bukskår av relativt tykkvegget, mellomgrov kvartsmagret brukskeramikk med oransje utside.

Mål: L: 2,5 cm. B: 2,6 cm. T: 0,7 cm.

Strukturnr: Lag 8200 Lag i tilknytning til Hus 1. INTRASIS målenr: 1F8014

23) **Leirkar** av keramikk. *Gjenstandsdeler: bukskår. Antall fragmenter: 6*
Seks bukskår av mellomgrov kvarts- og glimmermagret brukskeramikk med grå utside.

Mål: L: 2,3 cm. B: 2,4 cm. T: 0,6 cm.

Strukturnr: Lag 8200 Lag i tilknytning til Hus 1. INTRASIS målenr: 1F8011

24) **Leirkar** av keramikk. *Gjenstandsdeler: bukskår. Antall fragmenter: 6*
Seks bukskår av mellomgrov kvartsmagret brukskeramikk med brun og grå utside.

Mål: L: 5,3 cm. B: 4,6 cm. T: 0,7 cm.

Strukturnr: Lag 8200 Lag i tilknytning til Hus 1. INTRASIS målenr: 1F8016

25) **Avslag** m. bruksspor av flint. *Antall fragmenter: 1*
Avslag av flint med bruksspor langs med en side.

Mål: L: 3,7 cm. B: 2,3 cm. T: 0,3 cm.

Datering: 4000–ca. 1800 f.Kr.

Strukturnr: Lag 8200 Lag i tilknytning til Hus 1.

26) **Trekullprøve**. *Antall: 4.*
Fire trekullprøver. Nat.vit.nr. 2015/ 36, 37, 39 og 40

Prøver tatt fra anlegg i tilknytning til Hus 1.

27) **Jordprøve**. *Antall: 19.*

Nitten jordprøver. Nat.vit.nr. 2015/ 41- 60.

Makroprøver fra anlegg med tilknytning til Hus 1.

28) **Leirkar** av keramikk. *Gjenstandsdeler:* skår. *Antall fragmenter:* 15
Fjorten bukskår av ett bunnrandskår av tynnvegget, mellomgrov-, kvartsmagret
brukskeramikk, med grov, oransje utside.
Mål: *Stl:* 4,0 cm. *Stb:* 3,9 cm. *Stt:* 0,5 cm.
Strukturnr: 8030/8300 Ildsted/grop, INTRASIS målenr. 1F8626, 1F151

29) **Leirkar** av keramikk. *Gjenstandsdeler:* Skår. *Antall fragmenter:* 2
Et randskår og et skår av relativt tykkvegget, mellomgrov-, kvartsmagret brukskeramikk, med
brun utside. Randskåret er avrundet og noe fortykket.
Mål: *Stl:* 2,5 cm. *Stb:* 2,3 cm. *Stt:* 0,8 cm.
Strukturnr: 8030/8300 Ildsted/grop INTRASIS målenr. 1F10281

30) **Leirkar** av keramikk. *Gjenstandsdeler:* Skår. *Antall fragmenter:* 9
Åtte bukskår og et bunnrandskår av relativt tykkvegget, kvartsmagert brukskeramikk, med
oransje utside.
Mål: *Stl:* 4,5 cm. *Stb:* 4,4 cm. *Stt:* 1,0 cm.
Strukturnr: 8300/8030 Ildsted/grop INTRASIS målenr. 1F10281, 1F8012, 1F151

31) **Leirkar** av keramikk. *Gjenstandsdeler:* Skår. *Antall fragmenter:* 4
To bukskår og to bunnrandskår av relativt tynnvegget, kvartsmagret brukskeramikk, med lys
oransje utside.
Mål: *Stl:* 4,6 cm. *Stb:* 3,4 cm. *Stt:* 0,8 cm.
Strukturnr: 8030 Grop INTRASIS målenr. 1F10255

32) **Leirkar** av keramikk. *Gjenstandsdeler:* Bukskår. *Antall fragmenter:* 13
Tretten bukskår av relativt tykkvegget, kvartsmagret brukskeramikk, med oransje utside og
dekor. Dekoren går i tre single bånd rundt karetets buk.
Fnr: 79.
Mål: *Stl:* 4,0 cm. *Stb:* 3,7 cm. *Stt:* 1,2 cm.
Datering: 500 f.Kr.–550 e.Kr.
Strukturnr: 8030 Grop INTRASIS målenr. 1F10255, 1F8632

33) **Leirkar** av keramikk. *Gjenstandsdeler:* Skår. *Antall fragmenter:* 11
Ti bukskår og et bunnskår av mellomtykk, kvartsmagret brukskeramikk med blek oransje
utside og dekor. Dekoren er ca. 2 mm brede streker trukket vertikalt på karetets buk.
Fnr: 79.
Mål: *Stl:* 7,5 cm. *Stb:* 3,6 cm. *Stt:* 0,9 cm.
Datering: 500 f.Kr.–550 e.Kr.
Strukturnr: 8030 Grop INTRASIS målenr. 1F8632, 1F10102

- 34) **Leirkar** av keramikk. *Gjenstandsdeler:* Randskår. *Antall fragmenter:* 1
Ett randskår av mellomtykk, kvartsmagret brukskeramikk med oransje utside. Randen er avrtundet fra innsiden, utbrettet og med leppe.
Mål: *Stl:* 3,9 cm. *Stb:* 3,5 cm. *Stt:* 0,9 cm.
Strukturnr: 8030 Grop INTRASIS målenr. 1F10255
- 35) **Leirkar** av keramikk. *Gjenstandsdeler:* Skår. *Antall fragmenter:* 23
Tjue bukskår, ett bunnskår og to randskår av tynnvegget, kvartsmagret brukskeramikk/bordkar, med lys brun og mørk grå utside. Randen har rette sider og er flat avrundet på oversiden.
Fnr: 38.
Mål: *Stl:* 5,6 cm. *Stb:* 5,1 cm. *Stt:* 0,7 cm.
Strukturnr: 8030 Grop INTRASIS målenr. 1F8019, 1F8023, 1F8008 (F38), 1F8023, 1F8018, 1F8021, 1F10104
- 36) **Leirkar** av keramikk. *Gjenstandsdeler:* Skår. *Antall fragmenter:* 32
Seks bunnskår, et randskår og tjue ni bukskår av tynnvegget, kvartsmagret brukskeramikk, med lys og mørk brun utside. Randskåret er bøyd utover, har rette sider og er flatt avrunder oppå.
Fnr: 78, 67, 65.
Mål: *Stl:* 5,3 cm. *Stb:* 3,6 cm. *Stt:* 0,6 cm.
Strukturnr: 8030 Grop INTRASIS målenr. 1F8005 (65), 1F8631 (F78), 1F8009, 1F8023, 1F10280, 1F8007 (F67), 1F10104, 1F10255
- 37) **Leirkar** av keramikk. *Gjenstandsdeler:* Skår. *Antall fragmenter:* 30
Fire randskår og tjueseks bukskår av tynnvegget, kvartsmagret brukskeramikk, med lys og mørk brun utside. Randskårene er smale, utbrettet og avrundet. Oppå er den noe bølgete langsmed.
Fnr: 67, 69, 38, 38.
Mål: *Stl:* 3,9 cm. *Stb:* 2,4 cm. *Stt:* 0,6 cm.
Strukturnr: 8030 Grop INTRASIS målenr. 1F10104, 1F10256, 1F8007 (F67), 1F8632, 1F10280, 1F8009 (F69), 1F10255, 1F8008 (F38), 1F8009 (F38)
- 38) **Leirkar** av keramikk. *Gjenstandsdeler:* Bukskår. *Antall fragmenter:* 25
Tjue fem bukskår av relativt tynnvegget, kvartsmagret brukskeramikk, med lys brun til brun utside.
Mål: *Stl:* 7,0 cm. *Stb:* 4,9 cm. *Stt:* 0,7 cm.
Strukturnr: 8030 Grop INTRASIS målenr. 1F8631, 1F10102, 1F10104, 1F8023, 1F10256
- 39) **Leirkar** av keramikk. *Gjenstandsdeler:* Bukskår. *Antall fragmenter:* 12
Bukskår av tynnvegget, kvartsmagret brukskeramikk, med oransje til brun utside.
Fnr: 78, 66.
Mål: *Stl:* 3,9 cm. *Stb:* 2,1 cm. *Stt:* 0,6 cm.
Strukturnr: 8030 Grop INTRASIS målenr. 1F8631, 1F8006

40) **Leirkar** av keramikk. *Gjenstandsdeler:* Bukskår. *Antall fragmenter:* 11
Ti bukskår av mellomtykk, kvartsmagret brukskeramikk, med lys brun utside.
Mål: Stl: 5,8 cm. *Stb:* 4,3 cm. *Stt:* 1,1 cm.
Strukturnr: 8030 Grop INTRASIS målenr. 1F10256, 1F10255

41) **Leirkar** av keramikk. *Gjenstandsdeler:* Skår. *Antall fragmenter:* 9
Åtte bukskår og ett randskår av mellomtykk, kvartsmagret brukskeramikk, med lys og mørk bruk utside. Randskåret er skrått avrundet på innsiden og utsiden, det er flatt avrundet oppå og har dekor i form av en skrå, 3 mm tykk fordykning. På ett av bukskårene er det rester etter en hank.
Mål: Stl: 5,6 cm. *Stb:* 3,2 cm. *Stt:* 0,8 cm.
Strukturnr: 8030 Grop INTRASIS målenr. 1F10255, 1F8632, 1F8017

42) **Leirkar** av keramikk. *Gjenstandsdeler:* Bukskår. *Antall fragmenter:* 12
Tolv fragmenter av relativt tynnvegget, mellom-, kvartsmagret brukskeramikk, med grov blek brun utside.
Mål: Stl: 3,3 cm. *Stb:* 2,4 cm. *Stt:* 0,7 cm.
Strukturnr: 8030 Grop INTRASIS målenr. 1F10256, 1F10255

43) **Leirkar** av keramikk. *Gjenstandsdeler:* Skår. *Antall fragmenter:* 6
Fem bukskår og ett bunnskår av mellomtykk, kvartsmagret brukskeramikk, med lys brun utside.
Mål: Stl: 3,7 cm. *Stb:* 3,0 cm. *Stt:* 0,7 cm.
Strukturnr: 8030 Grop INTRASIS målenr. 1F8021

44) **Leirkar** av keramikk. *Gjenstandsdeler:* Skår. *Antall fragmenter:* 6
Seks bukskår av tykkvegget, kvartsmagret brukskeramikk, med oransje utside. Dekoren er i form av 1 mm brede streker.
Mål: Stl: 3,5 cm. *Stb:* 2,0 cm. *Stt:* 1,1 cm.
Strukturnr: 8030 Grop INTRASIS målenr. 1F10256, 1F8632

45) **Leirkar** av keramikk. *Gjenstandsdeler:* Skår. *Antall fragmenter:* 7
Syv bukskår av tykkvegget, kvartsmagret brukskeramikk med mørk brun utside. Det finnes bare rester etter dekor på to av fragmentene, som motstående buer.
Mål: Stl: 4,6 cm. *Stb:* 4,3 cm. *Stt:* 0,9 cm.
Strukturnr: 8030 Grop INTRASIS målenr. 1F10256

46) **Leirkar** av keramikk. *Gjenstandsdeler:* Skår. *Antall fragmenter:* 8
Syv bukskår og ett randskår av relativt tykkvegget, mellom-, kvartsmagret brukskeramikk med blek brun utside. Randskåret er utbrettet, fortykket og avrundet flat oppå.
Mål: Stl: 3,7 cm. *Stb:* 2,2 cm. *Stt:* 0,6 cm.
Strukturnr: 8030 Grop INTRASIS målenr. 1F10256

47) **Leirkar** av keramikk. *Antall: 7. Gjenstandsdel: Bukskår. Antall fragmenter: 15*

To relativt tykkveggede, kvartsmagrede bukskår med pinnedekor i form av 1,4x0,3 cm streker. Ett tynnvegget, kvartsmagret bukskår med dekor i form av 0,2 cm brede streker. Fire tynnveggede, kvartsmagrede bukskår med dekor i form av runde fordypninger med 0,4 cm diameter og et tilhørende skår uten dekor. To tynnveggede, kvartsmagrede bukskår med dekor i form av 0,2 cm brede streker og tre tilhørende skår uten dekor. Et tynnvegget, kvartsmagret bukskår med parallele, 0,1 cm brede streker. To kvartsmagrede overflateavskallinger med parallele 0,1 cm brede streker.

Fnr: 67, 38, 66, 78.

Mål: Stl: 4,4 cm. Stb: 3,4 cm. Stt: 0,6 cm.

Strukturnr: 8300/8030 Ildsted/Grop INTRASIS målenr. 1F10102, 1F8632, 1F10256, 1F8007 (F67), 1F8008 (F38), 1F8626, 1F8023, 1F8006 (F66), 1F8631 (F78)

48) **Leirkar** av keramikk. *Antall: 16. Gjenstandsdel: Skår. Antall fragmenter: 27*

Fjorten randskår, en hank, to bunnskår og ti tilhørende bukskår. 1F8631 (F78) - Randskår av mellomtykk, kvartsmagret brukskeramikk med brun utside, randen er utbrettet og avrundet, oppå er bølgete langsmed. 1F8023 - Randskår av tynnvegget, kvartsmagret brukskeramikk med mørk, brun glattet utside. Randen er relativt rett på innsiden, noe fortykket på utsiden og flat oppå. 1F8632 - Randskår av tynnvegget, kvartsmagret brukskeramikk med lys brun, glattet utside. Randen er avrundet og fortykket. 1F8008 (F38) - Randskår av tynnvegget, kvartsmagret bordkeramikk med mørk brun, glattet utside. Randen er bøyd litt ut, er litt fortykket, avrundet flat oppå og har skråttgående, 2,0 cm brede fordypninger. 1F8006 (F66) - To randskår av relativt tynnvegget, kvartsmagret brukskeramikk med mørk brun utside. Randen er rett, noe fortynnet og avrundet oppå. 1F10256 - To ulike randskår med fem tilhørende bukskår, det ene randskåret er av mellomtykt, kvartsmagret brukskeramikk, med mørk bruk utside, hvor randen er rett, noe fortynnet og avrundet flat oppå. Det andre randskåret er av mellomtykt, kvartsmagret brukskeramikk, med lys brun utside, hvor randen er fortynnet, utoverbøyd og avrundet. 1F8005 (F65) - Randskår av relativt tynnvegget, kvartsmagret brukskeramikk, med brun utside, hvor randen er rett og avrundet flat oppå. 1F10104 - To ulike randskår og en hank, samt et tilhørende bukskår. Det ene randskåret er av mellomtykt, kvartsmagret brukskeramikk, med mørk brun utside, hvor randen er rett, litt fortykket og avrundet oppå. Det andre randskåret er av relativt tykkvegget, kvartsmagret brukskeramikk, med lys brun utside, hvor randen er rett og avrundet flat oppå. Hanken er av relativt tykkvegget, kvartsmagret brukskeramikk, med lys brun utside, den er trekantformet, hvor festet til karet er rundt i trekantens ene hjørne og bølgete langsmed i den andre enden. 1F8021 - Randskår av relativt tynnvegget, kvartsmagret brukskeramikk, med brun utside, hvor randen er utoverbøyd og avrundet. 1F8003 (F63) - Randskår av relativt tynnvegget, kvartsmagret brukskeramikk, med sort glittet utside, hvor randen er går helt opp på innsiden, den er flat oppå og avrundet fortykkelse. 1F8020 - Randskår av mellomtykk, kvartsmagret brukskeramikk, med lys brun utside, hvor randen er utbrettet og avrundet. 1F8012 - Bunnskår av mellom tykk, kvartsmagret brukskeramikk med brun utside. 1F10256 - Bunnskår av tykkvegget, kvartsmagret brukskeramikk, med brun utside.

Fnr: 78, 38, 66, 65, 63.

Mål: Stl: 4,5 cm. Stb: 3,9 cm. Stt: 0,9 cm.

Strukturnr: 8300/8030 Ildsted/Grop INTRASIS målenr. 1F8631 (F78), 1F8023, 1F8008 (F38), 1F8006 (F66), 1F10256, 1F8005 (F65), 1F10104, 1F8021, 1F8003 (F63), 1F8020,

1F8012, 1F10256

49) **Leirkar** av keramikk. *Gjenstandsdel:* Skår. *Antall fragmenter:* 61

Femtini ulike bukskår av ukjent antall kar. 1F8008 (F38) - ni bukskår fra syv ulike kar. 1F8631 (F78) - fire bukskår fra to ulike kar. 1F8007 (F67) - tre bukskår fra to kar. 1F10102 - to bukskår fra to ulike kar. 1F8632 - syv bukskår fra fem ulike kar. 1F8023 - tre bukskår fra to ulike kar. 1F8003 (F63) - tre bukskår fra to ulike kar. 1F10104 - ti bukskår fra ni ulike kar. 1F10281 - tre skår fra to ulike kar. 1F151 - ett bukskår. 1F10256 - ni bukskår fra seks ulike kar. 1F10255 - syv bukskår fra fire ulike kar.

Fnr: 38, 78, 67, 63.

Mål: Stl: 4,5 cm. *Stb:* 3,1 cm. *Stt:* 0,8 cm.

Strukturnr: 8300/8030 Ildsted/Grop INTRASIS målenr. 1F8008 (F38), 1F8631 (F78), 1F8007 (F67), 1F10102, 1F8632, 1F8023, 1F8003 (F63), 1F10104, 1F10281, 1F151, 1F10256, 1F10255

Funnomstendighet: Arkeologisk utgravning Arkeologisk utgravning Arkeologisk utgravning Arkeologisk utgravning Utgravningen på Skadberg (gnr.32 Bnr.19 sola kommune) fra 20 april til 17 juni 2015. Under utgravningen fant vi 223 anleggspor, blant disse har vi klart å identifisere tre treskipa hus fra Eldre jernalder. En bort rydda gravrøys og et steinbelte som kan ha fungert som en eiendom eller innmark/utmark markør. I dette steinbelte fant vi flere røyser, der det ble prioritert å undersøke det fire mest lovende av disse. Dette funn nummeret omhandler gjenstander funnet i felt 1 i område rundt og i hus 1 og 2.

Orienteringsoppgave: Lokalteten ligger på den sørvestlige enden av Skadbergbakken like ved Skadberg skole.

Kartreferanse/-koordinater: Projeksjon: EU89-UTM; Sone 32, N: 6532000, Ø: 308100.

LokalitetsID: 65854/157229.

Funnet av: Barbro Dahl.

Funnår: 2015.

Katalogisert av: Jon Reinhardt Husvegg.

S13450/1-11

Boplassfunn fra bronsealder/eldre jernalder fra SKADBERG SKOLETOMT, av SKADBERG (32/19), SOLA K., ROGALAND.

1) **Leirkar** av keramikk. *Gjenstandsdeler:* skår. *Antall fragmenter:* 2

To bukskår av mellomgrov kvartsmagret brukskeramikk med grå utside.

Fnr: 59.

Mål: L: 2,6 cm. B: 1,5 cm. T: 0,5 cm.

Mulig tilknyttet Hus 3. INTRASIS målenr: 1F7936

2) **Leirkar** av keramikk. *Gjenstandsdeler:* randskår. *Antall fragmenter:* 1

Ett randskår av mellomgrov kvartsmagret brukskeramikk med en grå glattet utside.

Fnr: 60.

Mål: L: 1,6 cm. B: 1,8 cm. T: 0,5 cm.

Strukturnr: 2AS480 Stolpehull med mulig tilknytning til Hus 3. INTRASIS målenr 1F8000

3) **Leirkar** av keramikk. *Gjenstandsdeler:* bukskår. *Antall fragmenter:* 1

Ett bukskår av mellomgrov kvartsmagret brukskeramikk med brun utside.

Fnr: 70.

Mål: L: 3,4 cm. B: 2,5 cm. T: 0,6 cm.

Strukturnr: 2AS4406 Stolpehull mulig tilknyttet Hus 3. INTRASIS målenr: 1F8587

4) **Leirkar** av keramikk. *Gjenstandsdeler:* skår. *Antall fragmenter:* 2

To bukskår av mellomgrov kvartsmagret brukskeramikk med brun utside.

Fnr: 179.

Mål: L: 3,6 cm. B: 2,8 cm. T: 0,6 cm.

Mulig tilknyttet Hus 2. INTRASIS målenr: 9847

5) **Leirkar** av keramikk. *Antall:* 4. *Gjenstandsdeler:* skår. *Antall fragmenter:* 6

Seks skår fra fire forskjellige kar. Kar 1: ett randskår av tynnvegget finkornet kvarts-og glimmermagret brukskeramikk med brun glattet utside. Kar 2: ett bukskår av mellomgrov kvarts og glimmermagret brukskeramikk med svartglattet utside. Kar 3: tre bukskår av mellomgrov kvartsmagret brukskeramikk med brun utside. Kar 4: ett bukskår av mellomgrov kvartsmagret brukskeramikk med grå glattet utside.

Fnr: 16,17 og 18.

Mål: L: 1,7 cm. B: 2,1 cm. T: 0,4 cm.

Felt 1. INTRASIS målenr: 1F 5610, 5785, 5790 og 8025

6) **Leirkar** av keramikk. *Gjenstandsdeler:* bukskår. *Antall fragmenter:* 1

Ett bukskår av relativt tykkvegget mellomgrov kvartsmagret brukskeramikk med grå utside.

Fnr: 52.

Mål: L: 3,1 cm. B: 2,5 cm. T: 0,8 cm.

Felt 1. INTRASIS målenr: 1F6301

7) **Leirkar** av keramikk. *Gjenstandsdeler:* bukskår. *Antall fragmenter:* 1

Ett bukskår av mellomgrov kvartsmagret brukskeramikk med grå utside.

Mål: L: 3,0 cm. B: 2,6 cm. T: 0,7 cm.

Strukturnr: 2AI927 INTRASIS målenr: 926

8) **Leirkar** av keramikk. *Gjenstandsdeler:* bukskår. *Antall fragmenter:* 1

Ett bukskår av mellomgrov kvartsmagret brukskeramikk med brun utside.

Mål: L: 2,1 cm. B: 2,6 cm. T: 0,6 cm.

Strukturnr: 2AS692 INTRASIS målenr: 1F1009

9) **Leirkar** av keramikk. *Gjenstandsdeler:* bukskår. *Antall fragmenter:* 4

Fire bukskår av mellomgrov kvartsmagret brukskeramikk med brun utside.

Mål: L: 2,4 cm. B: 1,6 cm. T: 0,6 cm.

Strukturnr: Grop 838 INTRASIS målenr: 10071

10) **Jordprøve** .

Jordprøve. Nat.vit.nr. 2015/ 61

11) **Bein** brent av bein. *Antall fragmenter:* 3

Tre brente beinfragmenter.

Fnr: 51, 53.

INTRASIS målenr: 1F6300, 6302

Funnomstendighet: Arkeologisk utgravning Arkeologisk utgravning Arkeologisk utgravning Arkeologisk utgravning Utgravningen på Skadberg (gnr.32 Bnr.19 sola kommune) fra 20 april til 17 juni 2015. Under utgravningen fant vi 223 anleggsspor, blant disse har vi klart å identifisere tre treskipa hus fra Eldre jernalder. En bort rydda gravrøys og et steinbelte som kan ha fungert som en eiendom eller innmark/utmark markør. I dette steinbelte fant vi flere røyser, der det ble prioritert å undersøke det fire mest lovende av disse. Dette funn nummeret omhandler gjenstander funnet i felt men ikke rundt hus 1 og 2. *Orienteringsoppgave:* : Lokaliteten ligger på den sørvestlige enden av Skadbergbakken like ved Skadberg skole.

Kartreferanse/-koordinater: *Projeksjon:* EU89-UTM; *Sone* 32, *N:* 6532000, *Ø:* 308100.

LokalitetsID: 65854/157229. *Funnet av:* Barbro Dahl. *Funnår:* 2015.

Katalogisert av: Jon Reinhardt Husvegg.

*Consistent Accuracy . . .
... Delivered On-time*

Beta Analytic Inc.
4985 SW 74 Court
Miami, Florida 33155 USA
Tel: 305 667 5167
Fax: 305 663 0964
Beta@radiocarbon.com
www.radiocarbon.com

Darden Hood
President

Ronald Hatfield
Christopher Patrick
Deputy Directors

February 1, 2016

Mrs. Eli-Christine Soltvedt
University of Stavanger
Museum of Archaeology
AM-FORN
Stavanger, 4036
Norway

RE: Radiocarbon Dating Results For Samples 2015/01-37, 2015/01-39, 2015/01-40, 2015/01-44,
2015/01-45, 2015/01-46, 2015/01-63

Dear Mrs. Soltvedt:

Enclosed are the radiocarbon dating results for seven samples recently sent to us. As usual, the method of analysis is listed on the report with the results and calibration data is provided where applicable. The Conventional Radiocarbon Ages have all been corrected for total fractionation effects and where applicable, calibration was performed using 2013 calibration databases (cited on the graph pages).

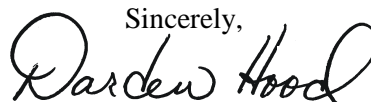
The web directory containing the table of results and PDF download also contains pictures, a cvs spreadsheet download option and a quality assurance report containing expected vs. measured values for 3-5 working standards analyzed simultaneously with your samples.

Reported results are accredited to ISO/IEC 17025:2005 Testing Accreditation PJLA #59423 standards and all chemistry was performed here in our laboratory and counted in our own accelerators here. Since Beta is not a teaching laboratory, only graduates trained to strict protocols of the ISO/IEC 17025:2005 Testing Accreditation PJLA #59423 program participated in the analyses.

As always Conventional Radiocarbon Ages and sigmas are rounded to the nearest 10 years per the conventions of the 1977 International Radiocarbon Conference. When counting statistics produce sigmas lower than +/- 30 years, a conservative +/- 30 BP is cited for the result. The reported d13C values were measured separately in an IRMS (isotope ratio mass spectrometer). They are NOT the AMS d13C which would include fractionation effects from natural, chemistry and AMS induced sources.

When interpreting the results, please consider any communications you may have had with us regarding the samples. As always, your inquiries are most welcome. If you have any questions or would like further details of the analyses, please do not hesitate to contact us.

Our invoice has been sent separately. Thank you for your prior efforts in arranging payment. As always, if you have any questions or would like to discuss the results, don't hesitate to contact me.

Sincerely,

Digital signature on file

REPORT OF RADIOCARBON DATING ANALYSES

Mrs. Eli-Christine Soltvedt

Report Date: 2/1/2016

University of Stavanger

Material Received: 1/25/2016

Sample Data	Measured Radiocarbon Age	d13C	Conventional Radiocarbon Age(*)
Beta - 429530 SAMPLE : 2015/01-37 ANALYSIS : AMS-Standard delivery MATERIAL/PRETREATMENT : (charred material): acid/alkali/acid 2 SIGMA CALIBRATION : Cal AD 180 to 190 (Cal BP 1770 to 1760) and Cal AD 215 to 340 (Cal BP 1735 to 1610)	1760 +/- 30 BP	-24.6 o/oo	1770 +/- 30 BP
Beta - 429531 SAMPLE : 2015/01-39 ANALYSIS : AMS-Standard delivery MATERIAL/PRETREATMENT : (charred material): acid/alkali/acid 2 SIGMA CALIBRATION : Cal AD 265 to 275 (Cal BP 1685 to 1675) and Cal AD 330 to 420 (Cal BP 1620 to 1530)	1730 +/- 30 BP	-28.7 o/oo	1670 +/- 30 BP
Beta - 429532 SAMPLE : 2015/01-40 ANALYSIS : AMS-Standard delivery MATERIAL/PRETREATMENT : (charred material): acid/alkali/acid 2 SIGMA CALIBRATION : Cal BC 2020 to 1990 (Cal BP 3970 to 3940) and Cal BC 1980 to 1880 (Cal BP 3930 to 3830)	3640 +/- 30 BP	-28.7 o/oo	3580 +/- 30 BP
Beta - 429533 SAMPLE : 2015/01-44 ANALYSIS : AMS-Standard delivery MATERIAL/PRETREATMENT : (charred material): acid/alkali/acid 2 SIGMA CALIBRATION : Cal BC 1885 to 1730 (Cal BP 3835 to 3680) and Cal BC 1715 to 1690 (Cal BP 3665 to 3640)	3460 +/- 30 BP	-24.6 o/oo	3470 +/- 30 BP

Dates are reported as RCYBP (radiocarbon years before present, "present" = AD 1950). By international convention, the modern reference standard was 95% the 14C activity of the National Institute of Standards and Technology (NIST) Oxalic Acid (SRM 4990C) and calculated using the Libby 14C half-life (5568 years). Quoted errors represent 1 relative standard deviation statistics (68% probability) counting errors based on the combined measurements of the sample, background, and modern reference standards. Measured 13C/12C ratios (delta 13C) were calculated relative to the PDB-1 standard.

The Conventional Radiocarbon Age represents the Measured Radiocarbon Age corrected for isotopic fractionation, calculated using the delta 13C. On rare occasion where the Conventional Radiocarbon Age was calculated using an assumed delta 13C, the ratio and the Conventional Radiocarbon Age will be followed by "**". The Conventional Radiocarbon Age is not calendar calibrated. When available, the Calendar Calibrated result is calculated from the Conventional Radiocarbon Age and is listed as the "Two Sigma Calibrated Result" for each sample.

REPORT OF RADIOCARBON DATING ANALYSES

Mrs. Eli-Christine Soltvedt

Report Date: 2/1/2016

Sample Data	Measured Radiocarbon Age	d13C	Conventional Radiocarbon Age(*)
Beta - 429534 SAMPLE : 2015/01-45 ANALYSIS : AMS-Standard delivery MATERIAL/PRETREATMENT : (charred material): acid/alkali/acid 2 SIGMA CALIBRATION : Cal BC 1885 to 1730 (Cal BP 3835 to 3680) and Cal BC 1715 to 1690 (Cal BP 3665 to 3640)	3470 +/- 30 BP	-24.8 o/oo	3470 +/- 30 BP
Beta - 429535 SAMPLE : 2015/01-46 ANALYSIS : AMS-Standard delivery MATERIAL/PRETREATMENT : (charred material): acid/alkali/acid 2 SIGMA CALIBRATION : Cal BC 1690 to 1595 (Cal BP 3640 to 3545) and Cal BC 1585 to 1530 (Cal BP 3535 to 3480)	3350 +/- 30 BP	-25.9 o/oo	3340 +/- 30 BP
Beta - 429536 SAMPLE : 2015/01-63 ANALYSIS : AMS-Standard delivery MATERIAL/PRETREATMENT : (charred material): acid/alkali/acid 2 SIGMA CALIBRATION : Cal BC 2395 to 2385 (Cal BP 4345 to 4335) and Cal BC 2345 to 2195 (Cal BP 4295 to 4145) and Cal BC 2165 to 2150 (Cal BP 4115 to 4100)	3890 +/- 30 BP	-29.1 o/oo	3820 +/- 30 BP

Dates are reported as RCYBP (radiocarbon years before present, "present" = AD 1950). By international convention, the modern reference standard was 95% the 14C activity of the National Institute of Standards and Technology (NIST) Oxalic Acid (SRM 4990C) and calculated using the Libby 14C half-life (5568 years). Quoted errors represent 1 relative standard deviation statistics (68% probability) counting errors based on the combined measurements of the sample, background, and modern reference standards. Measured 13C/12C ratios (delta 13C) were calculated relative to the PDB-1 standard.

The Conventional Radiocarbon Age represents the Measured Radiocarbon Age corrected for isotopic fractionation, calculated using the delta 13C. On rare occasion where the Conventional Radiocarbon Age was calculated using an assumed delta 13C, the ratio and the Conventional Radiocarbon Age will be followed by "**". The Conventional Radiocarbon Age is not calendar calibrated. When available, the Calendar Calibrated result is calculated from the Conventional Radiocarbon Age and is listed as the "Two Sigma Calibrated Result" for each sample.

CALIBRATION OF RADIOCARBON AGE TO CALENDAR YEARS

(Variables: C13/C12 = -24.6 o/oo : lab. mult = 1)

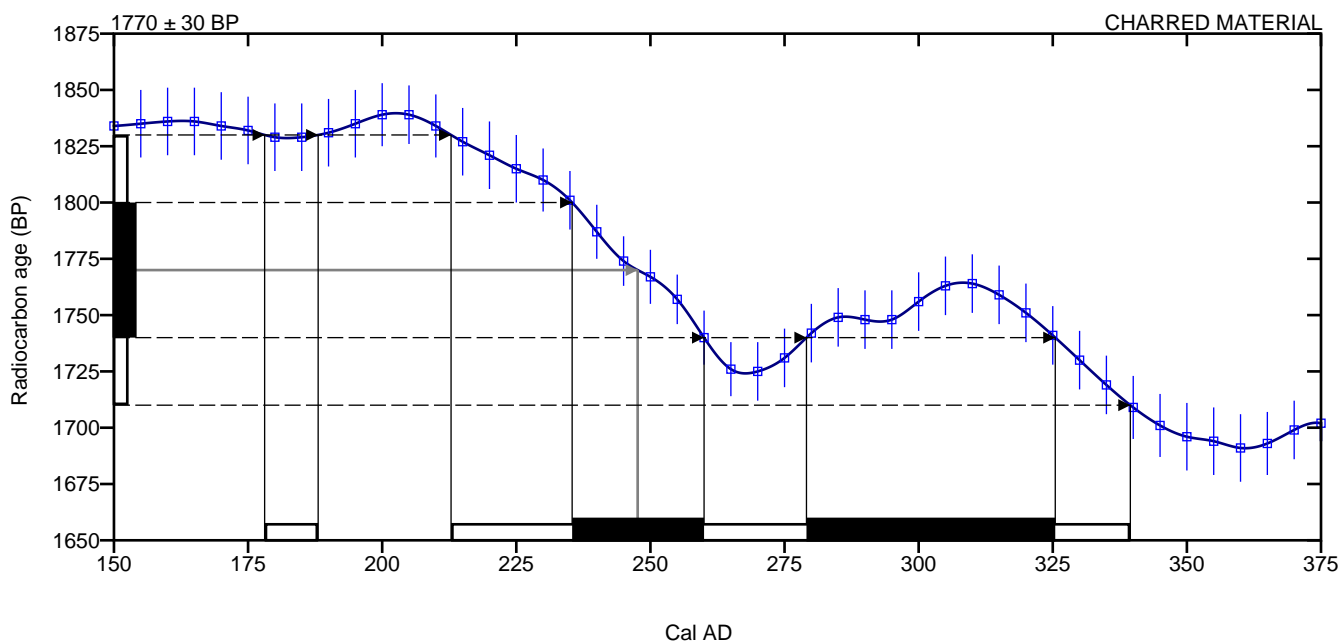
Laboratory number   **Beta-429530 : 2015/01-37**

Conventional radiocarbon age   **1770 ± 30 BP**

Calibrated Result (95% Probability)   **Cal AD 180 to 190 (Cal BP 1770 to 1760)
Cal AD 215 to 340 (Cal BP 1735 to 1610)**

Intercept of radiocarbon age with calibration curve   Cal AD 250 (Cal BP 1700)

Calibrated Result (68% Probability)   Cal AD 235 to 260 (Cal BP 1715 to 1690)
Cal AD 280 to 325 (Cal BP 1670 to 1625)

Database used
INTCAL13

References

Mathematics used for calibration scenario

A Simplified Approach to Calibrating C14 Dates, Talma, A. S., Vogel, J. C., 1993, Radiocarbon 35(2):317-322

References to INTCAL13 database

Reimer PJ et al. IntCal13 and Marine13 radiocarbon age calibration curves 0–50,000 years cal BP. Radiocarbon 55(4):1869– 1887., 2013.

Beta Analytic Radiocarbon Dating Laboratory

4985 S.W. 74th Court, Miami, Florida 33155 • Tel: (305)667-5167 • Fax: (305)663-0964 • Email: beta@radiocarbon.com

CALIBRATION OF RADIOCARBON AGE TO CALENDAR YEARS

(Variables: C13/C12 = -28.7 o/oo : lab. mult = 1)

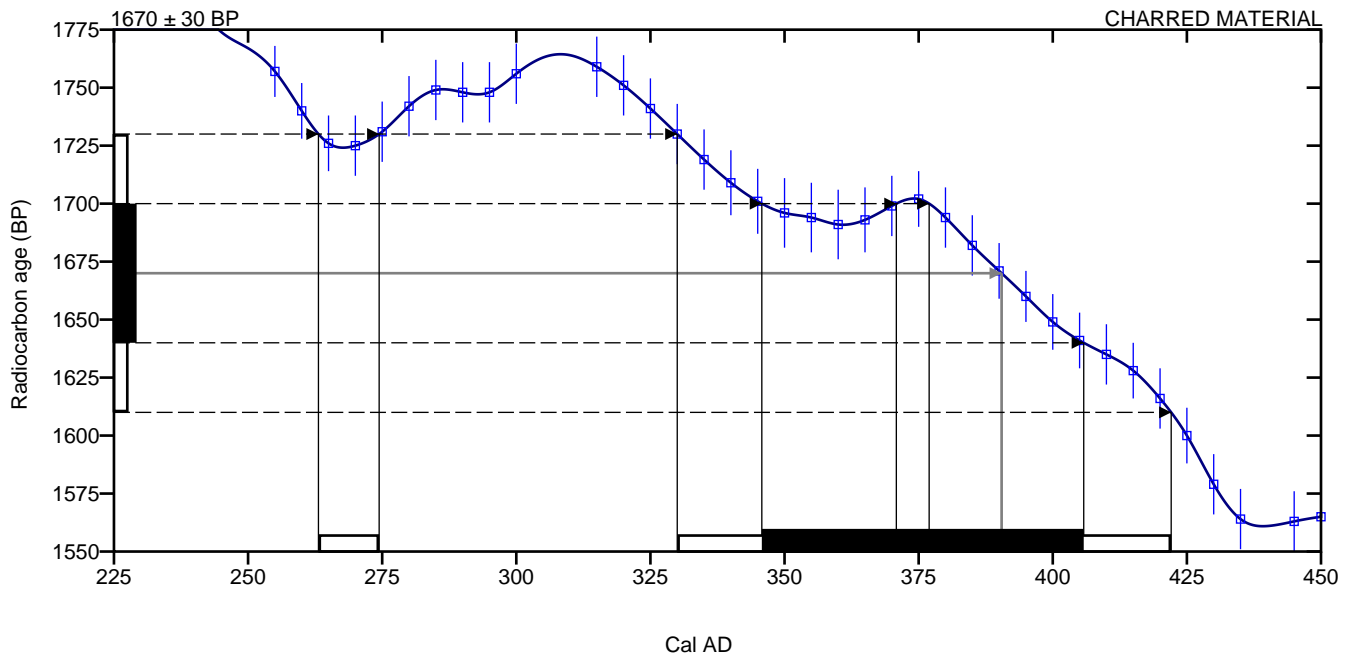
Laboratory number   **Beta-429531 : 2015/01-39**

Conventional radiocarbon age   **1670 ± 30 BP**

Calibrated Result (95% Probability)   **Cal AD 265 to 275 (Cal BP 1685 to 1675)
Cal AD 330 to 420 (Cal BP 1620 to 1530)**

Intercept of radiocarbon age with calibration curve   Cal AD 390 (Cal BP 1560)

Calibrated Result (68% Probability)   Cal AD 345 to 405 (Cal BP 1605 to 1545)

Database used
INTCAL13

References

Mathematics used for calibration scenario

A Simplified Approach to Calibrating C14 Dates, Talma, A. S., Vogel, J. C., 1993, Radiocarbon 35(2):317-322

References to INTCAL13 database

Reimer PJ et al. IntCal13 and Marine13 radiocarbon age calibration curves 0–50,000 years cal BP. Radiocarbon 55(4):1869–1887., 2013.

Beta Analytic Radiocarbon Dating Laboratory

4985 S.W. 74th Court, Miami, Florida 33155 • Tel: (305)667-5167 • Fax: (305)663-0964 • Email: beta@radiocarbon.com

CALIBRATION OF RADIOCARBON AGE TO CALENDAR YEARS

(Variables: C13/C12 = -28.7 o/oo : lab. mult = 1)

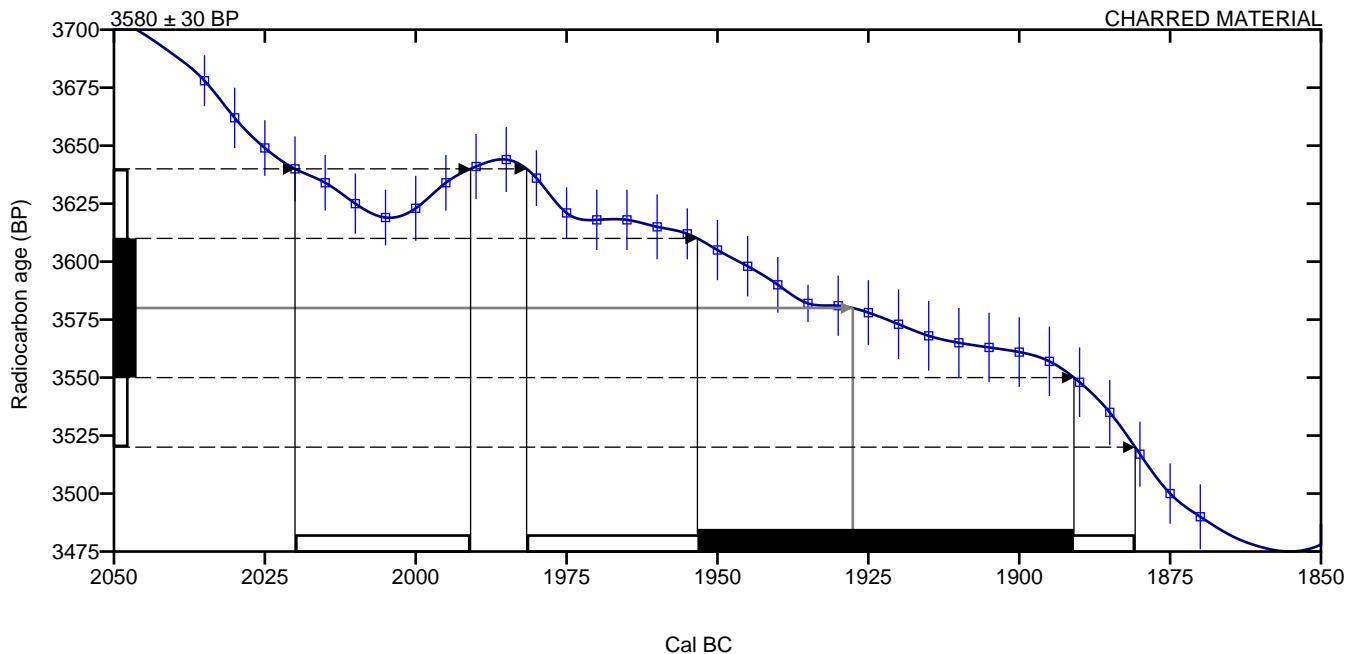
Laboratory number   **Beta-429532 : 2015/01-40**

Conventional radiocarbon age   **3580 ± 30 BP**

Calibrated Result (95% Probability)   **Cal BC 2020 to 1990 (Cal BP 3970 to 3940)
Cal BC 1980 to 1880 (Cal BP 3930 to 3830)**

Intercept of radiocarbon age with calibration curve   **Cal BC 1930 (Cal BP 3880)**

Calibrated Result (68% Probability)   **Cal BC 1955 to 1890 (Cal BP 3905 to 3840)**

Database used
INTCAL13

References

Mathematics used for calibration scenario

A Simplified Approach to Calibrating C14 Dates, Talma, A. S., Vogel, J. C., 1993, Radiocarbon 35(2):317-322

References to INTCAL13 database

Reimer PJ et al. IntCal13 and Marine13 radiocarbon age calibration curves 0–50,000 years cal BP. Radiocarbon 55(4):1869–1887., 2013.

Beta Analytic Radiocarbon Dating Laboratory

4985 S.W. 74th Court, Miami, Florida 33155 • Tel: (305)667-5167 • Fax: (305)663-0964 • Email: beta@radiocarbon.com

CALIBRATION OF RADIOCARBON AGE TO CALENDAR YEARS

(Variables: C13/C12 = -24.6 o/oo : lab. mult = 1)

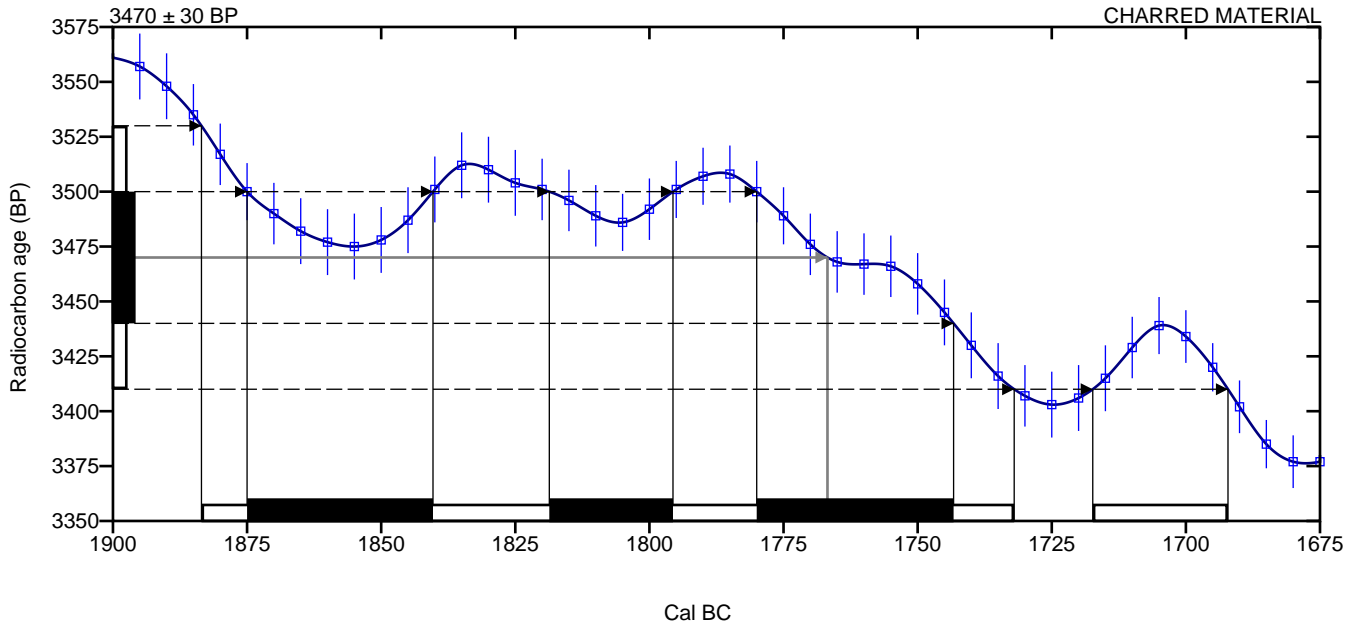
Laboratory number   **Beta-429533 : 2015/01-44**

Conventional radiocarbon age   **3470 ± 30 BP**

Calibrated Result (95% Probability)   **Cal BC 1885 to 1730 (Cal BP 3835 to 3680)
Cal BC 1715 to 1690 (Cal BP 3665 to 3640)**

Intercept of radiocarbon age with calibration curve   **Cal BC 1765 (Cal BP 3715)**

Calibrated Result (68% Probability)   **Cal BC 1875 to 1840 (Cal BP 3825 to 3790)
Cal BC 1820 to 1795 (Cal BP 3770 to 3745)
Cal BC 1780 to 1745 (Cal BP 3730 to 3695)**

Database used
INTCAL13

References

Mathematics used for calibration scenario

A Simplified Approach to Calibrating C14 Dates, Talma, A. S., Vogel, J. C., 1993, Radiocarbon 35(2):317-322

References to INTCAL13 database

Reimer PJ et al. IntCal13 and Marine13 radiocarbon age calibration curves 0–50,000 years cal BP. Radiocarbon 55(4):1869– 1887., 2013.

Beta Analytic Radiocarbon Dating Laboratory

4985 S.W. 74th Court, Miami, Florida 33155 • Tel: (305)667-5167 • Fax: (305)663-0964 • Email: beta@radiocarbon.com

CALIBRATION OF RADIOCARBON AGE TO CALENDAR YEARS

(Variables: C13/C12 = -24.8 o/oo : lab. mult = 1)

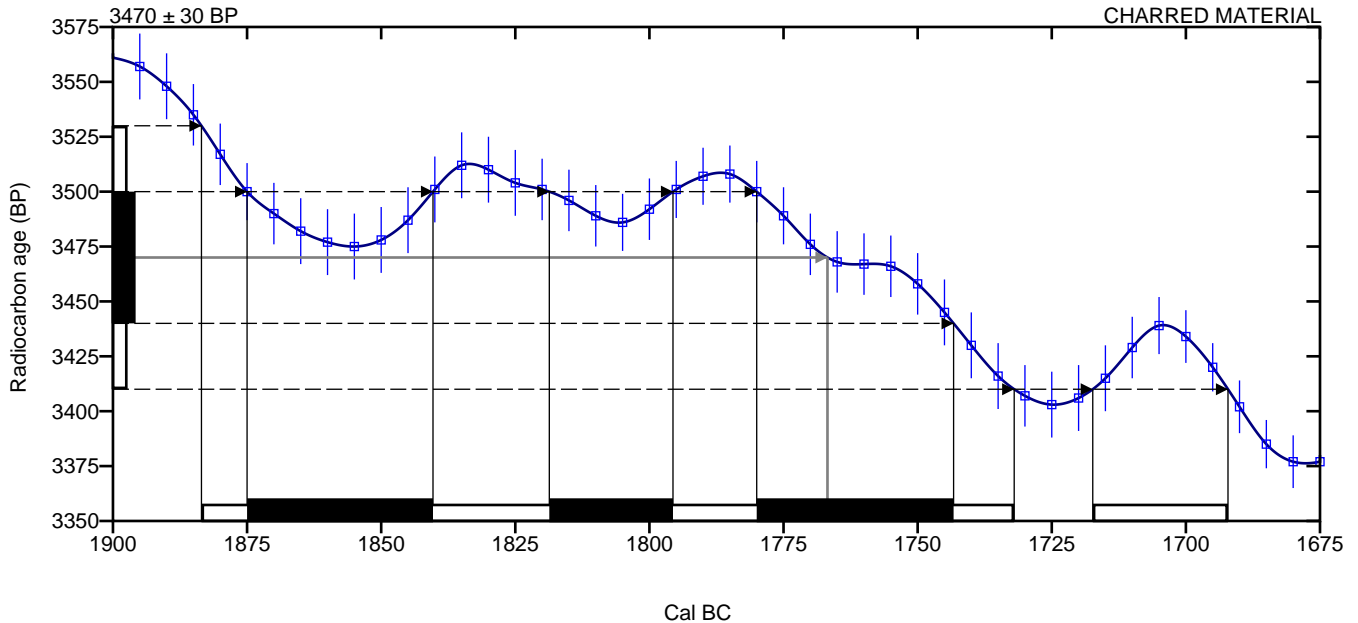
Laboratory number   **Beta-429534 : 2015/01-45**

Conventional radiocarbon age   **3470 ± 30 BP**

Calibrated Result (95% Probability)   **Cal BC 1885 to 1730 (Cal BP 3835 to 3680)
Cal BC 1715 to 1690 (Cal BP 3665 to 3640)**

Intercept of radiocarbon age with calibration curve   **Cal BC 1765 (Cal BP 3715)**

Calibrated Result (68% Probability)   **Cal BC 1875 to 1840 (Cal BP 3825 to 3790)
Cal BC 1820 to 1795 (Cal BP 3770 to 3745)
Cal BC 1780 to 1745 (Cal BP 3730 to 3695)**

Database used
INTCAL13

References

Mathematics used for calibration scenario

A Simplified Approach to Calibrating C14 Dates, Talma, A. S., Vogel, J. C., 1993, Radiocarbon 35(2):317-322

References to INTCAL13 database

Reimer PJ et al. IntCal13 and Marine13 radiocarbon age calibration curves 0–50,000 years cal BP. Radiocarbon 55(4):1869– 1887., 2013.

Beta Analytic Radiocarbon Dating Laboratory

4985 S.W. 74th Court, Miami, Florida 33155 • Tel: (305)667-5167 • Fax: (305)663-0964 • Email: beta@radiocarbon.com

CALIBRATION OF RADIOCARBON AGE TO CALENDAR YEARS

(Variables: C13/C12 = -25.9 o/oo : lab. mult = 1)

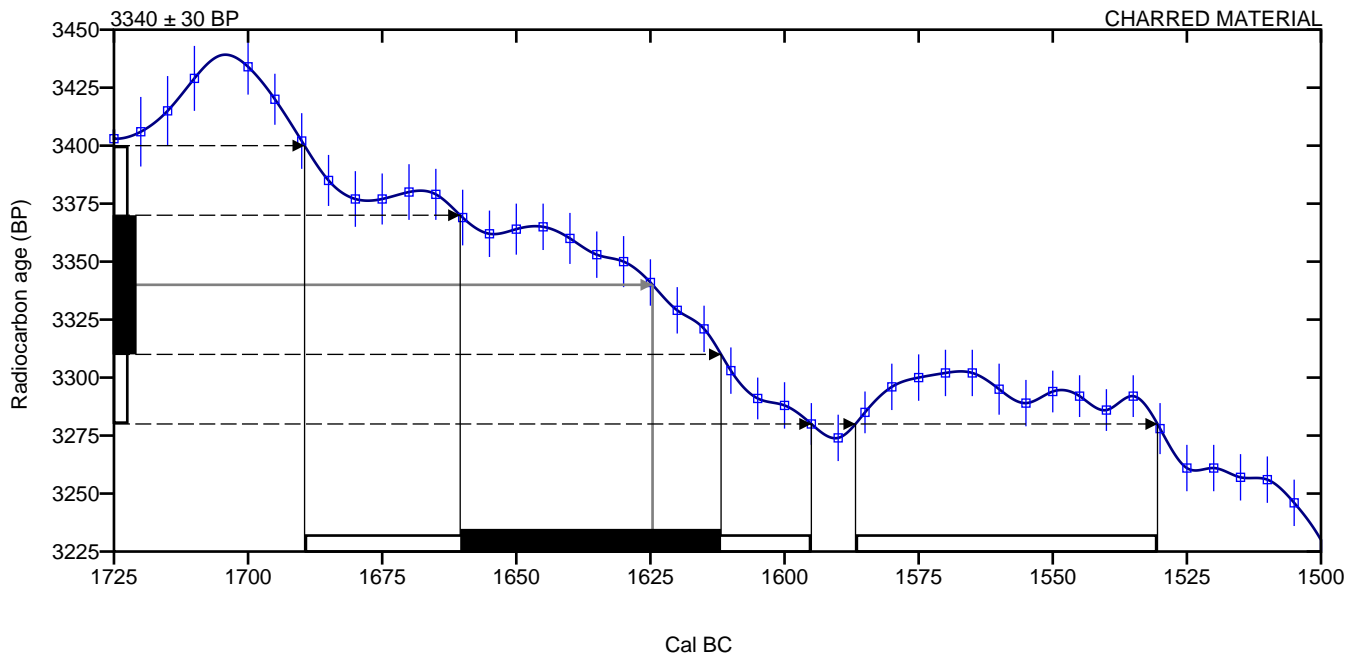
Laboratory number   **Beta-429535 : 2015/01-46**

Conventional radiocarbon age   **3340 ± 30 BP**

Calibrated Result (95% Probability)   **Cal BC 1690 to 1595 (Cal BP 3640 to 3545)
Cal BC 1585 to 1530 (Cal BP 3535 to 3480)**

Intercept of radiocarbon age with calibration curve   **Cal BC 1625 (Cal BP 3575)**

Calibrated Result (68% Probability)   **Cal BC 1660 to 1610 (Cal BP 3610 to 3560)**

Database used
INTCAL13

References

Mathematics used for calibration scenario

A Simplified Approach to Calibrating C14 Dates, Talma, A. S., Vogel, J. C., 1993, Radiocarbon 35(2):317-322

References to INTCAL13 database

Reimer PJ et al. IntCal13 and Marine13 radiocarbon age calibration curves 0–50,000 years cal BP. Radiocarbon 55(4):1869– 1887., 2013.

Beta Analytic Radiocarbon Dating Laboratory

4985 S.W. 74th Court, Miami, Florida 33155 • Tel: (305)667-5167 • Fax: (305)663-0964 • Email: beta@radiocarbon.com

CALIBRATION OF RADIOCARBON AGE TO CALENDAR YEARS

(Variables: C13/C12 = -29.1 o/oo : lab. mult = 1)

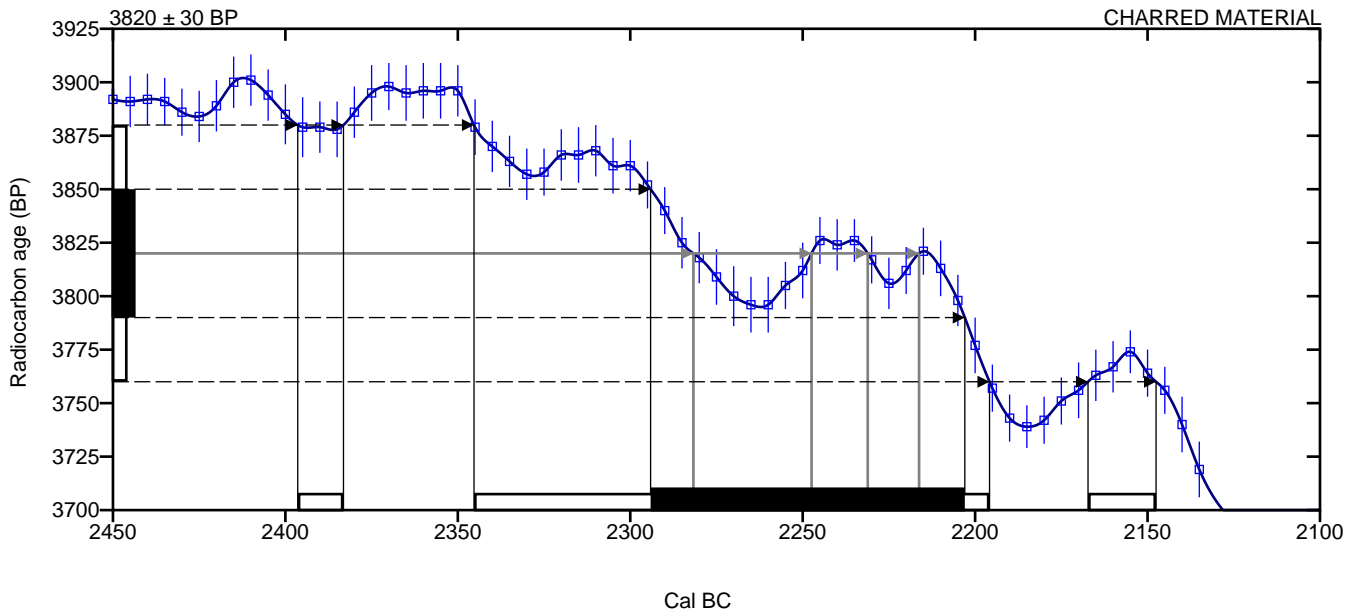
Laboratory number   **Beta-429536 : 2015/01-63**

Conventional radiocarbon age   **3820 ± 30 BP**

Calibrated Result (95% Probability)   **Cal BC 2395 to 2385 (Cal BP 4345 to 4335)
Cal BC 2345 to 2195 (Cal BP 4295 to 4145)
Cal BC 2165 to 2150 (Cal BP 4115 to 4100)**

Intercept of radiocarbon age with calibration curve   Cal BC 2280 (Cal BP 4230)
Cal BC 2245 (Cal BP 4195)
Cal BC 2230 (Cal BP 4180)
Cal BC 2215 (Cal BP 4165)

Calibrated Result (68% Probability)   Cal BC 2295 to 2205 (Cal BP 4245 to 4155)

Database used
INTCAL13

References

Mathematics used for calibration scenario

A Simplified Approach to Calibrating C14 Dates, Talma, A. S., Vogel, J. C., 1993, Radiocarbon 35(2):317-322

References to INTCAL13 database

Reimer PJ et al. IntCal13 and Marine13 radiocarbon age calibration curves 0–50,000 years cal BP. Radiocarbon 55(4):1869–1887., 2013.

Beta Analytic Radiocarbon Dating Laboratory

4985 S.W. 74th Court, Miami, Florida 33155 • Tel: (305)667-5167 • Fax: (305)663-0964 • Email: beta@radiocarbon.com

*Consistent Accuracy . . .
... Delivered On-time*

Beta Analytic Inc.
4985 SW 74 Court
Miami, Florida 33155 USA
Tel: 305 667 5167
Fax: 305 663 0964
Beta@radiocarbon.com
www.radiocarbon.com

Darden Hood
President

Ronald Hatfield
Christopher Patrick
Deputy Directors

March 14, 2016

Ms. Eli-Christine Soltvedt
University of Stavanger
Museum of Archaeology
AM-FORN
Stavanger, 4036
Norway

RE: Radiocarbon Dating Results For Samples 2011/16-52, 2011/16-53, 2015/01-24, 2015/01-25,
2015/01-26Ce, 2015/01-26Co, 2015/01-27

Dear Ms. Soltvedt:

Enclosed are the radiocarbon dating results for seven samples recently sent to us. As usual, the method of analysis is listed on the report with the results and calibration data is provided where applicable. The Conventional Radiocarbon Ages have all been corrected for total fractionation effects and where applicable, calibration was performed using 2013 calibration databases (cited on the graph pages).

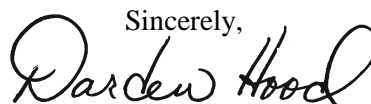
The web directory containing the table of results and PDF download also contains pictures, a cvs spreadsheet download option and a quality assurance report containing expected vs. measured values for 3-5 working standards analyzed simultaneously with your samples.

Reported results are accredited to ISO/IEC 17025:2005 Testing Accreditation PJLA #59423 standards and all chemistry was performed here in our laboratory and counted in our own accelerators here. Since Beta is not a teaching laboratory, only graduates trained to strict protocols of the ISO/IEC 17025:2005 Testing Accreditation PJLA #59423 program participated in the analyses.

As always Conventional Radiocarbon Ages and sigmas are rounded to the nearest 10 years per the conventions of the 1977 International Radiocarbon Conference. When counting statistics produce sigmas lower than +/- 30 years, a conservative +/- 30 BP is cited for the result. The reported d13C values were measured separately in an IRMS (isotope ratio mass spectrometer). They are NOT the AMS d13C which would include fractionation effects from natural, chemistry and AMS induced sources.

When interpreting the results, please consider any communications you may have had with us regarding the samples. As always, your inquiries are most welcome. If you have any questions or would like further details of the analyses, please do not hesitate to contact us.

Our invoice has been sent separately. Thank you for your prior efforts in arranging payment. As always, if you have any questions or would like to discuss the results, don't hesitate to contact me.

Sincerely,

Digital signature on file

REPORT OF RADIOCARBON DATING ANALYSES

Ms. Eli-Christine Soltvedt

Report Date: 3/14/2016

University of Stavanger

Material Received: 3/3/2016

Sample Data	Measured Radiocarbon Age	d13C	Conventional Radiocarbon Age(*)
Beta - 432848 SAMPLE : 2011/16-52 ANALYSIS : AMS-Standard delivery MATERIAL/PRETREATMENT : (charred material): acid/alkali/acid 2 SIGMA CALIBRATION : Cal BC 800 to 755 (Cal BP 2750 to 2705) and Cal BC 680 to 670 (Cal BP 2630 to 2620) and Cal BC 610 to 595 (Cal BP 2560 to 2545)	2590 +/- 30 BP	-26.9 o/oo	2560 +/- 30 BP
Beta - 432849 SAMPLE : 2011/16-53 ANALYSIS : AMS-Standard delivery MATERIAL/PRETREATMENT : (charred material): acid/alkali/acid 2 SIGMA CALIBRATION : Cal BC 1885 to 1730 (Cal BP 3835 to 3680) and Cal BC 1715 to 1690 (Cal BP 3665 to 3640)	3460 +/- 30 BP	-24.6 o/oo	3470 +/- 30 BP
Beta - 432850 SAMPLE : 2015/01-24 ANALYSIS : AMS-Standard delivery MATERIAL/PRETREATMENT : (charred material): acid/alkali/acid 2 SIGMA CALIBRATION : Cal BC 200 to 45 (Cal BP 2150 to 1995)	2100 +/- 30 BP	-25.2 o/oo	2100 +/- 30 BP
Beta - 432851 SAMPLE : 2015/01-25 ANALYSIS : AMS-Standard delivery MATERIAL/PRETREATMENT : (charred material): acid/alkali/acid 2 SIGMA CALIBRATION : Cal BC 380 to 200 (Cal BP 2330 to 2150)	2220 +/- 30 BP	-24.7 o/oo	2220 +/- 30 BP

Dates are reported as RCYBP (radiocarbon years before present, "present" = AD 1950). By international convention, the modern reference standard was 95% the 14C activity of the National Institute of Standards and Technology (NIST) Oxalic Acid (SRM 4990C) and calculated using the Libby 14C half-life (5568 years). Quoted errors represent 1 relative standard deviation statistics (68% probability) counting errors based on the combined measurements of the sample, background, and modern reference standards. Measured 13C/12C ratios (delta 13C) were calculated relative to the PDB-1 standard.

The Conventional Radiocarbon Age represents the Measured Radiocarbon Age corrected for isotopic fractionation, calculated using the delta 13C. On rare occasion where the Conventional Radiocarbon Age was calculated using an assumed delta 13C, the ratio and the Conventional Radiocarbon Age will be followed by "**". The Conventional Radiocarbon Age is not calendar calibrated. When available, the Calendar Calibrated result is calculated from the Conventional Radiocarbon Age and is listed as the "Two Sigma Calibrated Result" for each sample.

REPORT OF RADIOCARBON DATING ANALYSES

Ms. Eli-Christine Soltvedt

Report Date: 3/14/2016

Sample Data	Measured Radiocarbon Age	d13C	Conventional Radiocarbon Age(*)
Beta - 432852 SAMPLE : 2015/01-26Ce ANALYSIS : AMS-Standard delivery MATERIAL/PRETREATMENT : (charred material): acid/alkali/acid 2 SIGMA CALIBRATION : Cal BC 1190 to 1175 (Cal BP 3140 to 3125) and Cal BC 1160 to 1145 (Cal BP 3110 to 3095) and Cal BC 1130 to 1000 (Cal BP 3080 to 2950)	2860 +/- 30 BP	-22.9 o/oo	2890 +/- 30 BP
Beta - 432853 SAMPLE : 2015/01-26Co ANALYSIS : AMS-Standard delivery MATERIAL/PRETREATMENT : (charred material): acid/alkali/acid 2 SIGMA CALIBRATION : Cal BC 1495 to 1480 (Cal BP 3445 to 3430) and Cal BC 1455 to 1385 (Cal BP 3405 to 3335) and Cal BC 1340 to 1315 (Cal BP 3290 to 3265)	3170 +/- 30 BP	-26.6 o/oo	3140 +/- 30 BP
Beta - 432854 SAMPLE : 2015/01-27 ANALYSIS : AMS-Standard delivery MATERIAL/PRETREATMENT : (charred material): acid/alkali/acid 2 SIGMA CALIBRATION : Cal BC 1945 to 1865 (Cal BP 3895 to 3815) and Cal BC 1850 to 1770 (Cal BP 3800 to 3720)	3580 +/- 30 BP	-27.5 o/oo	3540 +/- 30 BP

Dates are reported as RCYBP (radiocarbon years before present, "present" = AD 1950). By international convention, the modern reference standard was 95% the 14C activity of the National Institute of Standards and Technology (NIST) Oxalic Acid (SRM 4990C) and calculated using the Libby 14C half-life (5568 years). Quoted errors represent 1 relative standard deviation statistics (68% probability) counting errors based on the combined measurements of the sample, background, and modern reference standards. Measured 13C/12C ratios (delta 13C) were calculated relative to the PDB-1 standard.

The Conventional Radiocarbon Age represents the Measured Radiocarbon Age corrected for isotopic fractionation, calculated using the delta 13C. On rare occasion where the Conventional Radiocarbon Age was calculated using an assumed delta 13C, the ratio and the Conventional Radiocarbon Age will be followed by "**". The Conventional Radiocarbon Age is not calendar calibrated. When available, the Calendar Calibrated result is calculated from the Conventional Radiocarbon Age and is listed as the "Two Sigma Calibrated Result" for each sample.

CALIBRATION OF RADIOCARBON AGE TO CALENDAR YEARS

(Variables: C13/C12 = -26.9 o/oo : lab. mult = 1)

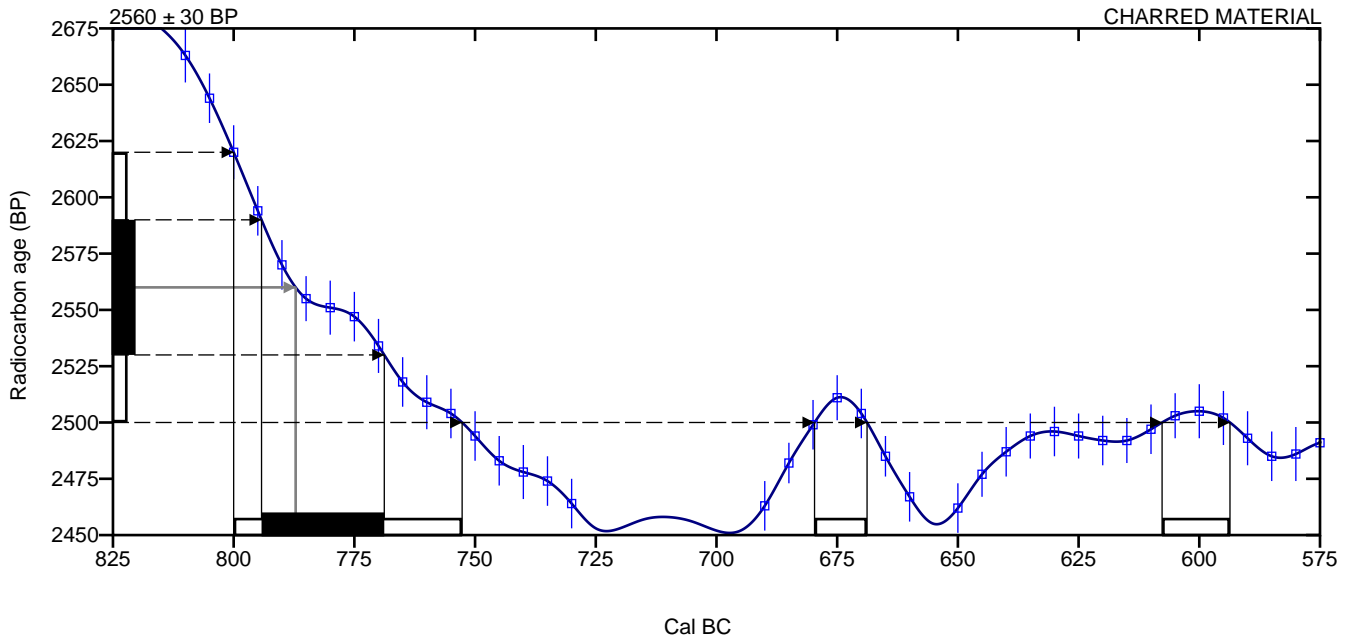
Laboratory number   **Beta-432848 : 2011/16-52**

Conventional radiocarbon age   **2560 ± 30 BP**

Calibrated Result (95% Probability)   **Cal BC 800 to 755 (Cal BP 2750 to 2705)
Cal BC 680 to 670 (Cal BP 2630 to 2620)
Cal BC 610 to 595 (Cal BP 2560 to 2545)**

Intercept of radiocarbon age with calibration curve   **Cal BC 785 (Cal BP 2735)**

Calibrated Result (68% Probability)   **Cal BC 795 to 770 (Cal BP 2745 to 2720)**

Database used
INTCAL13

References

Mathematics used for calibration scenario

A Simplified Approach to Calibrating C14 Dates, Talma, A. S., Vogel, J. C., 1993, Radiocarbon 35(2):317-322

References to INTCAL13 database

Reimer PJ et al. IntCal13 and Marine13 radiocarbon age calibration curves 0–50,000 years cal BP. Radiocarbon 55(4):1869– 1887., 2013.

Beta Analytic Radiocarbon Dating Laboratory

4985 S.W. 74th Court, Miami, Florida 33155 • Tel: (305)667-5167 • Fax: (305)663-0964 • Email: beta@radiocarbon.com

CALIBRATION OF RADIOCARBON AGE TO CALENDAR YEARS

(Variables: C13/C12 = -24.6 o/oo : lab. mult = 1)

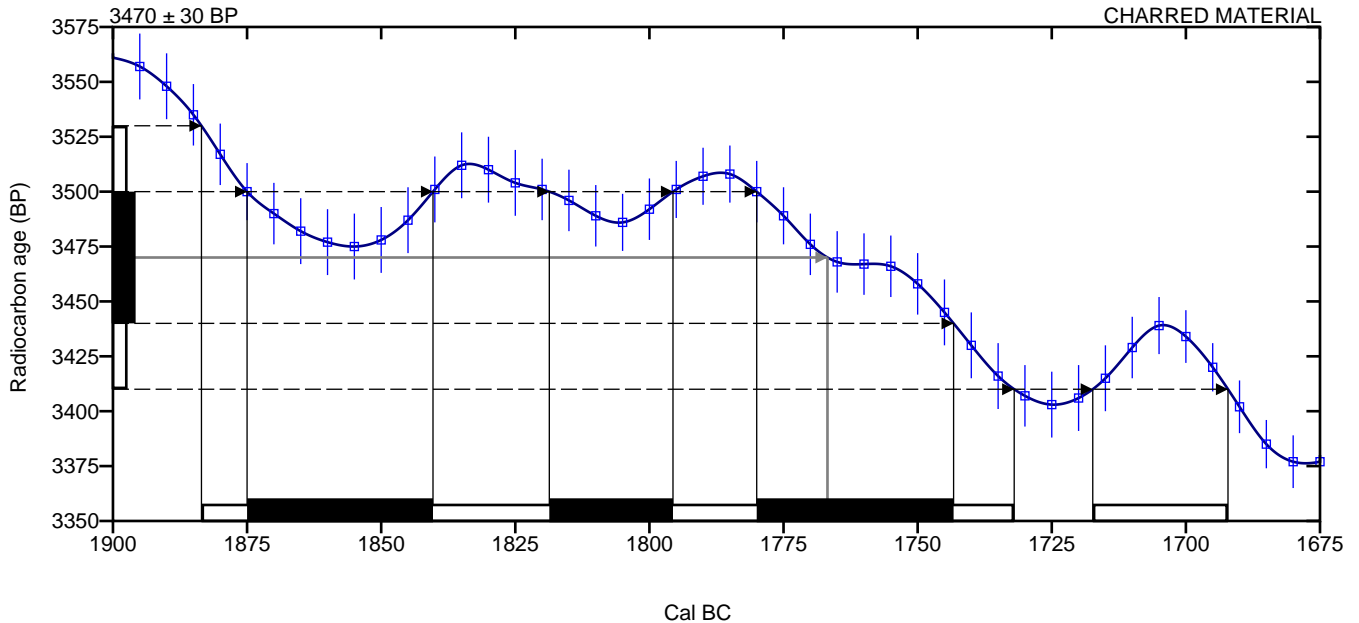
Laboratory number   **Beta-432849 : 2011/16-53**

Conventional radiocarbon age   **3470 ± 30 BP**

Calibrated Result (95% Probability)   **Cal BC 1885 to 1730 (Cal BP 3835 to 3680)
Cal BC 1715 to 1690 (Cal BP 3665 to 3640)**

Intercept of radiocarbon age with calibration curve   **Cal BC 1765 (Cal BP 3715)**

Calibrated Result (68% Probability)   **Cal BC 1875 to 1840 (Cal BP 3825 to 3790)
Cal BC 1820 to 1795 (Cal BP 3770 to 3745)
Cal BC 1780 to 1745 (Cal BP 3730 to 3695)**

Database used
INTCAL13

References

Mathematics used for calibration scenario

A Simplified Approach to Calibrating C14 Dates, Talma, A. S., Vogel, J. C., 1993, Radiocarbon 35(2):317-322

References to INTCAL13 database

Reimer PJ et al. IntCal13 and Marine13 radiocarbon age calibration curves 0–50,000 years cal BP. Radiocarbon 55(4):1869– 1887., 2013.

Beta Analytic Radiocarbon Dating Laboratory

4985 S.W. 74th Court, Miami, Florida 33155 • Tel: (305)667-5167 • Fax: (305)663-0964 • Email: beta@radiocarbon.com

CALIBRATION OF RADIOCARBON AGE TO CALENDAR YEARS

(Variables: C13/C12 = -22.9 o/oo : lab. mult = 1)

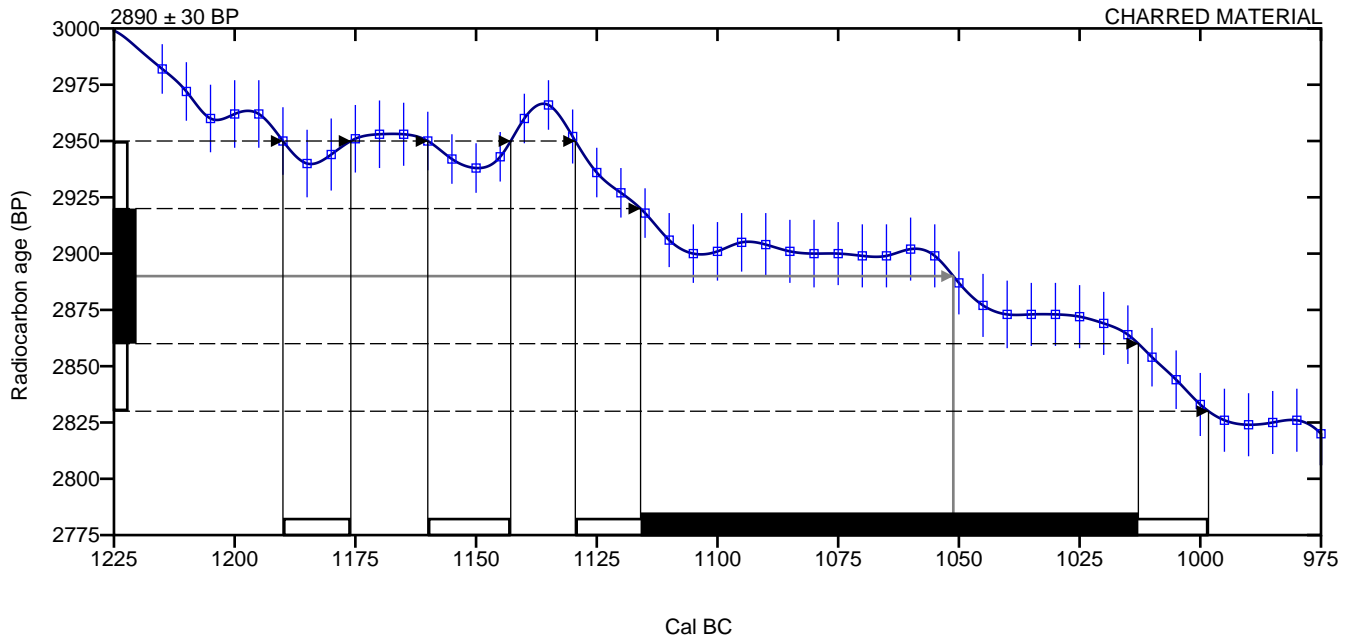
Laboratory number   **Beta-432852 : 2015/01-26CE**

Conventional radiocarbon age   **2890 ± 30 BP**

Calibrated Result (95% Probability)   **Cal BC 1190 to 1175 (Cal BP 3140 to 3125)
Cal BC 1160 to 1145 (Cal BP 3110 to 3095)
Cal BC 1130 to 1000 (Cal BP 3080 to 2950)**

Intercept of radiocarbon age with calibration curve   **Cal BC 1050 (Cal BP 3000)**

Calibrated Result (68% Probability)   **Cal BC 1115 to 1015 (Cal BP 3065 to 2965)**

Database used
INTCAL13

References

Mathematics used for calibration scenario

A Simplified Approach to Calibrating C14 Dates, Talma, A. S., Vogel, J. C., 1993, Radiocarbon 35(2):317-322

References to INTCAL13 database

Reimer PJ et al. IntCal13 and Marine13 radiocarbon age calibration curves 0–50,000 years cal BP. Radiocarbon 55(4):1869– 1887., 2013.

Beta Analytic Radiocarbon Dating Laboratory

4985 S.W. 74th Court, Miami, Florida 33155 • Tel: (305)667-5167 • Fax: (305)663-0964 • Email: beta@radiocarbon.com

CALIBRATION OF RADIOCARBON AGE TO CALENDAR YEARS

(Variables: C13/C12 = -26.6 o/oo : lab. mult = 1)

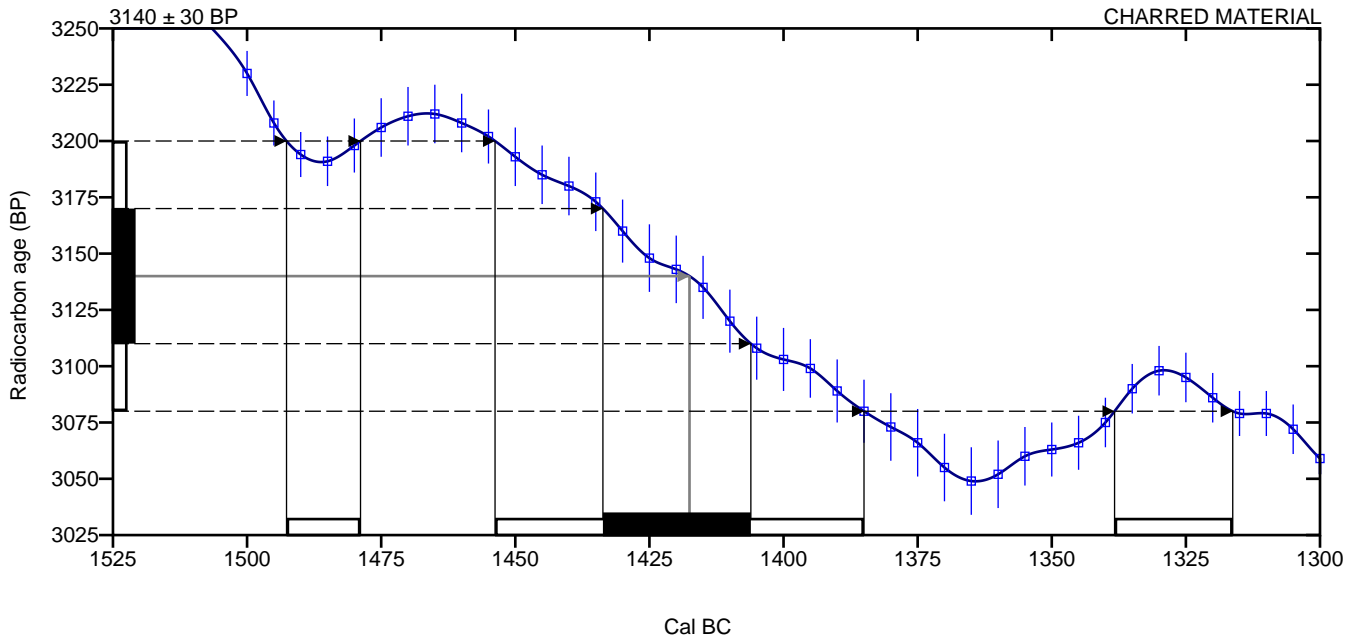
Laboratory number   **Beta-432853 : 2015/01-26CO**

Conventional radiocarbon age   **3140 ± 30 BP**

Calibrated Result (95% Probability)   **Cal BC 1495 to 1480 (Cal BP 3445 to 3430)**
Cal BC 1455 to 1385 (Cal BP 3405 to 3335)
Cal BC 1340 to 1315 (Cal BP 3290 to 3265)

Intercept of radiocarbon age with calibration curve   **Cal BC 1420 (Cal BP 3370)**

Calibrated Result (68% Probability)   **Cal BC 1435 to 1405 (Cal BP 3385 to 3355)**

Database used
INTCAL13

References

Mathematics used for calibration scenario

A Simplified Approach to Calibrating C14 Dates, Talma, A. S., Vogel, J. C., 1993, Radiocarbon 35(2):317-322

References to INTCAL13 database

Reimer PJ et al. IntCal13 and Marine13 radiocarbon age calibration curves 0–50,000 years cal BP. Radiocarbon 55(4):1869– 1887., 2013.

Beta Analytic Radiocarbon Dating Laboratory

4985 S.W. 74th Court, Miami, Florida 33155 • Tel: (305)667-5167 • Fax: (305)663-0964 • Email: beta@radiocarbon.com

CALIBRATION OF RADIOCARBON AGE TO CALENDAR YEARS

(Variables: C13/C12 = -27.5 o/oo : lab. mult = 1)

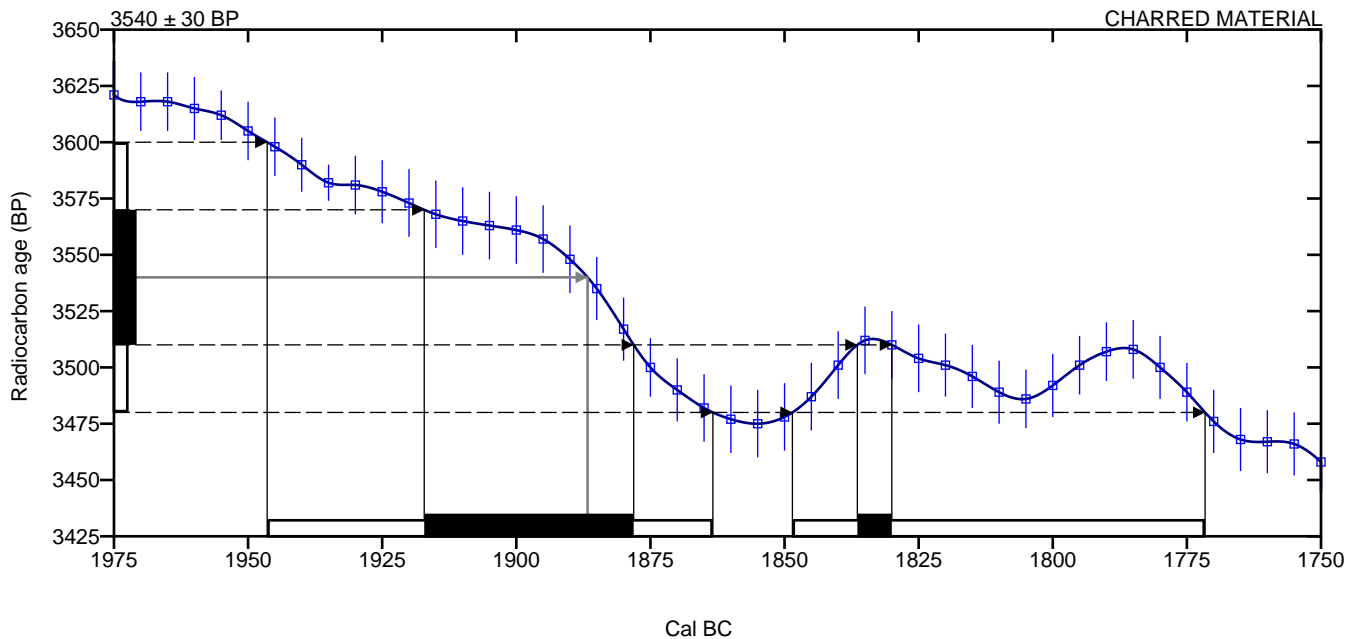
Laboratory number   **Beta-432854 : 2015/01-27**

Conventional radiocarbon age   **3540 ± 30 BP**

Calibrated Result (95% Probability)   **Cal BC 1945 to 1865 (Cal BP 3895 to 3815)
Cal BC 1850 to 1770 (Cal BP 3800 to 3720)**

Intercept of radiocarbon age with calibration curve   **Cal BC 1885 (Cal BP 3835)**

Calibrated Result (68% Probability)   **Cal BC 1915 to 1880 (Cal BP 3865 to 3830)
Cal BC 1835 to 1830 (Cal BP 3785 to 3780)**

Database used
INTCAL13

References

Mathematics used for calibration scenario

A Simplified Approach to Calibrating C14 Dates, Talma, A. S., Vogel, J. C., 1993, Radiocarbon 35(2):317-322

References to INTCAL13 database

Reimer PJ et al. IntCal13 and Marine13 radiocarbon age calibration curves 0–50,000 years cal BP. Radiocarbon 55(4):1869– 1887., 2013.

Beta Analytic Radiocarbon Dating Laboratory

4985 S.W. 74th Court, Miami, Florida 33155 • Tel: (305)667-5167 • Fax: (305)663-0964 • Email: beta@radiocarbon.com